

S&B

διασφαλίζοντας **το** μέλλον

Σχετικά με την S&B

Η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε., εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών από το 1994, είναι η μητρική εταιρία πολυεθνικού Ομίλου εταιριών με δραστηριότητα σε 23 χώρες και σε 5 ηπείρους.

Βασικό κορμό της δραστηριότητας του Ομίλου S&B αποτελούν η εξόρυξη, η επεξεργασία και η εμπορία βιομηχανικών ορυκτών. Αξιοποιώντας τις πολυσχιδείς ιδιότητες των βιομηχανικών ορυκτών και στηριζόμενη στα εκτεταμένα αποθέματά της, η S&B μετασχηματίζει ορυκτούς πόρους σε πάνω από 2.000 υψηλής ποιότητας και προστιθέμενης αξίας βιομηχανικές λύσεις για ευρύ φάσμα εφαρμογών σε 15 διαφορετικούς βιομηχανικούς τομείς. ►



Περιεχόμενα

2 Μήνυμα
της Διοίκησης

6 Διακυβέρνηση
& Διαχείριση

11 Οικονομική
Συνεισφορά

14 Ανθρώπινο
Δυναμικό

26 Περιβάλλον

Παράμετροι
Απολογισμού

4 Η Βιώσιμη
Ανάπτυξη
στην S&B

8 Διάλογος
με τους
«Συμμετόχους»

20 Υγιεινή &
Ασφάλεια

34 Κοινωνική
Συνεισφορά

Περιεχόμενα GRI

Η οργάνωση του Ομίλου δομείται, ανεξάρτητα από τα νομικά πρόσωπα που τον αποτελούν, σε Κλάδους Προϊόντων:

Μπεντονίτης • Περλίτης • Βωξίτης • Stollberg • Otavi

Όλοι οι Κλάδοι κατέχουν ηγετικές θέσεις στις αγορές που εξυπηρετούν τόσο στην Ευρώπη όσο και διεθνώς. Είναι επιφορτισμένοι με την ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας του Ομίλου, καθώς και με την ανάπτυξη αποτελεσματικών αλυσίδων «από την αγορά στο ορυχείο», παρακολουθώντας τις απαιτήσεις της αγοράς και αναπτύσσοντας σχέσεις εμπιστοσύνης με τους πελάτες.

No1
παραγωγός
μπεντονίτη
στην Ε.Ε.

No1
προμηθευτής
διαβαθμισμένου
περλίτη
παγκοσμίως

Κλάδος Προϊόντων

Μπεντονίτης

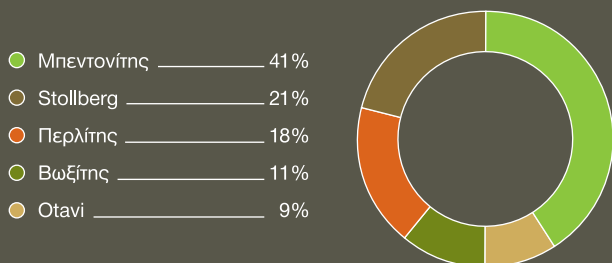
Ο Κλάδος Μπεντονίτη, αξιοποιώντας τις συνδετικές, προσροφητικές και ρεολογικές ιδιότητες του μπεντονίτη και σε συνδυασμό με άλλα υλικά, παρέχει περισσότερες από 1.000 μορφές προϊόντων για τα χυτήρια, τη βιομηχανία σφαιροποίησης σιδηρομεταλλεύματος, τις γεωτρήσεις, τα έργα πολιτικού μηχανικού, τη βιομηχανία άμμου υγιεινής κατοικιδίων, τη χαρτοβιομηχανία και άλλες ειδικές εφαρμογές. Με εκτεταμένα αποθέματα και μονάδες επεξεργασίας σε πολλές χώρες, κατέχει ηγετικές θέσεις στις παγκόσμιες αγορές, ενώ οι σειρές προϊόντων με την εμπορική επωνυμία ΙΚΟ, ΙΒΕΚΟ και τη νεοαποκτηθείσα CEBO είναι ευρύτατα αναγνωρισμένες μεταξύ των βιομηχανιών που χρησιμοποιούν προϊόντα μπεντονίτη.

Περλίτης

Ο Κλάδος Περλίτη, με εκτεταμένα κοιτάσματα και με περισσότερα από 100 προϊόντα που έχουν βάση το ορυκτό αυτό, είναι ο μεγαλύτερος προμηθευτής ακατέργαστου διαβαθμισμένου περλίτη διεθνώς, και σημαντικότερος προμηθευτής διογκωμένου περλίτη στην Ελλάδα, την Ισπανία και τη Βουλγαρία. Ο περλίτης, που χρησιμοποιείται κυρίως στη διογκωμένη μορφή του, είναι ένα ελαφροβαρές αδρανές υλικό που έχει εξαιρετικές θερμομονωτικές και ηχομονωτικές ιδιότητες. Έτσι, χρησιμοποιείται ευρύτατα ως συστατικό ηχομονωτικών πλακιδίων, σοβάδων και κονιαμάτων, ως υλικό στην υδροπονία, ως μέσο διήθησης υγρών, και σε διάφορες βιομηχανικές λύσεις.

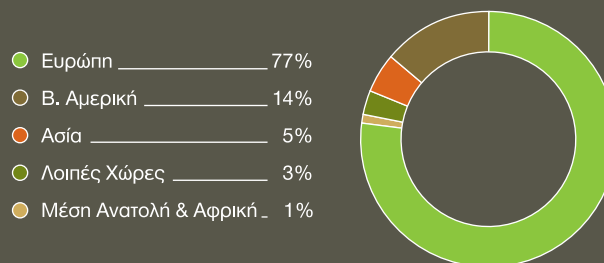
Πωλήσεις Βιομηχανικών Ορυκτών 2007

Ανά Κλάδο Δραστηριότητας



Πωλήσεις Βιομηχανικών Ορυκτών 2007

Ανά Περιοχή Δραστηριότητας



No1
παραγωγός
βωξίτη
στην Ε.Ε.

No1
παραγωγός
συλλιπασμάτων
χύτευσης
διεθνώς

Από τους
μεγαλύτερους
προμηθευτές
βολλαστονίτη
στην Ευρώπη

Βωξίτης

Ο Κλάδος Βωξίτη, αξιοποιώντας τις ειδικές ιδιότητες του ελληνικού τύπου βωξίτη, διασπορικού και βαιμηπτικού, έχει καθιερωθεί ως ο σημαντικότερος παραγωγός και προμηθευτής υψηλής ποιότητας βωξίτη στην Ευρώπη, ιδιαίτερα για τις μη μεταλλουργικές εξειδικευμένες χρήσεις βωξίτη, όπως για τα αλουμινοχλωρίδια και τα τσιμέντα Portland, για τη σιδηροβιομηχανία και τη χαλυβουργία, για τις ορυκτές ίνες και τα λειαντικά. Η S&B είναι επίσης ο βασικός προμηθευτής μεταλλουργικού βωξίτη της ελληνικής βιομηχανίας αλουμινίου.

Stollberg

Ο Κλάδος Stollberg, με την ομώνυμη εμπορική επωνυμία, αποτελεί ηγέτιδα δύναμη στη διεθνή αγορά και τεχνολογία των συλλιπασμάτων συνεχούς χύτευσης και των σχετικών τεχνικών προϊόντων και υπηρεσιών για τη χαλυβουργία. Οι περισσότερες από 1.000 εξειδικευμένες λύσεις που προσφέρει, με βάση ποικίλα βιομηχανικά ορυκτά και άλλα υλικά, χρησιμοποιούνται για την επάλειψη των καλουπιών συνεχούς χύτευσης, υποβοηθώντας την παραγωγή υψηλής ποιότητας χάλυβα. Με μονάδες παραγωγής ανά την υφήλιο, η Stollberg διασφαλίζει σημαντικά πλεονεκτήματα όσον αφορά το δίκτυο διακίνησης, την ανάπτυξη των προϊόντων και την παροχή τεχνικής υποστήριξης εγγύτερα στους πελάτες της.

Όταβι

Ο Κλάδος Όταβι επεξεργάζεται, εμπορεύεται και διαθέτει ποικιλία εξειδικευμένων ορυκτών, υπό την επωνυμία Όταβι, από ίδιες πηγές –όπως ο βολλαστονίτης– ή μέσω διεθνών στρατηγικών συνεργασιών, εξυπηρετώντας τη βιομηχανία κεραμικών, την υαλοουργία, τη βιομηχανία πυριμάχων και τη μεταλλουργία. Επίσης, ο Κλάδος Όταβι λειτουργεί ως «παράθυρο ευκαιριών» για την S&B, αναπτύσσοντας νέες αλυσίδες προϊόντων με βάση τη στρατηγική «από την αγορά στο ορυχείο». Ο Κλάδος επιδιώκει να παρέχει αξιόπιστες λύσεις στους πελάτες του μέσω ανάπτυξης κερδοφόρων και βιώσιμων εφοδιαστικών αλυσίδων σε εξειδικευμένα βιομηχανικά ορυκτά και νέες γεωγραφικές περιοχές.

Μήνυμα της Διοίκησης



Οι Αξίες μας

Ακεραιότητα

Τηρούμε τις υποσχέσεις μας.

Σχέσεις εμπιστοσύνης με τους πελάτες μας

Επιδιώκουμε τη σε βάθος κατανόηση και ικανοποίηση των αναγκών των πελατών μας και ενστερνιζόμαστε τις επιδιώξεις τους για το μέλλον.

Σεβασμός για τους ανθρώπους μας

Αναγνωρίζουμε την αξία των ανθρώπων μας, ενθαρρύνουμε και στηρίζουμε την ανάπτυξή τους μέσα σε ένα ασφαλές εργασιακό περιβάλλον αμοιβαίας εμπιστοσύνης και σεβασμού.

Κοινωνική υπευθυνότητα

Λειτουργούμε επαγγελματικά και υπεύθυνα, κερδίζοντας το σεβασμό των «Συμμετόχων» στις δραστηριότητές μας.

Στο φετινό μας Κοινωνικό Απολογισμό έχουμε δώσει τον τίτλο «διασφαλίζοντας το μέλλον», γιατί πιστεύουμε ότι προβλέποντας σε ένα βιώσιμο μέλλον, με συνεχή ενίσχυση της δυνατότητας πρόσβασης σε ορυκτούς φυσικούς πόρους, οφείλουμε να αγωνιζόμαστε για να διασφαλίζουμε και την «κοινωνική άδεια» που θα μας επιτρέψει να λειτουργούμε και να αναπτυσσόμαστε σε βάθος χρόνου. Γι' αυτό και δεσμευόμαστε να ακολουθούμε πρακτικές βιώσιμης ανάπτυξης και να είμαστε υπόλογοι για τις επιδόσεις μας σε αυτές. Εξάλλου, η ανάπτυξη του Ομίλου S&B όλα αυτά τα χρόνια είναι άρρηκτα συνυφασμένη με την υπεύθυνη επιχειρηματικότητα.

Μεριμνώντας για τη βιωσιμότητα του Ομίλου S&B, δεσμευόμαστε να προάγουμε την ανάπτυξη των ανθρώπων μας μέσα σε ένα ασφαλές εργασιακό περιβάλλον, να μεριμνούμε για την ελαχιστοποίηση της επίδρασης των δραστηριοτήτων μας στο φυσικό περιβάλλον και να κερδίζουμε το σεβασμό των τοπικών κοινωνιών όπου δραστηριοποιούμαστε, μέσα από συνεχή διάλογο και επενδύσεις για τη βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξή τους.

Ο Κοινωνικός Απολογισμός μας αποτελεί ένα εργαλείο λογοδοσίας για τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε και διαχειριζόμαστε τις παραπάνω δεσμεύσεις μας, καταγράφοντας και επικοινωνώντας τις πρακτικές και τις επιδόσεις μας σε όλους τους τομείς της βιώσιμης ανάπτυξης και της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

Με συνέπεια και συνέχεια επιδιώκουμε τη διαρκή βελτίωση των επιδόσεών μας τόσο στον Ελλαδικό χώρο, όπου το περιβαλλοντικό και κοινωνικό μας έργο έχει βαθιές ρίζες και μακρόχρονη ιστορική παράδοση και συνέχεια, όσο και στις ανά τον κόσμο θυγατρικές μας, οι οποίες έχουν προστεθεί τα τελευταία χρόνια, μέσω εξαγορών και συνεργασιών, και συνεχίζουν να προστίθενται στον Όμιλό μας.

Καθώς η διεθνής μας παρουσία αναπτύσσεται και διευρύνεται, η μεγάλη μας πρόκληση είναι η συστηματική καταγραφή και παρακολούθηση των επιδόσεων όλων των Εταιριών του Ομίλου στους τομείς της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, καθώς και η συντονισμένη διάχυση των αντίστοιχων πολιτικών και πρακτικών στις ανά τον κόσμο θυγατρικές, προσαρμοσμένων στις τοπικές ιδιαιτερότητες και ανάγκες.

Για τον Όμιλο S&B, το 2007 ήταν ένα δυνατό έτος επιχειρηματικής ανάπτυξης, με σημαντική αύξηση κύκλου εργασιών και κερδοφορίας, με περαιτέρω ενίσχυση των θέσεων του στις διεθνείς αγορές, με διεύρυνση των ευκαιριών για περαιτέρω ανάπτυξη μέσω εξαγορών και νέων πρωτοβουλιών.

Παράλληλα, ήταν και ένα έτος σημαντικής προόδου στις προσπάθειες και τις επιδόσεις του Ομίλου S&B και στους άλλους δύο πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης, οι οποίοι αφορούν την **κοινωνία** και το **περιβάλλον**, και στους οποίους κυρίως είναι αφιερωμένος ο παρών Απολογισμός.

Στον τομέα του **ανθρώπινου δυναμικού** αναπτύχθηκαν και εφαρμόστηκαν δράσεις βασισμένες στα αποτελέσματα της Έρευνας Ικανοποίησης Εργαζομένων που είχε γίνει το 2006. Όσο ικανοποιητικά κι αν ήταν τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας, δεν παύει να αποτελεί για εμάς πηγή άντλησης ιδεών για συνεχή βελτίωση στις σχέσεις μας με όλους τους ανθρώπους της S&B. Παράλληλα, το 2007 ήταν χρονιά περαιτέρω ενσωμάτωσης των θυγατρικών του Ομίλου στα εταιρικά συστήματα ανθρώπινου δυναμικού.

Όσον αφορά την **ασφάλεια στην εργασία**, συνεχίστηκαν οι αδιάκοπες προσπάθειες που γίνονται από όλους μας για την επίτευξη του στόχου «μηδέν ατυχήματα», χάρη στις οποίες έχουμε πετύχει επί μακρά σειρά ετών συνεχή βελτίωση στους δείκτες ασφάλειας. Η ικανοποίησή μας αυτή, όμως, σκιάστηκε από ένα θανατηφόρο ατύχημα που συνέβη σε εργαζόμενο εργολάβου μας, στην επιφανειακή εκμετάλλευση βωξίτη στη Φωκίδα. Το γεγονός αυτό αποτελεί οδυνηρή υπόμνηση ότι ο δρόμος για την εξάλειψη των ατυχημάτων στην εργασία είναι ακόμη μακρύς.

Η **περιβαλλοντική μέριμνα** σε όλα τα στάδια των δραστηριοτήτων μας στον Ελλαδικό χώρο εντείνεται συνεχώς, με έμφαση σε πρωτοβουλίες αποτελεσματικής διαχείρισης και προστασίας της βιοποικιλότητας στις κύριες περιοχές εξόρυξης των βιομηχανικών μας ορυκτών, καθώς και σε πολύ σημαντικές επενδύσεις για τον περαιτέρω περιορισμό των εκπομπών σκόνης. Παράλληλα, εντείνεται η προσπάθεια σύγκλισης των περιβαλλοντικών πρακτικών, τις οποίες υπαγορεύει η Ενιαία Εταιρική Πολιτική Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγιεινής & Ασφάλειας, σε όλες τις δραστηριότητες του Ομίλου S&B ανά τον κόσμο.

Τέλος, στον τομέα της συνεισφοράς μας προς τις **τοπικές κοινωνίες**, προχωρήσαμε σε ένα ακόμη σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση θεσμοθέτησης της συνεργασίας μας με αυτές. Επισημαίνοντας μια μακρά πορεία συζητήσεων και διαβουλεύσεων, υπογράψαμε από κοινού με την Αναπτυξιακή Επιχείρηση του Δήμου Μήλου καταστατικό δημιουργίας αυτόνομης αναπτυξιακής εταιρίας με την επωνυμία «Πρωτοβουλία ΜΗΛΟΣ». Σκοπός της νέας αυτής μορφής συνεργασίας είναι η προώθηση δράσεων που υποστηρίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη της Μήλου μέσα από διαφανείς διαδικασίες και θεσμοθετημένες δομές συνεργασίας με την τοπική κοινωνία.

Σας καλωσορίζουμε στο φετινό μας Κοινωνικό Απολογισμό, ο οποίος έχει συνταχθεί με τη μεγαλύτερη δυνατή αντικειμενικότητα και διαφάνεια, ακολουθώντας τις κατευθύνσεις του GRI. Όπως μπορείτε να διαπιστώσετε, η αναφορά μας σε πρακτικές και επιδόσεις των ανά τον κόσμο δραστηριοτήτων μας διευρύνεται συνεχώς, αλλά πολλά είναι και αυτά που πρέπει να γίνουν ακόμη.

Δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε με συνέπεια την αδιάκοπη προσπάθειά μας για υπεύθυνη συνεισφορά στη βιώσιμη ανάπτυξη.

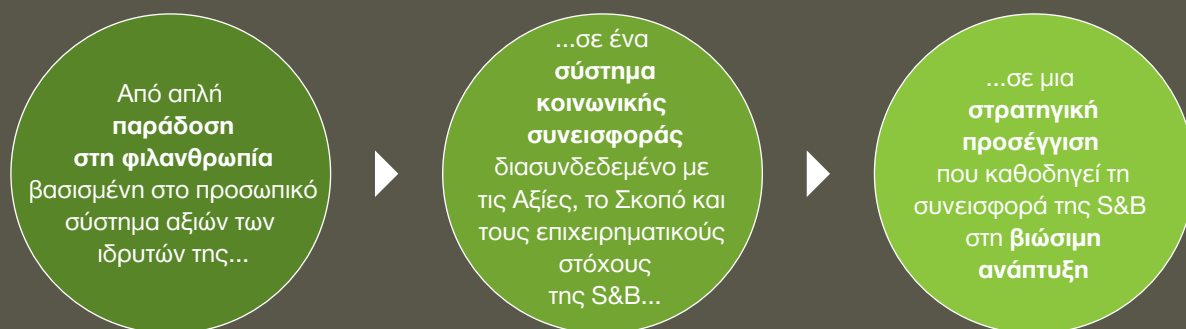
Οδυσσέας Π. Κυριακόπουλος
Πρόεδρος Δ.Σ.

Ευθύμιος Ο. Βιδάλης
Διευθύνων Σύμβουλος

Η Βιώσιμη Ανάπτυξη στην S&B

Η σημερινή στρατηγική επιδίωξη της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης αποτελεί για τον Όμιλο S&B την εθελοντική συνεισφορά του στη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Για την S&B η κοινωνική υπευθυνότητα δεν είναι υπόθεση των τελευταίων λίγων ετών. Όμως, στην πορεία του χρόνου εξελίσσεται:



Καθώς η διεθνής παρουσία του Ομίλου εξαπλώνεται, κυρίως μέσω εξαγορών, οι εταιρικές διαδικασίες και τα συστήματα λειτουργίας της S&B ενσωματώνονται σταδιακά και με οργανωμένα βήματα στις ανά τον κόσμο θυγατρικές της. Αυτή η «διεθνοποίηση» συστημάτων και διαδικασιών ξεκίνησε με τον τομέα του Ανθρώπινου Δυναμικού και συνεχίζει με τον τομέα του Περιβάλλοντος, της Υγιεινής & Ασφάλειας. Στην πορεία της ενσωμάτωσης σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν τα Κέντρα Δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται συντονίζοντας τις απαιτούμενες ενέργειες. Τέτοια λειτουργούν ήδη στην Ελλάδα, στη Γερμανία και στην Αμερική καλύπτοντας ποσοστό μεγαλύτερο του 60% του προσωπικού και μεγαλύτερο του 80% των παραγόμενων προϊόντων του Ομίλου.

Η επιχειρηματική λογική της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για την S&B



Η επιχειρηματική λογική της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για την S&B απεικονίζεται με το γνωστό τρίγωνο της Βιώσιμης Ανάπτυξης, που ουσιαστικά δείχνει ότι η δημιουργία μακροχρόνιας αξίας για τους μετόχους συνδέεται με τις πρακτικές της βιώσιμης ανάπτυξης και με τις υποχρεώσεις λογοδοσίας που αυτές υπαγορεύουν, ως συνειδητή στρατηγική, και όχι ως ένα αφηρημένο φιλοσοφικό οικοδόμημα.

Άλλωστε, ένας από τους βασικούς άξονες της επενδυτικής πρότασης του Ομίλου S&B, όπως παρουσιάζεται στους επενδυτές της, αναφέρεται: «στην ισχυρή δέσμευση της S&B για βιώσιμη ανάπτυξη σε βάθος χρόνου, που συνδέεται άρρηκτα με την έννοια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της επιχειρησιακής της στρατηγικής για δημιουργία μακροχρόνιας αξίας για τους μετόχους».

Προκλήσεις & Ευκαιρίες

Οι σημαντικότερες προκλήσεις της S&B για βιώσιμη ανάπτυξη είναι:

- Η δυνατότητα πρόσβασης σε φυσικούς ορυκτούς πόρους και η ορθολογική διαχείριση αυτών των πόρων, ώστε να ικανοποιείται η τρέχουσα και μελλοντική ζήτηση για τα προϊόντα της και, παράλληλα, να βελτιώνεται η αποδοτικότητα της χρήσης των φυσικών πόρων
- Η διασφάλιση της Υγιεινής & Ασφάλειας στην εργασία

- Η αναγνώριση της αξίας όλων των ανθρώπων της και η συνεχής ανάπτυξή τους
- Η μέριμνα για την ελαχιστοποίηση του «περιβαλλοντικού αποτυπώματος» των δραστηριοτήτων της.
- Η φροντίδα για τις τοπικές κοινωνίες: ενίσχυση της ισόρροπης και βιώσιμης ανάπτυξής τους, συμβατότητα της δραστηριότητας της Εταιρίας με άλλες, παράλληλες δραστηριότητες όπως π.χ. ο τουρισμός.

Στρατηγική επιδίωξη της Βιώσιμης Ανάπτυξης

Όπως επανειλημμένα έχει αναφερθεί, η διασφάλιση ενός βιώσιμου μέλλοντος προϋποθέτει για την S&B την ταυτόχρονη οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική πρόοδο που επιδιώκεται συστηματικά και υπεύθυνα μέσα από ολοκληρωμένες:

- **Πολιτικές** στους διάφορους τομείς της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ)
- **Πρακτικές** που εφαρμόζει η S&B στους τομείς αυτούς
- **Επιδόσεις** κατά την πορεία και ως αποτέλεσμα αυτών των πρακτικών.

Απολογισμός

Η συστηματική προσέγγιση και η διαχρονική εξέλιξη των θεμάτων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στην S&B αντικατοπτρίζεται στον ετήσιο Κοινωνικό Απολογισμό της Εταιρίας, ο οποίος δημοσιεύεται ήδη τα τελευταία 6 χρόνια ως αυτόνομη έκδοση. Ο Κοινωνικός Απολογισμός καλύπτει όλα τα σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη θέματα, τα οποία διαχειρίζεται η S&B:

- Διακυβέρνηση & Διαχείριση
- Διάλογος με τους «Συμμετόχους»

- Ανθρώπινο Δυναμικό
- Υγιεινή & Ασφάλεια
- Περιβάλλον
- Κοινωνική Συνεισφορά

Ο Κοινωνικός Απολογισμός αντανακλά τη δέσμευση και την υποχρέωση λογοδοσίας τις οποίες έχει αναλάβει η Εταιρία, γνωστοποιώντας τις δράσεις, τις πρωτοβουλίες και τις επιδόσεις της στους ανωτέρω τομείς.

Διακυβέρνηση & Διαχείριση

Διακυβέρνηση

Εταιρική Διακυβέρνηση

Η S&B έχει θεσπίσει, προτού καν υπάρξει οποιαδήποτε νομοθετική υποχρέωση, και εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Εταιρικής Διακυβέρνησης το οποίο, πέραν των όσων προβλέπει η νομοθεσία, περιλαμβάνει και αυτοδεσμεύσεις της Εταιρίας, οι οποίες πηγάζουν από τις αξίες και την επιχειρηματική της δεοντολογία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελεί το θεματοφύλακα των Αρχών της Εταιρικής Διακυβέρνησης, με κύρια αποστολή να κατευθύνει τη στρατηγική του Ομίλου σύμφωνα με το Σκοπό του και με γνώμονα την αποτελεσματική διασφάλιση των συμφερόντων της Εταιρίας και όλων των μετόχων αλλά και των «συμμετόχων» (stakeholders).

Το Σύστημα Διακυβέρνησης της S&B δεν έχει σταματήσει να εξελίσσεται ακολουθώντας την εξέλιξη του κοινωνικο-οικονομικού περιβάλλοντος του Ομίλου. Αυτός είναι ο λόγος που το 2007 εγκρίθηκε η 3η αναθεώρηση των «Αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ομίλου της S&B», δηλαδή του ειδικού φυλλαδίου που πρώτη στην Ελλάδα εξέδωσε η S&B από το 2001 και το οποίο είναι διαθέσιμο και από τον ιστοχώρο της Εταιρίας. Στην τελευταία αυτή αναθεώρηση, πλην

των άλλων αλλαγών και των ανακατατάξεων της ύλης του, δίνεται έμφαση στα θέματα διαφάνειας, τα οποία αντιμετωπίζονται κάτω από το πρίσμα των νέων νομικών απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υποχρεώσεις οι οποίες σταδιακά ενσωματώνονται και στο Ελληνικό Δίκαιο. Επίσης, δίνεται έμφαση στη διαχείριση των επιχειρηματικών κινδύνων, απότοκων των ασταθών διεθνών οικονομικών συνθηκών που διατρέχει ο Όμιλος.

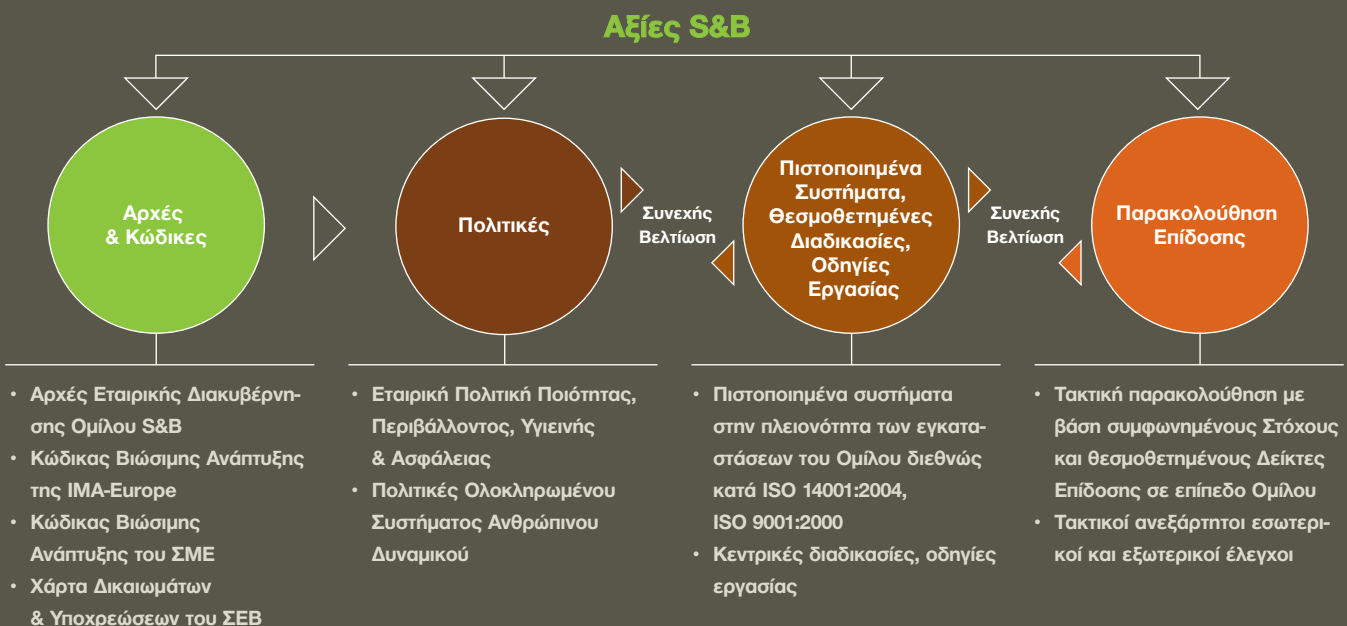
Διαχείριση Κινδύνων

Το 2006, έγινε συστηματική καταγραφή των κινδύνων που ενδέχεται να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στις λειτουργικές δραστηριότητες των οικονομικών καταστάσεων, την κερδοφορία και τις ταμειακές ροές του Ομίλου S&B. Με βάση αυτή την έκθεση, η οποία είναι διαθέσιμη στον ιστοχώρο της Εταιρίας, λαμβάνονται μέτρα για την αντιμετώπιση των κινδύνων που παρουσιάζονται και οι οποίοι αφορούν: κινδύνους Μεταφορών, κινδύνους Τιμών Ενέργειας, κινδύνους Πρώτων Υλών, Περιβαλλοντικούς κινδύνους, κινδύνους Υγιεινής, Ασφάλειας και Ποιότητας, Ασφαλιστικούς κινδύνους, Νομικούς κινδύνους, κινδύνους Αδειοδοτικών Δικαιωμάτων, Χρηματοοικονομικούς κινδύνους.

Το Σύστημα Εταιρικής Διακυβέρνησης της S&B στοχεύει στην επίτευξη μακροχρόνιας ανάπτυξης της επιχείρησης, με γνώμονα την ισότιμη και ακριβοδίκαιη προάσπιση των συμφερόντων όλων ανεξαιρέτως των μετόχων και την ευρύτερη κοινωνική υπευθυνότητα.

Διαχείριση

Η αποτελεσματική διαχείριση των διάφορων θεμάτων που αφορούν την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) επιδιώκεται μέσα από συγκεκριμένες οργανωτικές δομές και υποστηρίζεται από σειρά Αξιών, Αρχών, Πολιτικών και Συστημάτων που ξεκινούν κεντρικά στον Όμιλο και διαχέονται σταδιακά σε όλες τις θυγατρικές του.



Οργάνωση

Σε επίπεδο **Διοικητικού Συμβουλίου** λειτουργούν δύο Επιτροπές με αρμοδιότητες σε θέματα Ανθρώπινου Δυναμικού του Ομίλου:

- Η **Επιτροπή Ανθρωπίνων Πόρων** με αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, για την επίσημη γενική πολιτική αποδοχών του προσωπικού του Ομίλου, για την επαγγελματική εξέλιξη των στελεχών, καθώς και την εφαρμογή αποδοτικών συστημάτων αμοιβών και παροχών του προσωπικού.
- Η **Επιτροπή Συνταξιοδοτικού Προγράμματος** που αξιολογεί τις δυνατότητες και την επιλογή του τρόπου τοποθέτησης διαθέσιμων κεφαλαίων του συνταξιοδοτικού προγράμματος του προσωπικού του Ομίλου.

Η **Διεύθυνση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης & Επικοινωνίας Ομίλου**, της οποίας ηγείται ανώτερο στέλεχος του Ομίλου αναφερόμενο στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής περιβάλλοντος, υγιεινής & ασφάλειας του Ομίλου, καθώς και για το συντονισμό όλων των συναφών δραστηριοτήτων. Έχει επίσης την ευθύνη εκπροσώπησης της Εταιρίας προς όλους τους εκτός της επιχείρησης «συμμετόχους», και του χειρισμού γενικώς των σχέσεων της Εταιρίας με αυτούς. Στη Διεύθυνση αυτή υπάγονται και οι κεντρικές υπηρεσίες που αφορούν το Περιβάλλον και την Υγιεινή & Ασφάλεια.

Από το 2005 λειτουργεί το **Κεντρικό Συμβούλιο Υγιεινής, Ασφάλειας, Περιβάλλοντος (ΥΑΠ)** Ομίλου, του οποίου προΐσταται ο Διευθύνων Σύμβουλος. Οι αρμοδιότητές του εστιάζονται:

- στον καθορισμό της στρατηγικής του Ομίλου σε θέματα ΥΑΠ,
- στην παρακολούθηση των στόχων και της επίδοσης του Ομίλου σε θέματα ΥΑΠ (δείκτες μέτρησης, περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις εταιρικές πολιτικές ή τη νομοθεσία),
- στην ενημέρωση των εταιριών του Ομίλου για τη διεθνή νομοθεσία και τα θέματα που προκύπτουν εξ αυτής
- στην εποπτεία των κατά τόπους πιστοποιήσεων
- στην παρακολούθηση των επενδύσεων σε θέματα ΥΑΠ,
- στο διάλογο για τυχόν σημαντικά παράπονα των τοπικών κοινοτήτων
- στον εντοπισμό και στη διάχυση βέλτιστων πρακτικών

Παράλληλα, λειτουργούν δύο **Τοπικές Επιτροπές Περιβάλλοντος, Υγιεινής & Ασφάλειας**, μία για την **Ελλάδα** και μία για τη **Γερμανία**, οι οποίες, σε συνδυασμό, αντιπροσωπεύουν περίπου το 57% του προσωπικού και περίπου το 80% των παραγόμενων προϊότων του Ομίλου παγκοσμίως.

Η **Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου**, της οποίας ηγείται επίσης ανώτερο στέλεχος της S&B αναφερόμενο στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, χειρίζεται όλα τα θέματα που αφορούν τις σχέσεις Εταιρίας-εργαζομένων και τις κοινωνικές παροχές του προσωπικού. Επίσης, η ίδια Διεύθυνση ασχολείται με το σχεδιασμό και την εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών για τη συνεχή εκπαίδευση και ανάπτυξη του προσωπικού, σύγχρονων και αξιοκρατικών συστημάτων διοίκησης προσωπικού, διαδικασιών συμμετοχικής διοίκησης, καθώς και διαδικασιών ενσωμάτωσης του ανθρώπινου δυναμικού του Ομίλου παγκοσμίως.

Καθοδηγητικά Όργανα Ομίλου για την ΕΚΕ

- Διοικητικό Συμβούλιο
- Επιτροπή Διοικητικού Συμβουλίου για τους Ανθρώπινους Πόρους
- Επιτροπή Διοικητικού Συμβουλίου για το Συνταξιοδοτικό Πρόγραμμα
- Κεντρικό Συμβούλιο Υγιεινής, Ασφάλειας, Περιβάλλοντος Ομίλου

Διαχειριστικά Όργανα Ομίλου για την ΕΚΕ

- Διευθύνων Σύμβουλος
- Διεύθυνση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης & Επικοινωνίας Ομίλου
- Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου

Διαχειριστικά Όργανα για την ΕΚΕ σε τοπικό επίπεδο διεθνώς

- Επικεφαλής τοπικών εγκαταστάσεων ή δραστηριοτήτων
- Τοπικές Επιτροπές Περιβάλλοντος, Υγιεινής & Ασφάλειας (Ελλάδας, Γερμανίας)

Έλεγχος

Η εύρυθμη λειτουργία της Επιχείρησης διασφαλίζεται μέσω ανεξάρτητων μηχανισμών αποτελεσματικού επιχειρησιακού ελέγχου.

Το σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου αποσκοπεί στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις διαδικασίες και τους ελέγχους που σχετίζονται με οικονομικά και λειτουργικά θέματα καθώς και με τη διαχείριση κινδύνων. Επιπλέον, τα οικονομικά αποτελέσματα αλλά και η δραστηριότητα της Εταιρίας ελέγχονται και από Εξωτερικούς Ελεγκτές, στο πλαίσιο τακτικών νόμιμων υποχρεώσεών της.

Εκτός από τις εσωτερικές γίνονται και εξωτερικές επιθεωρήσεις στο πλαίσιο της πιστοποίησης της πλειονότητας των εγκαταστάσεων του Ομίλου S&B κατά ISO 9001: 2000 και ISO 14001:2004. Οι δραστηριότητες εξόρυξης και οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας της S&B αδειοδοτούνται και επιβλέπονται από τις αρμόδιες αδειοδοτικές αρχές και τα συναρμόδια υπουργεία, όπως η Επιθεώρηση Μεταλλείων στην Ελλάδα ή αντίστοιχα όργανα σε χώρες του εξωτερικού. Τέλος, οι σημαντικότεροι εργολάβοι της S&B ελέγχονται μέσα από τις διαδικασίες προμηθειών και αυτών του πιστοποιημένου συστήματος ποιότητας της Εταιρίας.

Διάλογος με τους «Συμμετόχους»

Οι «συμμέτοχοι» ...της S&B

Ακούγοντας & Συζητώντας

Εργαζόμενοι

Η άμεση οικογένεια της S&B το 2007 αριθμούσε 2.051 εργαζομένους σε 14 χώρες και 5 ηπείρους, με περισσότερους από τους μισούς να ανήκουν στο εργατοτεχνικό προσωπικό (περισσότερες λεπτομέρειες στην ενότητα Ανθρώπινο Δυναμικό).

Συνεχίστηκε και το 2007 η αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ εργαζομένων και Διοίκησης μέσω:

- Τακτικών Ερευνών Ικανοποίησης προσωπικού που διενεργούνται, όπως αυτή του 2006. Το 2007 δρομολογήθηκαν μέτρα και δράσεις με βάση τα ευρήματα αυτής της τελευταίας Έρευνας.
- Εταιρικών ανακοινώσεων, ενημερωτικών συναντήσεων, συνεδρίων, ομάδων εργασίας κ.λπ.
- Τετραμηνιαίας έκδοσης της εταιρικής εφημερίδας σε 3 γλώσσες (Ελληνικά, Αγγλικά & Γερμανικά)
- Συστηματικής αξιολόγησης της επίδοσης των εργαζομένων σε τακτά χρονικά διαστήματα
- Λειτουργίας νέου, σύγχρονου, ηλεκτρονικού Πληροφορικού Συστήματος Ανθρώπινου Δυναμικού που υποστηρίζεται από διαδικτυακή πλατφόρμα

Συνεργάτες & Προμηθευτές

Οι συνεργάτες & προμηθευτές της S&B είναι κυρίως παροχείς υπηρεσιών, και ιδιαίτερα εργολαβικών υπηρεσιών κατά τις φάσεις της εξόρυξης και της μεταφοράς των ορυκτών. Οι θαλάσσιες μεταφορές αποτελούν επίσης ένα σημαντικό μέρος των υπηρεσιών που χρησιμοποιεί η Εταιρία, ειδικά στην Ελλάδα που αποτελεί το σημαντικότερο κέντρο εξαγωγών του Ομίλου προς ολόκληρη την υφήλιο.

Τακτική επικοινωνία με τους ανθρώπους των Κλάδων Προϊόντων, αλλά και της Διεύθυνσης Εφοδιαστικής Αλυσίδας ή του Τμήματος Προμηθειών

Πελάτες

Ο Όμιλος S&B παρέχει περισσότερες από 2.000 εξειδικευμένες λύσεις εξυπηρέτησης 15 διαφορετικούς βιομηχανικούς κλάδους, όπως τα χυτήρια, η χαλυβουργία, οι κατασκευές και τα δομικά υλικά, η μεταλλουργία, η γεωργία κ.ά. Λόγω της φύσης των προϊόντων και των υπηρεσιών που προσφέρει, η S&B έχει σχετικά μικρό αριθμό πελατών με τους οποίους δημιουργεί μακροχρόνιες σχέσεις.

Συνεχίστηκε και το 2007 η τακτική επικοινωνία:

- με τους ανθρώπους των πωλήσεων, της τεχνικής υποστήριξης και της έρευνας & ανάπτυξης για εφαρμογές νέων προϊόντων
- με επισκέψεις στα ορυχεία και στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας
- με τη συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις & συνέδρια όπως: GIFA 2007, METEC 2007, 13th Alumina & Bauxite Seminar 2007 κ.ά.
- μέσω της πληροφόρησης για τα προϊόντα από Φυλλάδια, Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας Υλικών, ιστοσελίδες, τεχνική και επιστημονική υποστήριξη κ.λπ. Επίσης, πραγματοποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα Έρευνες Ικανοποίησης Πελατών, όπως αυτή του 2006 (Κοινωνικός Απολογισμός 2006)

Τοπικές κοινότητες

Η φύση της παραγωγικής δραστηριότητας του Ομίλου S&B (εξόρυξη και επεξεργασία) επηρεάζει τις τοπικές κοινότητες όπου αναπτύσσεται, με τη σημαντικότερη επίδραση να εντοπίζεται στην Ελλάδα (Μήλο & Φωκίδα). Επίσης, η παρουσία και η επίδραση της S&B διευρύνονται σταδιακά και σε άλλες περιοχές ανά την υφήλιο.

- Συνεχίστηκε η τακτική επικοινωνία και οι σχέσεις με τις τοπικές κοινότητες, είτε μέσω διαφόρων οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είτε άλλων δημόσιων φορέων, ιδιωτικών συλλόγων και οργανώσεων (Περισσότερα στην ενότητα Κοινωνική Συνεισφορά).
- Στο πλαίσιο της προσπάθειας για εξέλιξη των σχέσεων με την τοπική κοινωνία σε μια πιο θεσμοθετημένη μορφή, το 2007 ιδρύθηκε η Πρωτοβουλία ΜΗΛΟΣ, ενώ ήδη από το 2004 λειτουργεί και η Πρωτοβουλία Φωκίδα

Οι «συμμέτοχοι» ...της S&B

Ακούγοντας & Συζητώντας

Μέτοχοι, Επενδυτές & Αναλυτές

Οι μέτοχοι και οι επενδυτές της S&B, σύμφωνα με τα στοιχεία της 21ης Μαρτίου 2008 είναι:

- 57,4% - Οικογένεια ιδρυτών
- 20,4% - Έλληνες θεσμικοί επενδυτές
- 11,9% - Ξένοι θεσμικοί επενδυτές
- 10,3% - Ιδιώτες Έλληνες επενδυτές

Την επιχειρηματική πορεία του Ομίλου S&B καλύπτουν Έλληνες και ξένοι οικονομικοί αναλυτές.

Συνεχίστηκε η τακτική επικοινωνία με διάφορους τρόπους:

- Ιστοχώρος (www.sandb.com)
- Δελτία Τύπου και Ανακοινώσεις
- Επενδυτικές ημερίδες
- Ετήσιο Δελτίο, Ετήσιος Εταιρικός & Κοινωνικός Απολογισμός
- Γραφείο Εξυπηρέτησης Μετόχων & Ενημέρωσης Επενδυτών
- Παρουσίαση οικονομικών αποτελεσμάτων σε τηλεσυνδιασκέψεις (conference calls)

Δημόσιες Αρχές

Δημόσιες αρχές σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο στις 23 χώρες δραστηριότητας του Ομίλου, αλλά και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η δημόσια διοίκηση σε όλες τις χώρες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος S&B αποτελεί σημαντικό «συμμέτοχο» για την Εταιρία, αφού της παρέχει το δικαίωμα πρόσβασης σε φυσικούς πόρους, καθώς και την άδεια λειτουργίας για τις δραστηριότητές της. Ο διαφανής και αντικειμενικός διάλογος που διεξάγει η S&B με τις κάθε είδους αρχές βασίζεται σε τεκμηριωμένες θέσεις της Εταιρίας και προσβλέπει στην αμφίδρομη ενημέρωση και συνεργασία.

Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) και Ακαδημαϊκοί & Επιστημονικοί Φορείς

- ΜΚΟ: μεγάλες οργανώσεις εθνικής και διεθνούς εμβέλειας με τις οποίες συνδιαλέγεται ή και συνεργάζεται η S&B
- Ακαδημαϊκοί και Επιστημονικοί φορείς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, όπως: ΕΘΙΑΓΕ, τα Πανεπιστήμια Αθηνών, Θεσ/νίκης, Θεσσαλίας, Πατρών κ.ά.

Οι σημαντικότερες συνεργασίες του 2007 ήταν:

- Η συνεργασία με την Ελληνική Εταιρία Περιβάλλοντος & Πολιτισμού για την ανάπτυξη του περιβαλλοντικού εκπαιδευτικού προγράμματος «Με Χρώματα & Αρώματα» στη Μήλο
- Οι μελέτες βάσης: «Καταγραφή πανίδας στην Γκιώνα», με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, και «Καταγραφή πανίδας και χλωρίδας στη Μήλο & Μελέτη αναπαραγωγής φυτών», με το ΕΘΙΑΓΕ και το Πανεπιστήμιο Αθηνών

Επιχειρηματικές Οργανώσεις

Η S&B συμμετέχει ενεργά σε κλαδικές ενώσεις επιχειρήσεων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο

Η S&B είναι ενεργό μέλος των:

- Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ). Ο Διευθύνων Σύμβουλος της S&B είναι μέλος του ΣΕΒ και πρόεδρος της Ομάδας Εργασίας του για το Περιβάλλον
- Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων (ΣΜΕ) πρόεδρος του οποίου, από τον Απρίλιο του 2005, είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος της S&B
- Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, αντιπρόεδρος του οποίου είναι η Διευθύντρια ΕΚΕ & Επικοινωνίας της S&B
- Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Βιομηχανικών Ορυκτών (Industrial Minerals Association – Europe), όπου η S&B προεδρεύει της EUBA (European Bentonite Association) με ανώτατο στέλεχος και συμμετέχει σε διάφορες επιτροπές με στελέχη της Εταιρίας
- Euromines (Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων) με συμμετοχή στελεχών σε διάφορες επιτροπές
- Διάφορων επιμελητηρίων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό

Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ)

Τα ΜΜΕ συμπεριλαμβάνουν έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα.

Τακτική επικοινωνία με τα ΜΜΕ μέσω:

- Δελτίων Τύπου & Ανακοινώσεων
- Παρουσιάσεων οικονομικών αποτελεσμάτων σε συναντήσεις με οικονομικούς συντάκτες

Η συμβολή της S&B στο διάλογο προς τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η S&B προωθεί το δημόσιο διάλογο για τη βιώσιμη ανάπτυξη μέσω της ενεργού συμμετοχής της σε επιτροπές και ομάδες εργασίας διεθνών, ευρωπαϊκών και εθνικών οργανισμών και κλαδικών ενώσεων. Παράλληλα, υποστηρίζει και ενστερνίζεται αρχές εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και βιώσιμης ανάπτυξης και ηγείται πρωτοβουλιών με στόχο τη διάδοση της έννοιας και των σχετικών πρακτικών στον επιχειρηματικό κόσμο. Το παρακάτω σχήμα συνοψίζει τη συμβολή της S&B στο διάλογο προς τη βιώσιμη ανάπτυξη.

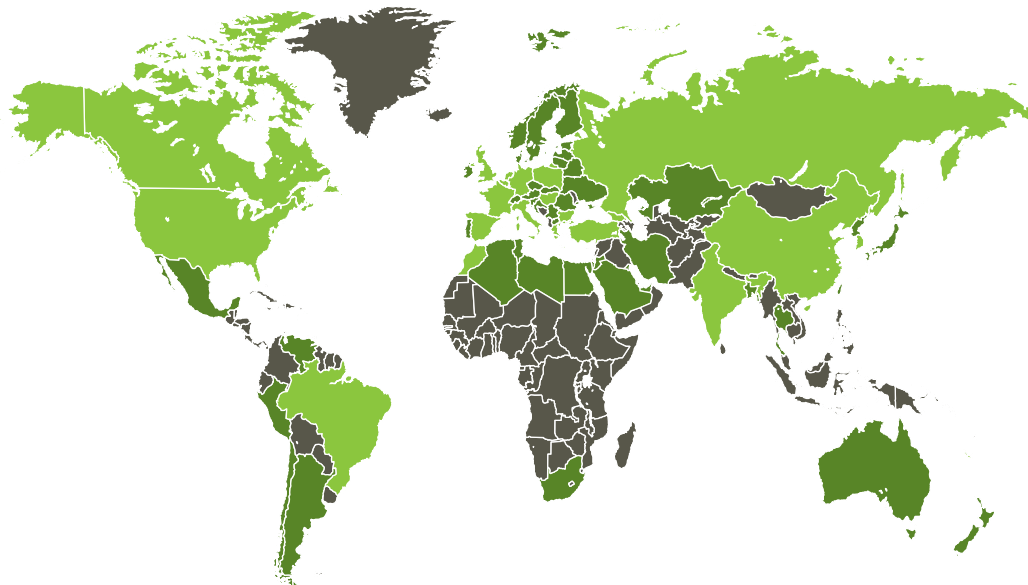


Ad Hoc Group 10

Το Μάρτιο του 2007, στο πλαίσιο της Κοινοτικής πρωτοβουλίας (High Level Group) για την Ανταγωνιστικότητα, την Ενέργεια και το Περιβάλλον, συγκροτήθηκε ειδική Ομάδα, το Ad Hoc Group 10, για να μελετήσει το θέμα της Πρόσβασης σε Φυσικούς Πόρους και Δευτερογενείς Πρώτες Ύλες, μέλος της οποίας ήταν και ο Διευθύνων Σύμβουλος της S&B. Η Ομάδα υπέβαλε τις προτάσεις της τον Ιούνιο του 2007, και είναι αυτές που έχουν επηρεάσει τις μετέπειτα ενέργειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία έχει αφυπνιστεί για τη σημασία του κλάδου στην ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας γενικότερα.

Οικονομική Συνεισφορά

● Χώρες πώλησης
● Χώρες δραστηριότητας & πώλησης



26
ορυχεία

79
εργοστάσια,
εγκαταστάσεις
και κέντρα
διανομής

σε **23**
χώρες και
5 ηπείρους

πωλήσεις
σε **69**
χώρες

Εξέλιξη στο χρόνο

Ο Όμιλος S&B έχει ιστορία 74 ετών. Ξεκίνησε το 1934 με δύο μεταλλευτικές εταιρίες, την Α.Ε.Μ. Βωξίται Παρνασσού και την Α.Ε.Ε. Αργυρομεταλλευμάτων & Βαρυτίνης, και με το όραμα των ιδρυτών να αξιοποιήσουν τον ορυκτό πλούτο της Ελλάδας, ιδιαίτερα της Μήλου και της Φωκίδας. Οικοδομώντας, έκτοτε, πάνω στη μακρόχρονη συνεχή του ανάπτυξη, έχει φθάσει σήμερα να αποτελεί έναν πολυεθνικό Όμιλο με περισσότερες από 40 εταιρίες σε 23 χώρες σε 5 ηπείρους.

Η εξέλιξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας της S&B είναι επίσης αποτέλεσμα συγκεκριμένης στρατηγικής, συμμετοχών και επεκτάσεων σε καθετοποίηση, η οποία ξεκίνησε στα τέλη της δεκαετίας του 1980 και εντάθηκε την τελευταία δεκαετία.

Η S&B ξεκίνησε με αμιγή εξορυκτική δραστηριότητα, η οποία χαρακτήρισε το μεγαλύτερο κομμάτι της ιστορίας της. Στη δεκαετία του 1990 το επιχειρηματικό μοντέλο της S&B άλλαξε προσανατολισμό, δίνοντας έμφαση στη γνώση για τα προϊόντα και τις αγορές που αυτά εξυπηρετούν, ενώ επιλεκτικά εξελίχθηκε και σε καθετοποίηση, εξυπηρετώντας τις τελικές αγορές κάποιων από τα προϊόντα της.

Σήμερα, το μοντέλο της S&B προσανατολίζεται στην απόκτηση γνώσης και εμπειρίας για τις τελικές εφαρμογές των προϊόντων της. Έτσι, με βάση τα βιομηχανικά ορυκτά, η S&B μπορεί να παρέχει εξειδικευμένες βιομηχανικές λύσεις, που αυξάνουν την απόδοση των προϊόντων των πελατών της και βελτιώνουν τις βιομηχανικές τους διαδικασίες.

Φύσει και θέσει στη Βιώσιμη Ανάπτυξη

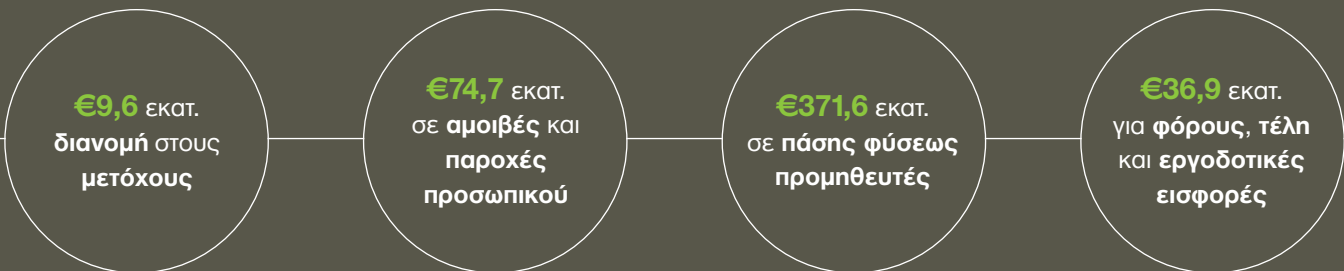
Η S&B δραστηριοποιείται σε έναν κλάδο, αυτόν των βιομηχανικών ορυκτών, του οποίου η σημασία δεν είναι προφανής για τους περισσότερους ανθρώπους. Τα ορυκτά προϊόντα δεν χρησιμοποιούνται συνήθως αυτόνομα, στη φυσική τους μορφή, γι' αυτό και δεν είναι αναγνωρίσιμα, μολονότι είναι αναγκαία για την παραγωγή πολλών προϊόντων που χρησιμοποιούνται στην καθημερινή ζωή.

Τα βιομηχανικά ορυκτά, και οι μη ενεργειακές πρώτες ύλες γενικότερα, αποτελούν αναγκαία πρώτη ύλη για σειρά άλλων σημαντικών βιομηχανικών εφαρμογών και προϊόντων, επιδρώντας έτσι άμεσα και καθοριστικά στη δική τους ανταγωνιστικότητα και βιωσιμότητα. Επιπλέον, τα ορυκτά μπορούν και συμβάλλουν ενεργά στην προστασία του περιβάλλοντος, καθώς πολύ συχνά υποκαθιστούν άλλα μη φυσικά υλικά, των οποίων η χρήση είναι επιβλαβής για το περιβάλλον. Επίσης, πολλά από αυτά έχουν φιλικές προς το περιβάλλον ιδιότητες, τις οποίες προσδίδουν και στα προϊόντα των οποίων αποτελούν συστατικά.

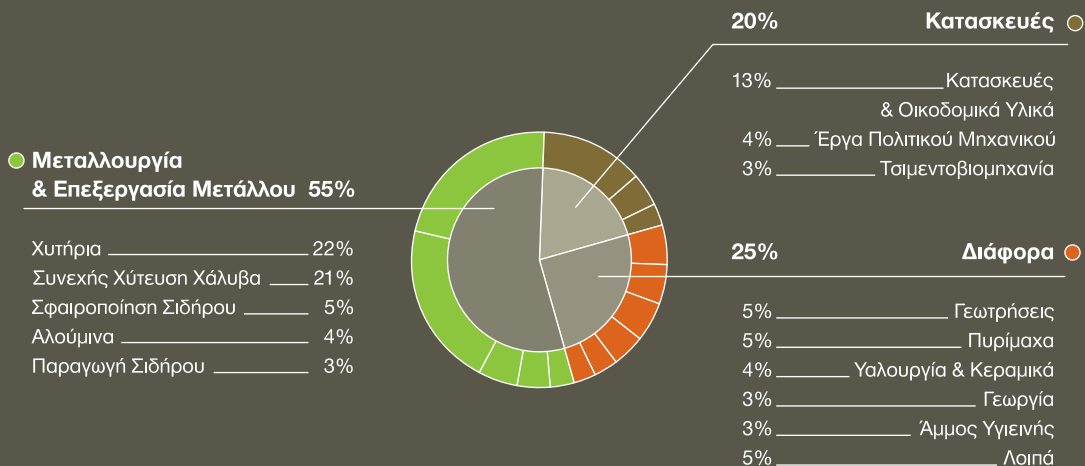
Ο Όμιλος S&B, ειδικά, με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του, εξυπηρετεί παγκοσμίως (όπως φαίνεται και στο παρακάτω γράφημα)

15 διαφορετικούς βιομηχανικούς κλάδους, όπως τα χυτήρια, η χαλυβουργία, οι κατασκευές και τα δομικά υλικά, η μεταλλουργία, η γεωργία κ.ά. Οι περισσότερες από 2.000 εξειδικευμένες βιομηχανικές λύσεις που προσφέρει η S&B αυξάνουν την απόδοση των προϊόντων και βελτιώνουν τις βιομηχανικές κατεργασίες των πελατών της σε όλους αυτούς τους κλάδους.

Επίσης, το Νοέμβριο του 2007, δημιουργήθηκε μία σημαντική προοπτική για την ανάπτυξη του Ομίλου σε μια νέα, φιλική προς το περιβάλλον, επιχειρηματική δραστηριότητα, αυτήν της Γεωθερμίας. Συγκεκριμένα, υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας με τη ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. με απώτερο σκοπό την από κοινού έρευνα, διαχείριση και εκμετάλλευση του γεωθερμικού πεδίου της Μήλου. Για την υλοποίηση αυτού του έργου, τα συμβαλλόμενα μέρη θεωρούν απαραίτητη προϋπόθεση την αποδοχή αυτής της δραστηριότητας από την τοπική κοινωνία του νησιού. Έτσι, πριν ληφθούν οι τελικές αποφάσεις, έχουν δεσμευτεί για έναν ανοιχτό και ειλικρινή διάλογο ώστε η κοινωνία της Μήλου να έχει την ευκαιρία να γνωρίσει και να αξιολογήσει τα σημαντικά και ποικίλα οφέλη που προκύπτουν από την αξιοποίηση της γεωθερμίας.



Πωλήσεις Βιομηχανικών Ορυκτών 2007 Ανά Βιομηχανική Χρήση



Οικονομικές Επιδόσεις 2007

Για τον Όμιλο, το 2007 ήταν ένα δυνατό έτος ανάπτυξης. Οι δραστηριότητες των Βιομηχανικών Ορυκτών, είχαν σταθερή οργανική ανάπτυξη σε ένα εύρυστο από πλευράς ζήτησης διεθνές περιβάλλον αγοράς. Παράλληλα, συνδυάζοντας εξαγορές και περαιτέρω επενδύσεις στις υφιστάμενες δραστηριότητες, ο Όμιλος κατόρθωσε να ενδυναμώσει περαιτέρω την ανταγωνιστική του θέση στους περισσότερους επιμέρους κλάδους των βιομηχανικών ορυκτών. Το 2007 υπήρξε επίσης χρονιά ανάδειξης νέων ευκαιριών, οι οποίες θα αξιοποιηθούν μέσα στο 2008.

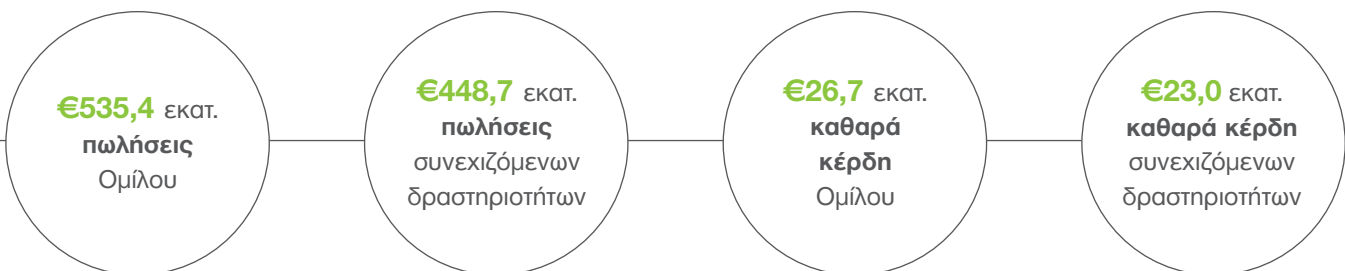
Σημαντικά επιχειρηματικά ορόσημα του 2007:

- 17,5% αύξηση πωλήσεων και 16,2% καθαρών κερδών μετά από δικαιώματα μειοψηφίας
- Εξαγορά μεριδίου 50% της ολλανδικής εταιρίας CEBO International BV
- Εξαγορά εργοστασίου επεξεργασίας λευκού μπεντονίτη στο Neuss της Γερμανίας
- Εξαγορά των δραστηριοτήτων επεξεργασίας μπεντονίτη της εταιρίας Hill & Griffith στις ΗΠΑ
- Απόφαση για κατασκευή εργοστασίου επεξεργασίας λευκού μπεντονίτη στην περιοχή Nador του Μαρόκου
- Προσωρινή άδεια εκμετάλλευσης βωξίτη στη Σαρδηνία με προοπτικές για χορήγηση οριστικής παραχώρησης - μίσθωσης μεταλλευτικής

- Είσοδος του Ομίλου S&B σε νέα, φιλική προς το περιβάλλον, δραστηριότητα με την υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. και S&B με απώτερο σκοπό την από κοινού έρευνα, διαχείριση και εκμετάλλευση του Γεωθερμικού Πεδίου του νησιωτικού συμπλέγματος Μήλου – Κιμώλου – Πολυαίγου.
- Εκχώρηση της εμπορικής θυγατρικής ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ Α.Ε.Ε.

Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών του Ομίλου S&B για το 2007 διαμορφώθηκε στα €535,4 εκατ., αυξημένος κατά 17,5% σε σύγκριση με το 2006. Τα καθαρά κέρδη έφθασαν τα €26,7 εκατ., ενώ μετά και την αφαίρεση των δικαιωμάτων μειοψηφίας ήταν €25,7 εκατ., αυξημένα κατά 16,2% σε σύγκριση με το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Για τις Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες του Ομίλου (δηλαδή χωρίς τη Μοτοδυναμική), οι οποίες αποτελούν τη βάση για σύγκριση στο μέλλον, το 2007 ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών ανέρχεται σε €448,7 εκατ., αυξημένος συγκριτικά με το 2006 κατά 19,8%, ενώ τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας ανέρχονται σε €23,1 εκατ., αυξημένα κατά 18,4%. Οι δραστηριότητες των Βιομηχανικών ορυκτών αντιπροσωπεύουν το 96% των πωλήσεων των Συνεχιζόμενων Δραστηριοτήτων.



περιοχής 30.000 στρεμμάτων στην περιοχή Alghero της βορειοδυτικής Σαρδηνίας

- Υπογραφή προσυμφώνου για προμήθεια 1,1 εκατ. τόνων ελληνικού βωξίτη ετησίως και για μια δεκαετία, σε μονάδα παραγωγής αλούμινας, η οποία σχεδιάζεται να κατασκευαστεί από την εταιρία Western Way στη Σαουδική Αραβία
- Σημαντική αύξηση παραγωγικής δυναμικότητας του Κλάδου Stollberg, με λειτουργία νέας μονάδας στη Γερμανία, και απόφαση για διπλασιασμό της παραγωγικής δυναμικότητας στην Κίνα.

Οι επενδύσεις του Ομίλου S&B για το 2007 ανήλθαν σε €29,4 εκατ. και περιλαμβάνουν αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων, έρευνα για αποθέματα και ανάπτυξη ορυχείων, ενώ άλλα €38,8 εκατ. δαπανήθηκαν στις εξαγορές του 2007.

Αξίζει να σημειωθεί ότι με βάση τις Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες, ο Όμιλος S&B, παρουσιάζει την τελευταία δεκαετία μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης βασικών μεγεθών ως εξής: στις πωλήσεις 15,5%, στο EBITDA 13,2%, στα κέρδη ανά μετοχή (EPS) 14,9%.

Ατενίζοντας το μέλλον, η S&B στοχεύει στην περαιτέρω δυναμική της ανάπτυξη σε νέες γεωγραφικές περιοχές, νέες εξειδικευμένες αγορές και νέες εφαρμογές για τα προϊόντα της διεθνώς. Όραμά της είναι να αναδειχθεί σε μία από τις κορυφαίες εταιρίες βιομηχανικών ορυκτών στον κόσμο, επενδύοντας παράλληλα στην υπεύθυνη συνεισφορά της στη βιώσιμη ανάπτυξη.

Ανθρώπινο Δυναμικό

Το 2007 υπήρξε χρονιά περαιτέρω ενσωμάτωσης των θυγατρικών του Ομίλου στις εταιρικές διαδικασίες και στα συστήματα ανθρώπινου δυναμικού καθώς και χρονιά εφαρμογής συγκεκριμένου προγράμματος δράσης βασισμένου στα αποτελέσματα της Έρευνας Ικανοποίησης Εργαζομένων που διεξήχθη το 2006. Επίσης, το 2007 επαναδιατυπώθηκαν ο σκοπός, οι αξίες και η αποστολή της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού με γνώμονα τις Αξίες, τη Στρατηγική και το Όραμα της Εταιρίας.

Το προσωπικό της S&B

Στο τέλος του 2007, το ανθρώπινο δυναμικό στις Δραστηριότητες Βιομηχανικών Ορυκτών αριθμούσε παγκοσμίως 2.051 άτομα, εκ των οποίων το 64% απασχολούνταν εκτός Ελλάδας, σε 14 χώρες στην Ευρώπη, την Ασία, τη Βόρεια και τη Νότια Αμερική, καθώς και στην Αφρική. Επίσης, περίπου 550 άτομα απασχολήθηκαν έμμεσα, ως προσωπικό εργολάβων, στις δραστηριότητες της Εταιρίας κυρίως στην Ελλάδα, την Κίνα και τη Βουλγαρία. Από το σύνολο των εργαζομένων στις Δραστηριότητες των Βιομηχανικών Ορυκτών (που αποτελεί το 89% του συνόλου εργαζομένων του Ομίλου), ποσοστό 16% ανήκει στο στελεχειακό δυναμικό, 25% στο διοικητικό προσωπικό και 58% στο εργατοτεχνικό προσωπικό.

| | |
|------------------------------------|--------------|
| Ελλάδα | 732 |
| Γερμανία | 436 |
| Βουλγαρία | 280 |
| ΗΠΑ | 144 |
| Γεωργία | 112 |
| Κίνα | 93 |
| Γαλλία | 57 |
| Βραζιλία | 52 |
| Ιταλία | 46 |
| Ινδία | 45 |
| Ισπανία | 23 |
| Ουγγαρία | 23 |
| Τουρκία | 4 |
| Μαρόκο | 4 |
| Σύνολο Βιομηχανικών Ορυκτών | 2.051 |

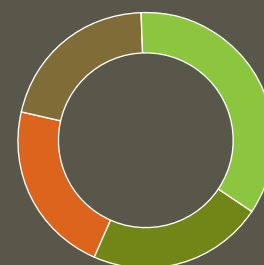
Η S&B υποστηρίζει την ίση μεταχείριση των δύο φύλων και την παροχή ίσων ευκαιριών, τόσο για την κάλυψη κενών θέσεων εργασίας όσο και για την επαγγελματική εξέλιξη των εργαζομένων της. Σχεδόν το 20% του προσωπικού της το 2007 αποτελείτο από γυναίκες, μολοντί η φύση της εξορυκτικής δραστηριότητας της Εταιρίας δεν ευνοεί ιδιαίτερα την απασχόληση γυναικών. Επίσης, τρία από τα δέκα μέλη της ανώτατης Διευθυντικής Ομάδας της S&B είναι γυναίκες, όπως και τέσσερα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Και το 2007 ο δείκτης κινητικότητας προσωπικού για τον Όμιλο S&B κυμάνθηκε σε χαμηλά επίπεδα, της τάξης του 3,4%.

Κατανομή Προσωπικού*

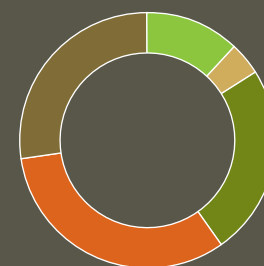
Ανά Έτη Προϋπηρεσίας

- 0-5 χρόνια _____ 35%
- 6-10 χρόνια _____ 21%
- 11-20 χρόνια _____ 22%
- πάνω από 21 χρόνια _____ 22%



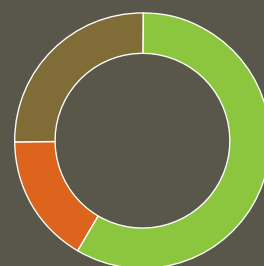
Ανά Ηλικία

- 18-29 ετών _____ 13%
- 30-39 ετών _____ 27%
- 40-49 ετών _____ 32%
- 50-59 ετών _____ 24%
- 60 ετών και άνω _____ 4%



Ανά Κατηγορία

- Εργατοτεχνικό Προσωπικό 58%
- Διοικητικό Προσωπικό _____ 25%
- Στελέχη _____ 17%



* Τα στοιχεία αφορούν το σύνολο των εργαζομένων της S&B στις Δραστηριότητες Βιομηχανικών Ορυκτών παγκοσμίως



Προσέλκυση & Επιλογή Προσωπικού

Η προσέλκυση και επιλογή προσωπικού αποτελεί σημαντική διαδικασία για την S&B, καθώς η Εταιρία δίνει μεγάλη έμφαση στο «ταίριασμα» του υποψηφίου με τη θέση εργασίας, προκειμένου να υπάρξει ικανοποίηση και επαλήθευση των προσδοκιών και από τις δύο πλευρές.

Η Εταιρία χρησιμοποιεί αξιολογικά εργαλεία επιλογής ειδικά σχεδιασμένα και προσαρμοσμένα στις ανάγκες της.

Κατά τη διαδικασία επιλογής προσωπικού, αξιολογούνται τόσο οι δεξιότητες των υποψηφίων, απαραίτητες για την επίτευξη των απαιτήσεων της θέσης αλλά και των στρατηγικών στόχων της Εταιρίας, όσο και η ικανότητά τους να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις του επιχειρησιακού χώρου και, συγχρόνως, να ενστερνίζονται τις αξίες της Εταιρίας. Η διαδικασία αυτή συμπεριλαμβάνει τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων προσωπικότητας καθώς και τεστ δεξιοτήτων, τα οποία σε συνδυασμό με τη διεξαγωγή δομημένων συνεντεύξεων, συντελούν στη διαμόρφωση εμπειριστατωμένης άποψης για το προφίλ των υποψηφίων.

Παράλληλα, εφαρμόζεται ολοκληρωμένο πρόγραμμα ένταξης των νέων εργαζομένων, με σκοπό την ομαλή και αποτελεσματική ενσωμάτωσή τους στην εργασία και στην οικογένεια της S&B. Η διαδικασία ένταξης, που ξεκινάει πριν την έλευση του νέου εργαζομένου στην Εταιρία και ολοκληρώνεται 4 μήνες μετά την πρόσληψή του, περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

Πρόγραμμα Ένταξης Νέων Εργαζομένων

Στάδιο 1: Προετοιμασία Υποδοχής Νέου Εργαζομένου

Συναντήσεις επικοινωνίας του νεοπροσλαμβανόμενου με τον Προϊστάμενο, με σκοπό την υποστήριξη και την προετοιμασία υποδοχής του νέου εργαζομένου.

Στάδιο 2: Υποδοχή Νέου Εργαζομένου

Ένταξη του νέου εργαζομένου στη Διεύθυνση όπου τοποθετείται με βάση συγκεκριμένο αναλυτικό πρόγραμμα που περιλαμβάνει ενδεικτικά:

- Παρουσιάσεις της οργάνωσης και του αντικειμένου της Διεύθυνσης
- Συζήτηση με τον εργαζόμενο σχετικά με τις ακριβείς αρμοδιότητές του

1

Προετοιμασία υποδοχής νέου εργαζομένου

2

Ένταξη στην Εταιρία
Ένταξη στη Διεύθυνση/Τμήμα εργασίας

3

Ανατροφοδότηση & Αξιολόγηση της Διαδικασίας

- και τα αποτελέσματα που αναμένονται από αυτόν
- Γνωριμία με συνεργάτες και χρήσιμες επαφές εκτός και εντός της Εταιρίας
 - Γνωριμία του νέου εργαζομένου με τα Συστήματα Ανθρώπινου Δυναμικού και τις βασικές πολιτικές, μέσω αναλυτικής παρουσίασης από τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού.
 - Ξεναγήση των νέων συναδέλφων στα κεντρικά γραφεία και στις μεγάλες παραγωγικές μονάδες καθώς, και πραγματοποίηση γεύματος γνωριμίας με το Διευθύνοντα Σύμβουλο.

Στάδιο 3: Αξιολόγηση Ένταξης Νέου Εργαζομένου

Τέσσερις μήνες μετά την πρόσληψη, πραγματοποιούνται στοχευμένες συναντήσεις ανατροφοδότησης και αξιολόγησης της ένταξης τόσο μεταξύ Προϊσταμένου και Νέου Εργαζομένου όσο και μεταξύ Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού, προϊσταμένου και νέου εργαζομένου ξεχωριστά.

Η S&B, επιδιώκοντας τη συνεχή επαφή με τη φοιτητική κοινότητα και την αγορά εργασίας, απ' όπου μπορεί να αντλήσει πιθανά μελλοντικά στελέχη, διατηρεί στενές επαφές με την πανεπιστημιακή κοινότητα. Η Εταιρία απασχολεί φοιτητές για πρακτικές ασκήσεις, διοργανώνει επισκέψεις στις εγκαταστάσεις της, πραγματοποιεί παρουσιάσεις σε σχολές και συμμετέχει συστηματικά σε Ημέρες Καριέρας που διοργανώνουν εκπαιδευτικά ιδρύματα και άλλοι φορείς. Επιπλέον, η S&B συμμετέχει σε εκπαιδευτικούς διαγωνισμούς όπως το Global Management Challenge, στο οποίο συμμετείχε το 2007 για 2η διαδοχική χρονιά με τη χορηγία φοιτητικών ομάδων. Οι προαναφερθείσες πρακτικές παρέχουν στους φοιτητές τη δυνατότητα να γνωρίσουν την S&B και επιτρέπουν στην Εταιρία να δημιουργήσει δεσμούς με πιθανά μελλοντικά στελέχη της.

Στόχο της Εταιρίας δεν αποτελεί η καθολική εφαρμογή ενός ομοιόμορφου Συστήματος Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού σε όλες τις περιοχές όπου αυτή δραστηριοποιείται. Ο τρόπος διοίκησης στηρίζεται μεν σε κοινές αρχές, αλλά προσαρμόζεται στις τοπικές ιδιαιτερότητες, θεσμικές και κοινωνικές, της κάθε περιοχής.

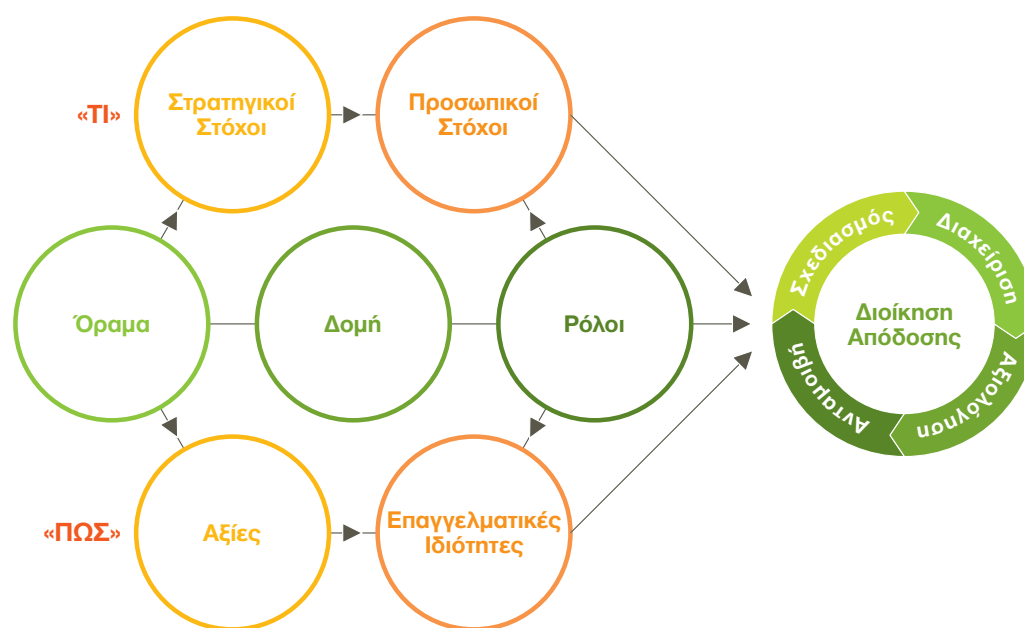
Συστήματα Ανθρώπινου Δυναμικού

Η γεωγραφική διασπορά του ανθρώπινου δυναμικού, η διαφορετικότητα του προφίλ των εργαζομένων, όσον αφορά το μορφωτικό τους επίπεδο, την εξειδίκευση και το είδος της εργασίας τους, η κουλτούρα κάθε χώρας, καθώς επίσης οι εργασιακές και νομικές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε περιοχή καθιστούν απαραίτητη την ευελιξία στον τρόπο διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού για τον Όμιλο S&B.

Το ολοκληρωμένο **Σύστημα Ανθρώπινου Δυναμικού**, που περιλαμβάνει τη διαδικασία αξιολόγησης θέσεων και αξιολόγησης της απόδοσης και

το σύστημα αμοιβών και παροχών, εφαρμόζεται στην Ελλάδα, όπου βρίσκονται και οι κεντρικές διοικητικές υπηρεσίες της S&B, στη Γερμανία, στη Γαλλία και στη Βόρεια Αμερική.

Στις υπόλοιπες γεωγραφικές περιοχές εφαρμόζεται σταδιακά ένα πλαίσιο απασχόλησης και κανόνων συνεπές με τις πάγιες πρακτικές της Εταιρίας, το οποίο σαφώς ξεπερνά τις απαιτήσεις της εργατικής νομοθεσίας σε κάθε χώρα και συγχρόνως σέβεται τις θεσμικές ή κοινωνικές τοπικές ιδιαιτερότητες και ανταποκρίνεται σε αυτές.



Αξιολόγηση της Απόδοσης

Η S&B εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο **Σύστημα Αξιολόγησης της Απόδοσης**, το οποίο εξελίσσεται και προσαρμόζεται συστηματικά, για να ανταποκριθεί τόσο στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της Εταιρίας όσο και της αγοράς γενικότερα. Το σύστημα αυτό, για το οποίο μάλιστα η S&B βραβεύτηκε το 2005 (Βραβείο «Καλύτερης Πρωτοβουλίας Ανθρώπινου Δυναμικού» της KPMG), στηρίζεται σε συγκεκριμένους στόχους και ιδιότητες-συμπεριφορές, βάσει των οποίων αξιολογείται η απόδοση των εργαζομένων, επιβραβεύονται τα κύρια επιτεύγματά τους και καθορίζονται οι εκπαιδευτικές ανάγκες και το σχέδιο ανάπτυξής τους.

Επανατοποθέτηση Προσωπικού

Σε περιόδους οργανωτικών αλλαγών όπου επιβάλλεται η απομάκρυνση μικρού αριθμού εργαζομένων, η S&B παρέχει σε αυτούς προγράμματα υποστήριξης από ειδικευμένους συμβούλους επιχειρήσεων για την επιτυχή ανάληψη νέων προκλήσεων στην αγορά. Στόχος της διαδικασίας αυτής είναι τόσο η υποστήριξη των εργαζομένων όσο και η άμεση επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Εκπαίδευση & Ανάπτυξη

Η Εταιρία δεσμεύεται για την παροχή ευκαιριών επιμόρφωσης, εκπαίδευσης και ανάπτυξης στους εργαζομένους της, αφού η στοχευμένη εκπαίδευση έχει θετική επίδραση στην παρακίνηση και την αποτελεσματικότητα των εργαζομένων.

Περίπου 14.500 ώρες εκπαίδευσης ολοκληρώθηκαν μέσα στο 2007 στην Ελλάδα, τη Γερμανία και τη Β. Αμερική, οι οποίες αντιστοιχούν σε 18,5 ώρες εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο. Αξίζει να σημειωθεί πως συνεχίστηκε η εκπαίδευση και των εργαζομένων σε εργολάβους. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε και αυτή η χρονιά σε θέματα περιβάλλοντος, Υ&Α, ξένων γλωσσών και διοίκησης επιχειρήσεων.

Ειδικά για τα στελέχη, η διάγνωση των αναγκών εκπαίδευσης και των τομέων ανάπτυξης των επαγγελματικών ιδιοτήτων τους γίνεται κυρίως μέσω του Συστήματος Αξιολόγησης της Απόδοσης. Διαπιστώνονται οι ελλείψεις και οι ανάγκες εκπαίδευσης, συζητούνται με τον προϊστάμενο του αξιολογούμενου και αναλόγως σχεδιάζονται, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού, τόσο ατομικά όσο και ομαδικά

Στοχευμένη Εκπαίδευση

Το 2007, πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις της Εταιρίας στην Κηφισιά ένα εξειδικευμένο εκπαιδευτικό διήμερο με εισηγητή τον Καθηγητή Ben P. Shapiro από το Harvard Business School των ΗΠΑ, διακεκριμένο ακαδημαϊκό στον τομέα της στρατηγικής marketing και πωλήσεων των επιχειρήσεων. Θέμα της εκπαίδευσης ήταν η τιμολόγηση (pricing), δηλ. η επιτυχημένη τιμολόγηση και η αποτίμηση της «αξίας» του προϊόντος προς τον πελάτη. Στο εκπαιδευτικό αυτό διήμερο συμμετείχαν περίπου 35 στελέχη της S&B από την Ελλάδα και τη Γερμανία.

Αμοιβές & Παροχές

Η S&B εφαρμόζει συστήματα καθορισμού, διαχείρισης και εξέλιξης των αμοιβών των εργαζομένων, χαρακτηριζόμενα από τη μέγιστη δυνατή διαφάνεια, αντικειμενικότητα και συνέπεια. Οι βασικότεροι στόχοι του συστήματος αμοιβών είναι:

- η διασφάλιση εσωτερικής συνέπειας και αξιοκρατίας στις αποδοχές των εργαζομένων
- η εξασφάλιση ανταγωνιστικών σε σχέση με την αγορά πακέτων αμοιβών
- η διαφύλαξη της αξιοπιστίας και της αντικειμενικότητας στη διαχείριση και εξέλιξη των αμοιβών

Στον Όμιλο, λειτουργούν σήμερα τρεις Τοπικές Επιτροπές Αμοιβών στο πλαίσιο του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού, μία στην Ελλάδα, μία στη Γερμανία και μία στις ΗΠΑ. Οι Επιτροπές αυτές συνεδριάζουν τουλάχιστον μια φορά ετησίως.

Πέραν του συστήματος σταθερών αμοιβών, η Εταιρία έχει αναπτύξει και εφαρμόζει συστήματα μεταβλητών αμοιβών τα οποία περιλαμβάνουν:

προγράμματα εκπαίδευσης και ανάπτυξης, είτε ενδοεταιρικά είτε σε συνεργασία με επιλεγμένους εκπαιδευτικούς φορείς.

Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής της πολιτικής, η Εταιρία, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, χρηματοδοτεί και μακροχρόνια προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και εξειδίκευσης, όπως προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα διοίκησης επιχειρήσεων.

Το 2007 στο πλαίσιο της προσπάθειας ανάπτυξης και ενδυνάμωσης των στελεχών μας πραγματοποιήθηκε σειρά εκπαιδύσεων, με σκοπό την πληρέστερη κατανόηση των συστημάτων ανθρώπινου δυναμικού καθώς και βασικών εργασιακών θεμάτων με εισηγητές στελέχη από τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού. Η εκπαίδευση ήταν βιωματική και η κατανόηση των θεωριών πραγματοποιήθηκε μέσω δράσης, όπως παιχνίδια-ρόλοι (role plays) πάνω σε συγκεκριμένα σενάρια και μελέτες περιπτώσεων (case studies). Η βιωματική αυτή εκπαίδευση, η οποία κρίθηκε επιτυχημένη από τους συμμετέχοντες, θα πραγματοποιηθεί την επόμενη χρονιά και σε άλλες γεωγραφικές περιοχές.

- Ετήσια έκτακτη αμοιβή (bonus) σχετιζόμενη άμεσα με την επίτευξη καθορισμένων ατομικών και ομαδικών στόχων, ιδιαίτερα στην περίπτωση των στελεχών
- Πριμ παραγωγικότητας ή άλλων κινήτρων στο διοικητικό και τεχνικό προσωπικό
- Συμμετοχή του προσωπικού στα κέρδη της S&B
- Πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης για τα ανώτερα στελέχη, που εφαρμόζεται από το 2001

Επίσης, η S&B προσφέρει στους εργαζομένους σειρά πρόσθετων παροχών όπως:

- Προγράμματα Νοσοκομειακής και Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης
- Ασφάλεια Ζωής/Ατυχήματος/Απώλειας Εισοδήματος
- Εταιρικό Συνταξιοδοτικό Πρόγραμμα
- Πρόγραμμα Προληπτικών Ιατρικών Εξετάσεων

Οι παροχές αυτές σταδιακά εφαρμόζονται στο σύνολο του Ομίλου διεθνώς (Γερμανία, Β. Αμερική, Βουλγαρία κ.λπ.)

Εναρμόνιση Επαγγελματικής & Προσωπικής Ζωής

Η S&B, κατανοώντας ότι για να είναι το ανθρώπινο δυναμικό της ικανοποιημένο, παρακινημένο και αποτελεσματικό είναι απαραίτητη η επένδυση, όχι μόνο στις απτές αμοιβές και την επαγγελματική εξέλιξη, αλλά και σε άλλες δράσεις, όπως αυτές που στοχεύουν στην εξισορρόπηση της επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, εφαρμόζει ολοκληρωμένο πρόγραμμα και σε αυτό τον τομέα.

Μάλιστα, στο πλαίσιο του διαγωνισμού που διοργανώθηκε από την εταιρία συμβούλων KPMG με θέμα «Καλύτερη Πρωτοβουλία Ανθρώπινου Δυναμικού 2007», η S&B βραβεύτηκε για τις πρωτοβουλίες της που αφορούν την Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Προσωπικής Ζωής των εργαζομένων.

Οι διευκολύνσεις που παρέχονται στους εργαζομένους της Εταιρίας μέσα από το Πρόγραμμα Εναρμόνισης Επαγγελματικής και Προσωπικής Ζωής, αφορούν τους εξής τομείς:

- Προσωπική Ανάπτυξη και Ευημερία
- Ευέλικτες Μορφές Εργασίας
- Υγεία και Φυσική Κατάσταση
- Γονικές Παροχές
- Διευκολύνσεις της καθημερινής ζωής

Κάποιες από αυτές αποτελούν πρωτοβουλίες με μακρά ιστορία στην Εταιρία και προσδίδουν αίσθημα ασφάλειας και σιγουριάς στους εργαζομένους, ενισχύοντας παράλληλα και την κοινωνική πολιτική της S&B.

Κάποιες άλλες, όπως ο επαγγελματικός προσανατολισμός στα παιδιά των εργαζομένων, η διευκόλυνση πληρωμής λογαριασμών των εργαζομένων από υπάλληλο της Εταιρίας, η εγκατάσταση πλυντηρίου αυτοκινήτων, η δημιουργία σύγχρονου γυμναστηρίου, αποτελούν πιο πρόσφατες παροχές, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας των εργαζομένων και την εξοικονόμηση χρόνου από καθημερινές υποχρεώσεις, και περιορίζονται ακόμη στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο της προώθησης της ισορροπίας της προσωπικής και της επαγγελματικής ζωής εντάσσεται και η παρακίνηση των εργαζομένων να συμμετέχουν σε αθλητικά και καλλιτεχνικά δρώμενα, με την υποστήριξη της Εταιρίας. Ειδική μνεία θα πρέπει να γίνει για άλλη μία χρονιά, στη συμμετοχή της Εταιρίας στους Ευρωπαϊκούς Επιχειρηματικούς Αγώνες (Europe Corporate Games). Η παρουσία της S&B στους αγώνες του 2007 υπήρξε ιδιαίτερα δυναμική, με 35 συνολικά αθλητές από την Αθήνα, τη Μήλο και τη Φωκίδα σε 3 αγωνίσματα και την απόσπαση αργυρού μεταλλίου στην επιτραπέζια αντισφαίριση. Παράλληλα, το 2007 η εταιρία συμμετείχε και σε 2 Μαραθωνίους: στο Μαραθώνιο που διοργανώνει η πόλη Duisburg της Γερμανίας με συμμετοχή 13 συναδέλφων και στο Διεθνές Κλασικό Μαραθώνιο της Αθήνας με συμμετοχή 5 συναδέλφων.

Μοντέλο Εκπατρισμού S&B



Πολιτική Εκπατρισμού

Η γεωγραφική επέκταση της S&B παγκοσμίως έχει δημιουργήσει την ανάγκη μεταθέσεων κάποιων στελεχών στο εξωτερικό, συχνά σε απομακρυσμένες τοποθεσίες όπως η Κίνα ή η Βραζιλία. Η μετάθεση των στελεχών που μπορούν και θέλουν να μετακινηθούν σε νέες γεωγραφικές περιοχές αποτελεί μια αξιόλογη ευκαιρία για να διευρύνουν τους επαγγελματικούς ορίζοντες και τις εμπειρίες τους, ενώ για την S&B αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ταχύτερη ενσωμάτωση και ενοποίηση όλων των εταιριών που αποτελούν τον Όμιλο S&B, αλλά και για την περαιτέρω επέκταση της Εταιρίας διεθνώς. **Σημειώνεται ότι το 2007 ο αριθμός των εκπατρισμένων στελεχών διεθνώς ήταν 14 άτομα.**

Οι αρχές που διέπουν τον εκπατρισμό των στελεχών της Εταιρίας καθορίζονται από μία συνολική πολιτική που έχει ως σκοπό τον προσδιορισμό των πακέτων αμοιβών και αποδοχών και την παροχή σειράς διευκολύνσεων για την εναρμόνιση επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και τη διατήρηση του επιπέδου διαβίωσης για τα στελέχη και τις οικογένειές τους. Ειδικά για τον προσδιορισμό των πακέτων αμοιβών και αποδοχών, υπάρχει αποκλειστική συνεργασία με διεθνούς εμβέλειας εξωτερικούς συμβούλους που παρέχουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία, λαμβάνοντας υπόψη την αγορά εργασίας και τις ιδιαίτερες συνθήκες διαβίωσης στη χώρα εκπατρισμού.

Διατήρηση Ικανών Στελεχών: Πρακτικές Mentoring και Ανάθεσης Έργου

Η Εταιρία, στο πλαίσιο της προσπάθειας ανάπτυξης και ενδυνάμωσης των ανθρώπων της, υιοθέτησε το 2007 δύο νέες πρακτικές, το Mentoring και τη Διατμηματική Ανάθεση Έργου.

Το Mentoring βασίζεται στο θεωρητικό μοντέλο GROW του John Whitmore και αποτελεί μια δομημένη σχέση συνεργασίας μεταξύ του Mentee (στέλεχος) και του Mentor (ανώτατο διευθυντικό στέλεχος από άλλη διεύθυνση). Το Mentoring αποσκοπεί στην κάλυψη αναγκών του Mentee όπου ο Mentor εφοδιάζει και ενδυναμώνει τον Mentee με γνώσεις, εμπειρία, ιδέες. Το Mentoring δεν υποκαθιστά τη σχέση προϊσταμένου-υφισταμένου αλλά λειτουργεί συμπληρωματικά, διατηρώντας παράλληλα την πλήρη εμπιστευτικότητα. Τα στάδια του προγράμματος περιγράφονται στο παρακείμενο σχήμα.

Η πρωτοβουλία Διατμηματικής Ανάθεσης Έργου έχει ως στόχο τη συμμετοχή ικανών στελεχών σε έργα εκτός της διεύθυνσης και του τομέα εργασίας τους, ώστε να αντιμετωπίσουν νέες προκλήσεις, να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους και να διευρύνουν τους ορίζοντές τους πέραν του συγκεκριμένου αντικειμένου της εργασίας τους.



Έρευνα Ικανοποίησης Εργαζομένων

Το 2007 αποτέλεσε χρονιά επικοινωνίας και ανάλυσης των αποτελεσμάτων της Έρευνας Ικανοποίησης Εργαζομένων, η οποία είχε πραγματοποιηθεί το φθινόπωρο του 2006. Η Έρευνα, στην οποία συμμετείχαν σχεδόν 1.200 εργαζόμενοι παγκοσμίως, ανέδειξε την Εταιρία στο υψηλότερο 33% του σχετικού διεθνούς δείκτη «employee commitment» (δέσμευσης εργαζομένων), ο οποίος καταρτίζεται βάσει των απαντήσεων από 160 εταιρίες παγκοσμίως. Τα ειδικότερα συνολικά αποτελέσματα κατέδειξαν την πολύ θετική εικόνα που έχουν οι εργαζόμενοι στην S&B για την Εταιρία, ως επιχείρηση που προσανατολίζεται στον πελάτη, παρέχει υψηλής ποιότητας προϊόντα και υπηρεσίες, είναι παγκόσμιος «παίκτης» στο χώρο των βιομηχανικών ορυκτών και έχει αναλάβει υψηλή δέσμευση σε θέματα που αφορούν την υγιεινή & ασφάλεια των εργαζομένων και την προστασία του περιβάλλοντος.



Έρευνα Ικανοποίησης
Εργαζομένων 2006

Το Μάιο του 2007 ολοκληρώθηκαν οι παρουσιάσεις των αποτελεσμάτων της Έρευνας Ικανοποίησης Εργαζομένων στο σύνολο του προσωπικού, στις 20 περιοχές όπου διεξήχθη η Έρευνα, αφού προηγουμένως είχαν εντοπιστεί οι τομείς που επιδέχονται βελτίωση στις διάφορες χώρες και τόπους δραστηριότητας και είχαν καθοριστεί από την ανώτατη διοικητική ομάδα οι στρατηγικές δράσεις για βελτίωση. Οι παρουσιάσεις έγιναν από τους επικεφαλής κάθε περιοχής, με τη συμμετοχή στελεχών της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού, και υπήρξε σχολιασμός και συζήτηση επί των αποτελεσμάτων. Από τους συνολικά 25 τομείς δράσης οι οποίοι εντοπίστηκαν σε επίπεδο Εταιρίας, χώρας ή Διεύθυνσης, οι 9 έχουν ολοκληρωθεί, ενώ οι 16 έχουν δρομολογηθεί και αντιμετωπίζονται ήδη σε ποσοστό άνω του 50%.

Ανθρώπινα Δικαιώματα

Πάνω από το 80% των εργαζομένων στον Όμιλο S&B απασχολείται σε χώρες που υποστηρίζουν τη Διακήρυξη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για τις Θεμελιώδεις Αρχές και Δικαιώματα στην Εργασία (1998) έχοντας επικυρώσει τις οκτώ βασικές συμβάσεις της ΔΟΕ, χωρίς δηλαδή των οποίων το νομοθετικό πλαίσιο εναρμονίζεται με τις απαιτήσεις αυτών των συμβάσεων. Σε χώρες δραστηριότητας του Ομίλου όπως η Κίνα και η Ινδία, οι οποίες δεν έχουν εναρμονίσει πλήρως τη νομοθεσία τους με αυτές τις απαιτήσεις, οι επικεφαλής των εκεί δραστηριο-

των είναι υπεύθυνοι να διασφαλίζουν τη λειτουργία σύμφωνα με τις Αξίες, την κουλτούρα, τις δεσμεύσεις, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές του Ομίλου. Όλοι οι εργαζόμενοι της S&B δεσμεύονται να σέβονται τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και τα δικαιώματα των εργαζομένων, ενώ είναι αυτονόητο πως για την Εταιρία δεν υπάρχουν ούτε και είναι ανεκτές περιπτώσεις αναγκαστικής ή παιδικής εργασίας ή στέρησης του δικαιώματος στην ελευθερία του συνδικαλιζέσθαι ή της συλλογικής διαπραγμάτευσης.

Υγιεινή & Ασφάλεια

Ιδιαίτερα σημαντική για το 2007 κρίνεται η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση των εργαζομένων του Ομίλου στη δήλωση των παρ' ολίγον ατυχημάτων, καθώς και η έναρξη προγράμματος ειδικής εκπαίδευσης «ασφαλούς οδήγησης» για τους οδηγούς φορτηγών αυτοκινήτων.

Προκλήσεις

Η εξόρυξη των βιομηχανικών ορυκτών που παράγει η S&B γίνεται από επιφανειακά ορυχεία, ενώ η εξόρυξη του βωξίτη γίνεται και από υπόγεια ορυχεία σε αυξανόμενο ποσοστό. Η επεξεργασία των ορυκτών γίνεται σε εγκαταστάσεις κοντά στα ορυχεία. Η φύση της εξόρυξης, αλλά και της επεξεργασίας των ορυκτών, εμπεριέχει επαγγελματικούς κινδύνους, οι οποίοι μελετώνται και προσδιορίζονται διεξοδικά κατά την εκπόνηση και την τακτή αναθεώρηση των Μελετών Εκτίμησης Επαγγελματικών Κινδύνων για όλες τις δραστηριότητες της Εταιρίας. Η ορθή εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου και η λήψη μέτρων για τη διαχείριση και αντιμετώπισή του αποτελούν την καρδιά του συστήματος ασφαλείας της S&B.

Οι κυριότεροι κίνδυνοι κατά την εξόρυξη προέρχονται από:

- την κίνηση βαρέων και άλλων οχημάτων - μηχανημάτων
- την πτώση πετρωμάτων από πρανή ή από την οροφή υπόγειας εκσκαφής
- τη χρήση εκρηκτικών

Διαχείριση

Για την επίτευξη του απώτερου στόχου για «Μηδέν Ατυχήματα», η Εταιρία επενδύει σημαντικά:

- Στην καθιέρωση, συντήρηση και συνεχή βελτίωση ασφαλών συνθηκών εργασίας
- Στην καθιέρωση, συντήρηση και συνεχή βελτίωση διαδικασιών, οδηγιών και μεθόδων ασφαλούς εργασίας

Οι συνήθεις κίνδυνοι που εντοπίζονται στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας των ορυκτών ταυτίζονται με εκείνους που απαντώνται σε βιομηχανικές μονάδες γενικά και προέρχονται από:

- τις εργασίες σε ύψος
- τα ακάλυπτα κινούμενα μηχανικά μέρη μηχανημάτων
- το λανθασμένο χειρισμό εργαλείων και μηχανημάτων

Η εξάλειψη ή μείωση των διάφορων κινδύνων στους χώρους εργασίας αποτελεί κυρίαρχο μέλημα όλων των ανθρώπων της S&B και αντανακλάται στο στόχο που έχει τεθεί για «Μηδέν Ατυχήματα».

Η Εταιρική Πολιτική Ποιότητας, Περιβάλλοντος και Υγιεινής & Ασφάλειας καθιστά σαφές ότι η Υ&Α είναι αδιαπραγμάτευτη αξία και υπογορεύει τις παρακάτω σημαντικές προκλήσεις:

- Διαφύλαξη της Υ&Α κατά την εργασία σε όλες τις δραστηριότητες, από την εξόρυξη των ορυκτών έως την επεξεργασία και τη φόρτωση
- Ανάπτυξη εργασιακής συνειδησης που θα προτάσσει την Υ&Α πριν από οτιδήποτε άλλο

- Στη συνεχή εκπαίδευση των εργαζομένων σε θέματα Υ&Α
- Πέραν των συμβατικών τρόπων αντιμετώπισης των ζητημάτων ασφαλείας, η Εταιρία τα τελευταία χρόνια έχει εισαγάγει και εφαρμόζει νέες επιπρόσθετες μεθόδους και διαδικασίες, που στοχεύουν:
- Στην αλλαγή της στάσης και της συμπεριφοράς των εργαζομένων σε θέματα ασφαλείας

Στοχεύοντας στη βάση της πυραμίδας

Η προσπάθεια για δημιουργία «κλίματος» ασφαλούς συμπεριφοράς στην εργασία, περιλαμβάνει πρωτοποριακές διαδικασίες οι οποίες, σε αυτή τη φάση, εφαρμόζονται πλήρως στην Ελλάδα. Η συμμετοχή σε αυτές, όπως και η υποχρέωση εφαρμογής τους, είναι ενιαία για όλους τους εργαζόμενους, από το Διευθύνοντα Σύμβουλο μέχρι και τον τελευταίο εργαζόμενο. Η νέα επιπλέον προσπάθεια αποτελεί μέρος της συνολικής αδιάκοπης προσπάθειας που γίνεται στον τομέα της Υ&Α και αναμένεται να ενισχύσει την επιδίωξη για ελαχιστοποίηση και εξάλειψη των οποιωνδήποτε συμβάντων στο χώρο εργασίας, σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Στοχεύει στη βάση της «πυραμίδας» με διόρθωση των επικίνδυνων συνθηκών και βελτίωση των συμπεριφορών.

Η αναφορά των παρ' ολίγον ατυχημάτων –λίγο ψηλότερα στην «πυραμίδα»– αποτελεί, επίσης, δείκτη ενεργοποίησης και ευαισθητοποίησης των εργαζομένων στην πρόληψη των ατυχημάτων. Επισημαίνεται ότι κατά το 2007 σημειώθηκε αύξηση των δηλώσεων παρ' ολίγον ατυχημάτων σε ποσοστό 115% (από 46 σε 99).



Επιδόσεις 2007

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται αφορούν κυρίως τις δραστηριότητες της Εταιρίας στην Ελλάδα, με μερική αναφορά στις δραστηριότητες και στα αποτελέσματα των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου.

Εργασιακό περιβάλλον

Επενδύσεις Υγιεινής & Ασφάλειας

Το 2007, το συνολικό ύψος των επενδύσεων για την Υ&Α (στην Ελλάδα και μόνο) ανήλθε σε €929 χιλ., ποσό σχεδόν διπλάσιο σε σχέση με τις €475,5 χιλ. του 2006.

| Μήλος 2007 | σε χιλ. € |
|---------------------------------------|------------|
| Εγκαταστάσεις επεξεργασίας μπεντονίτη | 216 |
| Εγκαταστάσεις επεξεργασίας περλίτη | 264 |
| Μέσα ατομικής προστασίας | 60 |
| Διάφορα | 17 |
| Σύνολο | 557 |

| Φωκίδα 2007 | σε χιλ. € |
|--|------------|
| Έργα υπόγειων εκμεταλλεύσεων | 102 |
| Εγκαταστάσεις επεξεργασίας και φόρτωσης - Ιτέα | 205 |
| Μέσα ατομικής προστασίας | 41 |
| Λοιπές δαπάνες | 24 |
| Σύνολο | 372 |
| ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ | 929 |

Έλεγχος εργασιακού περιβάλλοντος

Μετρήσεις θορύβου: Στη **Μήλο**, από τις μετρήσεις διαπιστώθηκε ότι η πραγματική έκθεση των εργαζομένων, με τη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ), είναι παντού μικρότερη από το θεσμοθετημένο όριο έκθεσης των 87 dB(A). Επίσης, στο πλαίσιο της συνεχούς μείωσης του επιπέδου θορύβου, έγινε αντικατάσταση των ανεμιστήρων του ξηραντηρίου στην Κάνναβα και, παράλληλα, έχουν επικαιροποιηθεί οι προδιαγραφές παραγγελίας νέων μηχανημάτων, ώστε να ανταποκρίνονται στα νέα όρια.

Στη **Φωκίδα**, σε ορισμένες ειδικότητες, ιδιαίτερα σε χειριστές χωματουργικών μηχανημάτων, διαπιστώθηκε υπέρβαση των ορίων, πέραν των οποίων απαιτείται ανάληψη δράσης. Για το σκοπό αυτό προγραμματίζεται η μέτρηση του θορύβου στην καμπίνα κάθε οχήματος προς επισκευή, πριν και στο τέλος της επισκευής, προκειμένου να μετρηθεί η απόδοση των ληφθέντων μέτρων και να αξιολογηθεί η ανάγκη για πρόσθετα μέτρα.

Στις εγκαταστάσεις της Εταιρίας στη **Γερμανία**, έγινε χαρτογράφηση των επιπέδων θορύβου και σχετική εκτίμηση κινδύνου σε όλα τα εργοστάσια των Κλάδων Μπεντονίτη, Stollberg και Οτανί, ήτοι σε 9 συνολικά εργοστάσια. Σε όλες τις περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει υπέρβαση του ορίου έκθεσης, ενώ σε περιοχές υψηλού θορύβου χρησιμοποιούνται ΜΑΠ.

Μετρήσεις σκόνης: Στη **Μήλο**, η πλειονότητα των μετρήσεων κατέδειξε σημαντική βελτίωση, με το επίπεδο σκόνης να βρίσκεται σημαντικά χαμηλότερα από τα επίπεδα που ορίζει η νομοθεσία. Σε ελάχιστες περιπτώσεις, όπου παρατηρήθηκε απόκλιση, ελήφθησαν διορθωτικά τεχνικά μέτρα για την εξάλειψη της απόκλισης, σε πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας.

Στο εργοστάσιο διόγκωσης περλίτη, στη **Ριτώνα**, πραγματοποιήθηκε σειρά μετρήσεων και παρατηρήθηκαν βελτιώσεις σε σύγκριση με το παρελθόν. Η πλειονότητα των μετρήσεων ήταν εντός των θεσμοθετημένων ορίων και προγραμματίζεται, εντός του 2008, η εγκατάσταση νέου συστήματος αποκονίωσης (προϋπολογισμού €80.000).

Στη **Γερμανία**, έγιναν μετρήσεις αναπνεύσιμης και ολικής σκόνης σε όλα τα εκεί εργοστάσια της Εταιρίας. Οι μετρήσεις έγιναν από την αρμόδια υπηρεσία της Γερμανίας. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι σε όλες τις περιπτώσεις η αναπνεύσιμη σκόνη είναι σημαντικά χαμηλότερη από τα επίπεδα που προδιαγράφονται στη νομοθεσία, εκτός μιας περιοχής ενσάκκωσης του εργοστασίου της Stollberg και μιας μη μόνιμης θέσης εργασίας σε εργοστάσιο του μπεντονίτη. Στο εργοστάσιο της Stollberg προβλέπεται η εγκατάσταση κεντρικού συστήματος αποκονίωσης και καθαρισμού δαπέδων, κόστους €120.000. Επιπλέον, στο εργοστάσιο της Οτανί στο Neuss εγκαταστάθηκε σύστημα αποκονίωσης με χρήση κενού αέρος, (κόστους €25.000), ενώ στο εργοστάσιο του Essen προβλέπεται η εγκατάσταση συστήματος αποκονίωσης με ψεκασμό νερού (προϋπολογισμού €50.000).

Μετρήσεις σκόνης έγιναν επίσης στο εργοστάσιο περλίτη στη **Σαρδηνία**, όπως επίσης στα εργοστάσια μπεντονίτη στην **Ουγγαρία** και στη **Γαλλία**. Στη Σαρδηνία, όπου σε ορισμένους χώρους διαπιστώθηκε συγκέντρωση σκόνης πάνω από το όριο, προγραμματίζεται επανάληψη των μετρήσεων και λήψη διορθωτικών μέτρων. Μετρήσεις σκόνης συνεχίζουν να γίνονται στις εγκαταστάσεις της Εταιρίας στη **Βουλγαρία**, όπου βρίσκεται σε εξέλιξη πρόγραμμα επενδύσεων για τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος.

Μετρήσεις δονήσεων: Το πρόγραμμα μέτρησης δονήσεων με εξοπλισμό της Εταιρίας ξεκίνησε το 2007 από τη **Φωκίδα**. Συνολικά μετρήθηκαν 44 μηχανήματα, σύμφωνα με τους κανόνες και τα όρια που ορίζει το Π.Δ. 176/2005, και οι μετρήσεις θα συνεχιστούν το 2008. Οι περισσότερες μετρήσεις έγιναν σε χειριστές μηχανημάτων και άλλων οχημάτων οι οποίοι εργάζονται στα υπόγεια ορυχεία. Διαπιστώθηκαν οριακές υπερβάσεις της τιμής για ανάληψη δράσης σε ποσοστό 55%, οι οποίες αφορούν κυρίως παλαιό εξοπλισμό. Επειδή υπήρξαν μεθοδολογικοί παράγοντες κατά τη διαδικασία της μέτρησης, οι οποίοι θεωρείται ότι αδικαιολόγητα επηρέασαν το αποτέλεσμα δυσμενώς, προγραμματίζεται επανεξέταση της όλης διαδικασίας μέτρησης σε αντιπροσωπευτικό αριθμό μηχανημάτων. Παράλληλα θα μελετηθεί η δυνατότητα βελτίωσης των καθισμάτων των παλαιών μηχανημάτων / οχημάτων.

Στη **Μήλο** πραγματοποιήθηκε μικρός αριθμός μετρήσεων και, έτσι, το δείγμα δεν θεωρείται αξιόπιστο για εξαγωγή συμπερασμάτων. Ο κύριος όγκος των μετρήσεων θα πραγματοποιηθεί το 2008.

Μετρήσεις επάρκειας αερισμού και επιβλαβών αερίων: Κατά το 2007 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 1.394 μετρήσεις παροχής αέρα και επιβλαβών αερίων στα υπόγεια ορυχεία, συγκριτικά με 914 μετρήσεις το 2006, δηλαδή αύξηση κατά 52,5%. Στο 14% των περιπτώσεων, όπου παρατηρήθηκε υπέρβαση των ορίων, υπήρξε άμεση επέμβαση των επιβλεπόντων, ώστε να διορθωθούν οι συνθήκες ή να σταματήσουν οι εργασίες στα συγκεκριμένα μέτωπα.

Μετρήσεις κοκλιώσεων οροφής: Το 2007 άρχισε πρόγραμμα μετρήσεων στρεπτικής ροπής των κοκλιών οροφής στα υπόγεια έργα βωξίτη και, ειδικά σε πετρώματα με μειωμένη σταθερότητα και συνοχή, προκειμένου να ελεγχθεί η αγκύρωση των κοκλιών και να αυξηθεί ο βαθμός ασφάλειας των υπόγειων έργων. Το 2007 έγιναν συνολικά 65 μετρήσεις και στο 15% των περιπτώσεων χρειάστηκε να προστεθούν νέοι κοκλίες. Το 2008 προγραμματίζεται διπλάσιος αριθμός μετρήσεων σε μεγαλύτερο αριθμό μετώπων, επαναξιολόγηση και προσαρμογή της τεχνικής, με στόχο τη μείωση των αστοχιών. Επισημαίνεται ότι η εφαρμοζόμενη πυκνότητα αγκύρωσης των κοκλιών εξασφαλίζει σε κάθε περίπτωση επαρκή υποστήριξη οροφής, παρά τις αναφερόμενες παραπάνω αστοχίες.

Ασφαλής Συμπεριφορά

Η νέα μεθοδολογία για ασφαλή συμπεριφορά (αναλυτική παρουσίαση της οποίας έγινε στον Κοινωνικό Απολογισμό του 2006) προβλέπει την εφαρμογή των εξής πρακτικών:

- Επισκέψεις Ασφάλειας
- Διερευνήσεις Συμβάντων με τη χρήση ειδικής μεθόδου
- Βαρόμετρα Ασφάλειας για ποσοτικοποίηση των ασφαλών / ανασφαλών εργασιακών πρακτικών

Βασική απαίτηση όλης της μεθοδολογίας είναι η συνειδητή συμμετοχή και συνεχής εμπλοκή των εργαζομένων σε θέματα Υ&Α, ώστε να εντοπίζονται οι επικίνδυνες καταστάσεις που χρειάζονται βελτίωση ή απαιτούν κάποια οργανωτική αλλαγή και, στη συνέχεια, να προγραμματίζονται οι αντίστοιχες δράσεις για την πραγματοποίησή τους.

Με βάση τη συγκεκριμένη μεθοδολογία, το 2007 πραγματοποιήθηκαν σε Μήλο και Φωκίδα:

238 Επισκέψεις Ασφάλειας εργαζομένων στη θέση εργασίας τους (σε σύγκριση με 208 το 2006), από τις οποίες προέκυψαν παρατηρήσεις για μη ασφαλείς πρακτικές σε ποσοστό 59%, για επικίνδυνες ενέργειες 25% και για επικίνδυνες καταστάσεις 17%.

Το 2007 έγινε εκπαίδευση και εφαρμογή της πρακτικής Επισκέψεων Ασφαλείας και στις εγκαταστάσεις διογκωμένου περλίτη στη Ριτσώνα.

Μετρήσεις γεωτεχνικής ταξινόμησης πετρωμάτων: Στο τελευταίο τρίμηνο του 2007 άρχισε η αξιοποίηση της εφαρμογής της γεωτεχνικής ταξινόμησης των πετρωμάτων, που αναμένεται να βοηθήσει στο δύσκολο έργο της υποστήριξης οροφής των υπόγειων στοών. Η γεωτεχνική ταξινόμηση αφορά την εφαρμογή διεθνώς αποδεκτής γεωτεχνικής μεθόδου, προσαρμοσμένης στα δεδομένα των υπόγειων ορυχείων βωξίτη. Η μελέτη προσαρμογής της μεθόδου διήρκεσε ένα χρόνο, με εμπλοκή των μηχανικών μεταλλείων και εργοδηγών των υπογείων και της κεντρικής υπηρεσίας Υ&Α.

Εσωτερικές επιθεωρήσεις Υ&Α

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και κατά το 2007 πραγματοποιήθηκαν εσωτερικές επιθεωρήσεις, τόσο από τους κατά τόπους υπευθύνους όσο και από την κεντρική υπηρεσία Υ&Α, με σκοπό τον έλεγχο της συμμόρφωσης, όχι μόνο με τη νομοθεσία, αλλά και με τις σχετικές εταιρικές διαδικασίες – οδηγίες Υ&Α. Για το 60% των ευρημάτων αυτών των επιθεωρήσεων που χρήζουν διορθωτικών μέτρων έχουν ήδη ολοκληρωθεί οι σχετικές ενέργειες και η αντιμετώπιση των υπολοίπων έχει δρομολογηθεί για το άμεσο μέλλον.

Επίσης, αξιολογήθηκε η εφαρμογή της πρακτικής των Επισκέψεων Ασφαλείας στις εγκαταστάσεις της Εταιρίας στη Γερμανία και αποφασίστηκε η υιοθέτηση της πρακτικής αυτής μέσα στο 2008.

1.751 Βαρόμετρα Ασφάλειας (1.009 στη Φωκίδα και 742 στη Μήλο) σε σύγκριση με 446 το 2006. Στα Βαρόμετρα Ασφάλειας καταγράφεται η συμμόρφωση κάθε τμήματος με τις κρίσιμες απαιτήσεις ασφάλειας που έχουν τεθεί από το Τμήμα. Η παρατήρηση και καταγραφή κάθε κρίσιμης απαίτησης ασφάλειας επιτρέπει την ποσοτικοποίηση της συμμόρφωσης. Όπου παρατηρείται χαμηλό ποσοστό συμμόρφωσης, μετά την ανάλυση των αιτιών, λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα.

20 Διερευνήσεις Συμβάντων για αναγνώριση των αιτιών και λήψη μέτρων. Ενδεικτικά επισημαίνονται παρακάτω ορισμένες από τις αλλαγές διαδικασιών και μέτρα που ελήφθησαν, μετά τις σχετικές διερευνήσεις:

- Καθιέρωση επίσιων στόχων Υ&Α και στους εργοδηγούς
- Εκπαίδευση χειριστών-οδηγών στην αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων
- Διαδικασία εκφόρτωσης στους χώρους ανατροπής φορτηγών
- Σεμινάριο ασφαλούς οδήγησης στους οδηγούς μεταφοράς
- Διαδικασία-οδηγία αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων στα υπόγεια και ανανέωση εξοπλισμού διάσωσης και εκπαίδευση
- Διαδικασία εφοδιασμού μηχανημάτων στα υπόγεια με καύσιμα

Έντυπα Υ&Α

Συνεχίστηκε και το 2007 η έκδοση νέων εντύπων Υ&Α, με ένα σύντομο αλλά πολύ ουσιαστικό φυλλάδιο με τίτλο: «Φρόντισε την ασφάλειά σου και αυτήν των συναδέλφων σου – Δήλωσε τα παρ' ολίγον ατυχήματα». Το φυλλάδιο αυτό μεταφράστηκε σε 11 γλώσσες και μοιράστηκε σε όλους τους εργαζομένους του Ομίλου ανά τον κόσμο.

Για το 2008 προγραμματίζεται η έκδοση τριών νέων εντύπων Υ&Α με αντικείμενο τρεις επικίνδυνες εργασίες στα υπόγεια ορυχεία βωξίτη: το ξεσκάρωμα, τη μεταφορά και τη διάτρηση-γόμωση.



Εκπαίδευση για την Υ&Α

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι ώρες εκπαίδευσης του προσωπικού της Εταιρίας και των εργολάβων της και τα κυριότερα ειδικά θέματα εκπαίδευσης.

| Περιοχή | α/ώρες | Θέμα |
|---------------------------|--------|---|
| Μήλος | 3.587 | - Ασφαλής εργασία σε ύψος - Ανύψωση βαρών (χειροκίνητα και μηχανικά) - Εργολαβικές σχέσεις εργασίας και ασφάλεια - Εκκένωση φορτηγών σε κοάνη τροφοδοσίας εργοστασίου - Ασφαλής εργασία στη φυσική ξήρανση |
| Φωκίδα | 3.687 | - Θέματα ασφάλειας κατά τη φόρτωση μεταλλεύματος στις στοές - Πρόληψη έναντι ανεξέλεγκτης έκρηξης κατά τη διάτρηση και γόμωση στα υπόγεια - Βιομηχανικός θόρυβος και ηχοπροστασία - Εκπαίδευση ηλεκτρολόγων σε περιπτώσεις βραχυκυκλωμάτων καλωδίων ισχύος - Ασφαλής χειρισμός εκρηκτικών υλών - Οδηγίες ασφαλούς ξεσκάρωματος και χρήσης εκρηκτικών στα υπόγεια - Τρόποι αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων κατά τη χρήση μηχανημάτων στα υπόγεια - Σωστή γόμωση των μετώπων στην επιφανειακή εκμετάλλευση και χρήση των κατάλληλων ΜΑΠ - Άσκηση ομάδας αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων κατά τις ημέρες των αργιών - Ευστάθεια οροφής - Ασφαλής εκφόρτωση φορτίου φορτηγών στις πλατείες ROM και στα σιλό τροφοδοσίας των εγκαταστάσεων Ιτέας |
| Ριτσώνα | 41 | - Εκπαίδευση στη χρήση μέσων ατομικής προστασίας, περνοφόρων οχημάτων καθώς και στη διαδικασία επισκέψεων ασφαλείας |
| Κεντρικά γραφεία Αθήνα | 340 | - Πυρασφάλεια - Α' Βοήθειες |

Εκπαίδευση στην «ασφαλή οδήγηση»

Το Νοέμβριο του 2007 ξεκίνησε στη Φωκίδα ένα πρωτοποριακό για το χώρο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, με τη βοήθεια εξωτερικού συνεργάτη και με αντικείμενο την ασφαλή οδήγηση. Η αρχή έγινε με 20 οδηγούς οχημάτων Δημοσίας Χρήσης (Δ.Χ.).

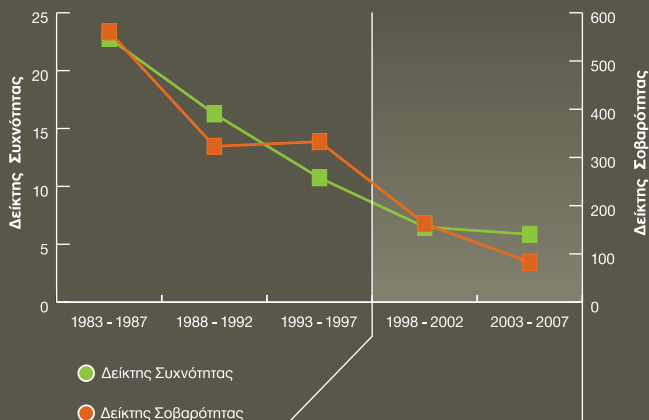
Το πρακτικό μέρος του προγράμματος περιλαμβάνει εκπαίδευση και αξιολόγηση σε προσομοιωτές, όπου γίνεται καταγραφή

της οδηγητικής συμπεριφοράς των οδηγών και εντοπισμός των τυχόν αδυναμιών τους. Το ίδιο επαναλαμβάνεται και σε πραγματικό δρομολόγιο κατά τη διάρκεια της εργασίας.

Το πρόγραμμα θα επεκταθεί το 2008 και στους υπόλοιπους οδηγούς Δ.Χ. στη Φωκίδα, ενώ σχεδιάζεται ο τρόπος εφαρμογής του και στη Μήλο.

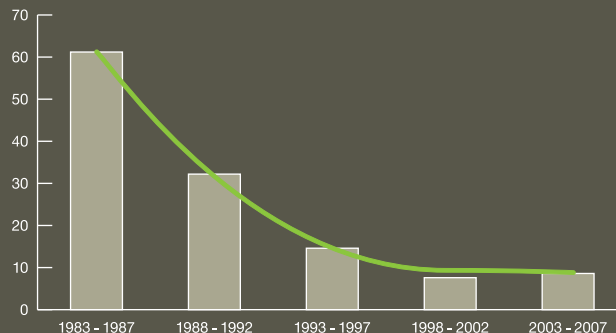
Δείκτες Επίδοσης σε θέματα Ασφάλειας

Δείκτες Συχνότητας και Σοβαρότητας σε Μήλο - Φωκίδα - Ριτσώνα



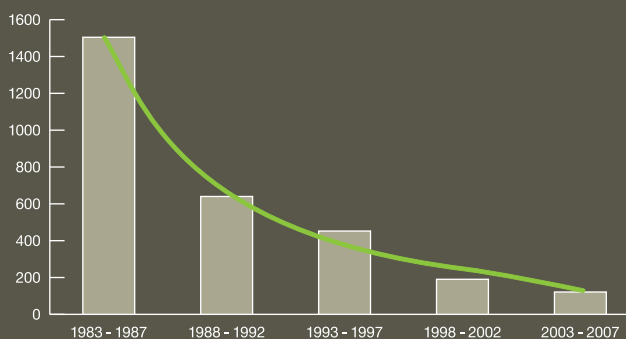
Αριθμός Συμβάντων σε Μήλο - Φωκίδα - Ριτσώνα

Μέσοι όροι 5ετιών



Αριθμός χαμένων ημερομισθίων σε Μήλο - Φωκίδα - Ριτσώνα

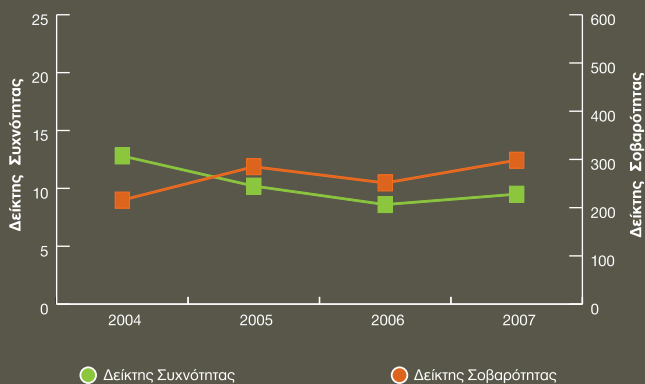
Μέσοι όροι 5ετιών



Συχνότητα: Αριθμός συμβάντων $\times 10^6$ / Σύνολο ωρών εργασίας

Σοβαρότητα: Αριθμός χαμένων ημερομισθίων $\times 10^6$ / Σύνολο ωρών εργασίας

Δείκτες Συχνότητας και Σοβαρότητας Ομίλου



Στα παραπάνω διαγράμματα δεν περιλαμβάνονται πολύ σοβαροί τραυματισμοί και θανατηφόρα ατυχήματα που είναι:

Σοβαροί τραυματισμοί: 1 (1980), 2 (1982), 1 (1994)

Θανατηφόρα ατυχήματα: 1 (1986), 2 (2003), 1 (2007)

Επίσης, υπήρξε και 1 θανατηφόρο (2005) σε εργαζόμενο εργολάβου ο οποίος διέθετε δική του επίβλεψη και 1 τροχαίο (2005) σε φορτηγό Δ.Χ.

Δείκτες ασφάλειας

Κατά το 2007, οι δείκτες Συχνότητας και Σοβαρότητας ατυχημάτων έφθασαν στο χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας 10ετίας. Ο δείκτης συχνότητας ήταν 3,9 και ο δείκτης σοβαρότητας 36,1 (σε σύγκριση με 5,7 και 38,4 αντίστοιχα το 2006). Ο αριθμός των συμβάντων ήταν 6 (έναντι 8 του 2006) και τα χαμένα ημερομίσθια ήταν 55 (έναντι 54 το προηγούμενο έτος).

Παρά τη συνεχή βελτίωση των δεικτών, όμως, το 2007 συνέβη, δυστυχώς, 1 θανατηφόρο ατύχημα σε εργαζόμενο εργολάβου, εξαιτίας πτώσης του φορτηγού κατά τη φάση απόθεσης στείρων σε εξοφλημένο επιφανειακό ορυχείο βωξίτη στη Φωκίδα. Το γεγονός αυτό, ασχέτως των συγκεκριμένων συνθηκών του δυστυχήματος, αποτελεί οδυνηρή υπόμνηση των κινδύνων που ελλοχεύουν και της συνεπούς, συστηματικής και επίμονης προσπάθειας που απαιτείται από όλους για την εξάλειψη των ατυχημάτων στην εργασία.

Η διαχρονική εξέλιξη των δεικτών συχνότητας και σοβαρότητας ατυχημάτων εμφανίζεται στα παρακείμενα γραφήματα. Σημειώνεται ότι οι δείκτες αφορούν εργαζομένους της Εταιρίας και εργαζομένους εργολάβων που δεν έχουν δική τους επίβλεψη εργασίας. Επισημαίνεται επίσης ότι στους δείκτες δεν περιλαμβάνονται τα πολύ σοβαρά ατυχήματα και τα θανατηφόρα, τα οποία αναφέρονται ξεχωριστά.

Σε επίπεδο Ομίλου, συνεχίστηκε η καταγραφή των αντίστοιχων δεικτών σε όλες τις εγκαταστάσεις των θυγατρικών εταιριών και τα πρώτα προκαταρκτικά σχετικά στοιχεία εμφανίζονται σε παρακείμενο γράφημα. Σημειώνεται σχετικά ότι η δραστηριότητα, ο διαφορετικός τρόπος παρακολούθησης και καταγραφής, αλλά και αντιμετώπισης των ατυχημάτων στις διάφορες χώρες, τόσο από τον εργαζόμενο όσο και από τις αρμόδιες αρχές, έχουν αντίκτυπο στο αριθμητικό αποτέλεσμα της επίδοσης στην ασφάλεια ανά χώρα και δεν επιτρέπουν άμεση σύγκριση.

Συμφωνία Κοινωνικού Διαλόγου για την προστασία της υγείας των εργαζομένων μέσω της ορθής διαχείρισης και χρήσης του κρυσταλλικού πυριτικού και των προϊόντων που το περιέχουν.

Η εφαρμογή της Συμφωνίας σε επίπεδο Ομίλου, όπως αναφέρθηκε στον απολογισμό του 2006, αποτελεί έναν από τους κύριους εταιρικούς στόχους στον τομέα Περιβάλλοντος, Ασφάλειας & Υγιεινής με παρακολούθηση και έλεγχο συμμόρφωσης από τη Διοίκηση. Το 2007 έγινε ενημέρωση των εργαζομένων σε όλες τις εταιρίες του Ομίλου στην Ε.Ε. για την εθελοντική αυτή Συμφωνία, εκπαίδευσή τους για τους κινδύνους έκθεσης σε αναπνεύσιμη σκόνη κρυσταλλικού πυριτικού και σε σκόνη γενικότερα και, ευαισθητοποίησή τους στη χρήση των μέσων ατομικής προστασίας και εφαρμογής καλών πρακτικών, όπως προβλέπεται στη Συμφωνία.

Όλες οι εγκαταστάσεις της Εταιρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ακόμη και εκείνες που δεν υποχρεώνονται από την παραπάνω Συμφωνία, συμπλήρωσαν, τον Απρίλιο του 2008, τη σχετική αναφορά για τις δραστηριότητές τους το 2007 προς το 30μελές Συμβούλιο Εργοδοτών – Εργαζομένων που επιβλέπει την εφαρμογή της Συμφωνίας. Επισημαίνεται ότι περιλήψη της αναφοράς διαβιβάζεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα κράτη μέλη και σε κρατικά Ινστιτούτα Υγιεινής & Ασφάλειας.

Κανονισμός REACH: Καταχώρηση - αξιολόγηση - αδειοδότηση χημικών ουσιών

Η Εταιρία παρακολούθησε τις διεργασίες ψήφισης του Κανονισμού REACH το Δεκέμβριο του 2006 και συνεχίζει να παρακολουθεί την εξέλιξη και την τελική διαμόρφωσή του, με στόχο να συμβάλει στη δημιουργία ενός λειτουργικού τελικού Κανονισμού. Με βάση τις ισχύουσες σήμερα διατάξεις, η S&B οφείλει να «καταχωρήσει» ορισμένες πρώτες ύλες και χημικές ουσίες που εισάγει και εμπορεύεται, και προγραμματίζει την προκαταχώρησή τους, σύμφωνα με τον Κανονισμό, μέχρι το Νοέμβριο του 2008. Πέραν της καταχώρησης, δεν προκύπτει υποχρέωσή της για «ταξινόμηση» και «σήμανση» των προϊόντων που παράγει, εκτός από δύο προϊόντα που εισάγει και εμπορεύεται. Επίσης,

με τα δεδομένα που υπάρχουν μέχρι σήμερα, τα προϊόντα της Εταιρίας δεν χρειάζονται «αδειοδότηση».

Επισημαίνεται ότι από το 2006 έχει ξεκινήσει η επικοινωνία με τους προμηθευτές διάφορων υλικών, τα οποία χρησιμοποιούνται στις παραγωγικές διαδικασίες της Εταιρίας. Στόχος είναι η παροχή στοιχείων για τη χρήση τους, όπου χρειάζεται, ώστε να περιληφθούν από τους προμηθευτές στην απαιτούμενη από τον Κανονισμό REACH εκτίμηση κινδύνου. Παράλληλα, επικαιροποιούνται τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας Υλικών, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό.

Περιβάλλον

Το 2007 χαρακτηρίστηκε από προσπάθεια περαιτέρω σύγκλισης των περιβαλλοντικών πρακτικών που υπαγορεύει η ενιαία Εταιρική Πολιτική Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγιεινής & Ασφάλειας στον Όμιλο S&B, που θεσπίστηκε το 2005.

Προκλήσεις

Βασική αρχή της S&B για την προστασία του περιβάλλοντος είναι η πρόληψη. Για το σκοπό αυτό εφαρμόζει εξελιγμένες πρακτικές και μεθόδους περιβαλλοντικής διαχείρισης και υιοθετεί προηγμένες τεχνολογίες στη λειτουργία της, για ολόκληρο το φάσμα των δραστηριοτήτων της (εξόρυξη, βιομηχανική επεξεργασία και διακίνηση προϊόντων).

Η κυρίαρχη περιβαλλοντική πρόκληση στην οποία καλείται να αντιμετωπίσει η Εταιρεία είναι η δυνατότητα πρόσβασης στον ορυκτό πλούτο, σε συνδυασμό με την υπεύθυνη και αποτελεσματική διαχείρισή του, ώστε να ικανοποιούνται οι σημερινές και οι μελλοντικές ανάγκες των πελατών και, παράλληλα, να υπάρχει συνεχής βελτίωση του βαθμού αξιοποίησης και χρήσης των φυσικών πόρων.

Τα περιβαλλοντικά θέματα που καλείται να διαχειριστεί η S&B αφορούν:

- τη διαχείριση των αποθεμάτων των ορυκτών πόρων και των μεγάλων ποσοτήτων υλικών που εξορύσσονται
- την αποκατάσταση του τοπίου σε θιγόμενες από την εξόρυξη περιοχές
- τη διαχείριση της βιοποικιλότητας στις περιοχές εξόρυξης
- τη διαχείριση εκπομπών σκόνης από την επεξεργασία των προϊόντων
- τη διαχείριση ενέργειας και νερού
- τη διαχείριση στερεών & υγρών αποβλήτων

Περιβαλλοντική διαχείριση

Σε διεθνές επίπεδο, 15 παραγωγικές εγκαταστάσεις, από τις οποίες παράγεται πάνω από το 85% των προϊόντων του Ομίλου, εφαρμόζουν πιστοποιημένο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης σύμφωνα με το ISO 14001:2004, με στόχο τη σταδιακή πιστοποίηση όλων. Ήδη έχει προγραμματιστεί η πιστοποίηση και της μονάδας του Κλάδου Stollberg στη Βραζιλία.

Μέσω της συγκέντρωσης στοιχείων για 54 δείκτες, που καλύπτουν όλο το εύρος της δραστηριότητας του Ομίλου, καταγράφονται, παρακολουθούνται και αναλύονται οι επιδόσεις όλων των ανά τον κόσμο θυγατρικών σε θέματα περιβάλλοντος. Με βάση αυτά τα στοιχεία εντοπίζονται και αξιολογούνται οι περιοχές που χρήζουν βελτίωσης.

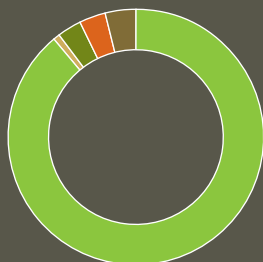
Αποκατάσταση τοπίου

Η αποκατάσταση του τοπίου έχει στόχο, τόσο τη μείωση της οπτικής όχλησης, με την κατάλληλη ανάπλαση του χώρου, όσο και την επαναφορά ενός βιώσιμου και αυτόνομου σε βάθος χρόνου οικοσυστήματος στις περιοχές που αποκαθίστανται.

Η συνεχής βελτίωση της τεχνολογίας και των μεθόδων αποκατάστασης τοπίου αποτελεί βασική φιλοσοφία, με την οποία η εταιρεία δραστηριοποιείται για την αποκατάσταση των περιοχών όπου αναπτύσσει την εξορυκτική της δραστηριότητα.

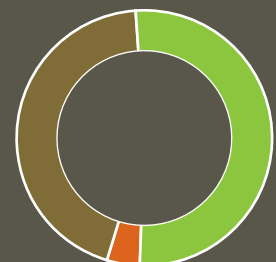
Όμιλος S&B - Ενεργός επιφάνεια εξόρυξης 2007

| | |
|-------------|-------|
| ● Ελλάδα | 88,9% |
| ● Γερμανία | 4,1% |
| ● Βουλγαρία | 3,2% |
| ● Ουγγαρία | 3,0% |
| ● Ιταλία | 0,8% |



Πορεία Αποκατάστασης στην Ελλάδα

| | |
|----------------------------|-------|
| ○ Αποκατεστημένη Επιφάνεια | 44,0% |
| ● Επιφάνεια σε χρήση | 51,9% |
| ○ Υπόλοιπο | 4,1% |





Σχεδόν το 90% της συνολικής επιφάνειας «σε χρήση» για εξορυκτικές δραστηριότητες διεθνώς βρίσκεται στην Ελλάδα (Μήλο και Φωκίδα). Γι' αυτό και στην Ελλάδα μετά από 25 χρόνια συστηματικής ενασχόλησης με θέματα αποκατάστασης έχουν αναπτυχθεί προηγμένη τεχνογνωσία, σύγχρονες μέθοδοι, καθώς και η κατάλληλη υποδομή, με αποτέλεσμα να βελτιστοποιούνται συνεχώς τα αποτελέσματα της αποκατάστασης. Όπως απεικονίζεται στα σχήματα και στον σχετικό πίνακα, ήδη στη Μήλο και στη Φωκίδα έχει αποκατασταθεί το 44% της συνολικής θιγμένης επιφάνειας επέμβασης. Από το υπόλοιπο 56%, το 52% βρίσκεται σε λειτουργία για τις ανάγκες εξόρυξης. Συνεπώς, το ποσοστό της θιγμένης επιφάνειας που απομένει και όπου μπορούν να υλοποιηθούν εργασίες αποκατάστασης μόλις ξεπερνά στην Ελλάδα το 4%.

Η αποκατάσταση τοπίου στις διάφορες άλλες χώρες εξαρτάται από το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει, το μέγεθος του κοιτάσματος, το καθεστώς ιδιοκτησίας αλλά και άλλους τοπικές φύσεως παράγοντες που καθορίζουν την πρόοδο αποκατάστασης των θιγμένων επιφανειών. Για παράδειγμα, στη Γερμανία τα κοιτάσματα μπεντονίτη είναι μικρού μεγέθους, με αποτέλεσμα η εκμετάλλευσή τους να ολοκληρώνεται σε μικρό σχετικά χρόνο και να ακολουθεί αμέσως αποκατάσταση. Στη Βουλγαρία το νομικό πλαίσιο απαγορεύει την αποκατάσταση ορυχείων εφόσον δεν γίνει πλήρης απόληψη του κοιτάσματος, ανεξαρτήτως οικονομικότητας, δηλαδή ακόμη και αν από κάποια χρονική στιγμή και μετά η εξόρυξη του εναπομείναντος ορυκτού δεν είναι πλέον οικονομικά αποδοτική.

Πορεία αποκατάστασης τοπίου στον Όμιλο S&B

έκταση σε στρέμματα

| | Μήλος & Φωκίδα Ελλάδα | Landshut Γερμανία | Kardjali Βουλγαρία | Egyházaskesző Ουγγαρία | Sardinia Ιταλία |
|--|--------------------------|----------------------|-----------------------|---------------------------|--------------------|
| Επιφάνεια σε χρήση τέλος 2007 | 5.532,0 | 254 | 198 | 50 | 190 |
| Νέα θιγείσα επιφάνεια κατά το 2007 | 71,5 | 0 | 0 | 10 | 0 |
| Αποκατάσταση θιγμένης επιφάνειας κατά το 2007 | 465,8 | 38 | 0 | 0 | 0 |
| Αποκατάσταση θιγμένων επιφανειών από την έναρξη της δραστηριότητας | 4.698,5 | 288 | 0 | 15 | 0 |

Πορεία αποκατάστασης τοπίου στην Ελλάδα

έκταση σε στρέμματα

| | Θιγμένη έως 31/12/2007 | Αποκατασταθείσα κατά το 2007 | Αποκατεστημένη έως 31/12/2007 |
|---------------|---------------------------|---------------------------------|----------------------------------|
| Μήλος | 4.067,5 | 83,5 | 1.535,5 |
| Φωκίδα | 6.583,0 | 382,3 | 3.163,0 |
| ΣΥΝΟΛΟ | 10.650,5 | 465,8 | 4.698,5 |

- **Θιγμένη επιφάνεια ή έκταση** είναι αυτή όπου έχουν γίνει εργασίες εξόρυξης ή απόθεσης ή αποκατάστασης, οι οποίες είτε έχουν ολοκληρωθεί είτε συνεχίζονται.
- **Ενεργός επιφάνεια ή επιφάνεια «σε χρήση»** είναι η (απαιτούμενη) έκταση όπου πραγματοποιούνται εργασίες εξόρυξης ή απόθεσης.
- **Αποκατεστημένη επιφάνεια** είναι αυτή όπου έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες αποκατάστασης ή έχουν τελειώσει οι εργασίες φύτευσης.



Αγριαπιδιά
Pyrus Amygdaliformis



Κισσάρι
Cistus creticus

Διαχείριση βιοποικιλότητας

Κρίσιμη παράμετρος για την αποτελεσματική βιώσιμη επαναφορά του οικοσυστήματος στις αποκαθιστούμενες περιοχές αποτελεί η επιλογή των κατάλληλων προς φύτευση φυτών. Έτσι, οι τεχνικές αποκατάστασης είναι απαραίτητο να συνεπικουρούνται από τις κατάλληλες επιστημονικές μεθόδους που θα εξασφαλίζουν το βέλτιστο αποτέλεσμα.

Με δεδομένο ότι το μεγαλύτερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, όσον αφορά την εξορυκτική δραστηριότητα του Ομίλου S&B, βρίσκεται στην Ελλάδα, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στη διαχείριση και στην προστασία της βιοποικιλότητας στις περιοχές της Φωκίδας και της Μήλου.

Σε συνεργασία με τους πλέον εξειδικευμένους στον τομέα αυτό ακαδημαϊκούς - ερευνητικούς φορείς και την υποστήριξη των δύο δασολόγων της Εταιρίας, διεξάγονται επί σειρά ετών μελέτες της αναπαραγωγικής βιολογίας φυτών που χρησιμοποιούνται ή μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις αποκαταστάσεις. Για πολλά από τα υπό μελέτη είδη γίνεται για πρώτη φορά διερεύνηση του τρόπου αναπαραγωγής τους, καθώς και άλλων στοιχείων του βιολογικού τους κύκλου.

Στόχος των ερευνητικών αυτών έργων είναι η ενσωμάτωση των περιοχών που αποκαθίστανται στο φυσικό περιβάλλον της περιοχής. Παράλληλα, διερευνούνται οι απαραίτητοι μηχανισμοί ώστε το οικοσύστημα που εγκαθίσταται να μπορεί να αντεπεξέλθει είτε σε φυσικές καταστροφές (π.χ. με τη χρήση φυτών ανθεκτικών στην πυρκαγιά) είτε σε ανθρώπινες επεμβάσεις (π.χ. με τη χρήση φυτών ανθεκτικών στη βόσκηση) είτε σε αντίξοες κλιματεδαφικές συνθήκες (π.χ. με τη χρήση φυτών που «διαθερίζουν»).

Σημαντικό εργαλείο για τη μελέτη και υλοποίηση του ερευνητικού αυτού έργου αποτελούν τα ιδιόκτητα φυτώρια της Εταιρίας στη Φωκίδα και στη Μήλο, τα οποία, εκτός από την παραγωγή φυτών για την κάλυψη των αναγκών των εργασιών αποκατάστασης, αποτελούν και

«εργαστήρια» για τη διερεύνηση της βελτίωσης της φυτρωτικότητας και αναπαραγωγής των ντόπιων φυτών. Το φυτώριο της Φωκίδας κλείνει το 2008 τα 20 χρόνια λειτουργίας και 13 χρόνια το φυτώριο στη Μήλο. Μόνο για το 2007 τα φυτώρια συνέλεξαν 81 κιλά σπόρους στη Φωκίδα και 1.050 κιλά στη Μήλο. Για τις ανάγκες των αποκαταστάσεων φυτεύτηκαν 28.197 φυτά στη Φωκίδα και 11.400 στη Μήλο.

Συνολικά στη Φωκίδα χρησιμοποιούνται σήμερα, στις φυτεύσεις ή στις υδροσπορές, 40 διαφορετικά είδη φυτών. Τα περισσότερα από αυτά είναι ντόπια είδη, ενδημικά των Βαλκανίων και κάποια είναι σπάνια, ενώ έχουν επιλεγεί ακόμα 25 είδη για τα οποία γίνονται ερευνητικά προγράμματα. 22 από τα 25 φυτά που αναπαράγονται στο φυτώριο της Φωκίδας είναι ντόπια.

Στη Μήλο χρησιμοποιούνται 53 διαφορετικά είδη φυτών (δέντρα, θάμνοι και πόες), από τα οποία μόνο 2 είναι μη ντόπια και άλλα 6 δεν απαντώνται μεν στη Μήλο, αλλά όμως αποτελούν χαρακτηριστικά φυτά του οικοτόπου «φρύγανα του Αιγαίου». Όλα τα φυτά που χρησιμοποιούνται πλέον στις εργασίες αποκατάστασης στη Μήλο παράγονται στο φυτώριο της Εταιρίας στο νησί.

Στην όλο και διευρυνόμενη οικογένεια των φυτών που χρησιμοποιούνται στις εργασίες αποκατάστασης ανήκει πλέον και το σπάνιο προστατευόμενο είδος *Juniperus foetidissima*, που περιλαμβάνεται στον Κόκκινο Κατάλογο Απειλούμενων Ειδών (2003 IUCN Red List of Threatened Species). Επίσης, στα φυτώρια της Εταιρίας αναπαράγονται και άλλα 4 σπάνια ντόπια ή ενδημικά φυτά: *Acer heldreichii*, *Marrubium velutinum*, *Iris* (Ίριδα), *Pancretium maritimum* (κρινάκι της άμμου).

Με βάση την τεχνογνωσία που έχει αποκτηθεί, ο επόμενος στόχος είναι ακόμη και τα λιγιστά μη ντόπια φυτά που χρησιμοποιούνται, κυρίως κατά τα πρώτα στάδια της αποκατάστασης, να αντικατασταθούν με άλλα ντόπια, ώστε να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά φυτά του φυσικού περιβάλλοντος της συγκεκριμένης περιοχής.



Κέδρος
Juniperus macrocarpa



Φίδα
Juniperus phoenicea

Μελέτες βάσης

Για την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που απορρέουν από την εξορυκτική δραστηριότητα είναι απαραίτητη, μεταξύ άλλων, και η γνώση της χλωρίδας και της πανίδας της περιοχής που θίγεται. Όμως, στις περιοχές της κύριας εξορυκτικής δραστηριότητας της Εταιρίας (Φωκίδα και Μήλο) δεν υπάρχουν επαρκή, έγκυρα και επικαιροποιημένα δεδομένα. Με δεδομένη αυτή την έλλειψη, η Εταιρία με δική της πρωτοβουλία έχει προχωρήσει στην υλοποίηση των ακόλουθων μελετών βάσης.

Μελέτη Πανίδας στην Γκιώνα

Διετές ερευνητικό πρόγραμμα (2005-2007) που υλοποιήθηκε από το Τμήμα Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, με σκοπό την καταγραφή της πανίδας στην ευρύτερη περιοχή της Γκιώνας, όπου λειτουργούν τα μεταλλεία βωξίτη της Εταιρίας. Η διαπίστωση παρουσίας πανίδας (ππνά, θηλασικά), ακόμα και σε πολύ κοντινή απόσταση από τους μεταλλευτικούς χώρους που λειτουργούν εδώ και πολλά χρόνια, δίνει μία πρώτη θετική διάσταση σχετικά με τις πραγματικές επιδράσεις της εξορυκτικής δραστηριότητας στην πανίδα της περιοχής.

Η σημασία του ερευνητικού έργου που διενεργείται από την S&B καταδεικνύεται και από το γεγονός ότι η Εταιρία επελέγη και προσκλήθηκε, εκπροσωπώντας μαζί με τη Rio Tinto την ευρωπαϊκή εξορυκτική βιομηχανία, να παρουσιάσει το έργο της σε συνέδριο με θέμα τη διάχυση των εφαρμοζόμενων από τη μεταλλεία σχετικών καλών πρακτικών.

Η παρουσίαση έγινε στο πλαίσιο των εργασιών της συνάντησης του Διεθνούς Οργάνου της Σύμβασης του Ρίο για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, στις 2-6 Ιουλίου 2007 στο Παρίσι και φιλοξενήθηκε από την UNESCO, στο πλαίσιο του United Nations Environment Program (UNEP). Η διοργάνωση έγινε από την IUCN (International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources) με πρωτοβουλία του ICMM (International Council on Minerals and Metals). Η παρουσίαση της S&B με τίτλο «Conserving Biodiversity in Milos & Fokida», αφορούσε τα θετικά αποτελέσματα στις εργασίες αποκαταστάσεων που υλοποιούνται από την Εταιρία και τα οποία έχουν προκύψει μέσα από την εκτενή συνεργασία με καταξιωμένους επιστημονικούς και ερευνητικούς φορείς.

Μελέτη Χλωρίδας στη Μήλο και στη Φωκίδα

Το πενταετούς διάρκειας ερευνητικό πρόγραμμα (2005-2010) υλοποιείται σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων και Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων του ΕΘΙΑΓΕ και το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Περιλαμβάνει: (α) Μελέτη αναπαραγωγικής βιολογίας φυτικών ειδών των περιοχών Παρνασσού-Γκιώνας και Μήλου. (β) Αποκατάσταση βλάστησης στην ψευδοαλπική ζώνη (Φωκίδα) και σε δυσμενείς ξηροθερμικές συνθήκες (Μήλος). (γ) Μελέτη της συμπεριφοράς κατά την υδροσπορά των φυτικών ειδών που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από την άποψη της προστασίας και διατήρησης της βιοποικιλότητας στις αντίστοιχες περιοχές. (δ) Μελέτη ειδών βλάστησης ανθεκτικών στη βόσκηση.

Και τα δύο αυτά έργα έχουν ήδη συμβάλει στην κατανόηση των μηχανισμών λειτουργίας του περιβάλλοντος (χλωρίδα και πανίδα) και κατ'επέκταση στη βελτιστοποίηση των δράσεων αποκατάστασης της Εταιρίας. Εξίσου σημαντική θα είναι και η αξιοποίηση των δεδομένων αυτών των μελετών για την αναβάθμιση του περιεχομένου των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για νέες εκμεταλλεύσεις.

Διαχείριση εκπομπών σκόνης

Μετά την αποκατάσταση, το σημαντικότερο περιβαλλοντικό θέμα που αντιμετωπίζει ο Όμιλος S&B αφορά τις εκπομπές σκόνης κατά την επεξεργασία των προϊόντων του. Για τον περιορισμό των εκπομπών αυτών, η Εταιρία εφαρμόζει κάθε δυνατή διαθέσιμη τεχνική, επενδύει συνεχώς σε εξοπλισμό αντιρρύπανσης, σε μέσα ατομικής προστασίας

και στην εκπαίδευση των εργαζομένων της. Προκειμένου να υπάρχει τεκμηρίωση και έλεγχος της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής των μέτρων αυτών, αλλά και για να εντοπίζονται οι ανάγκες για νέα μέτρα, γίνονται συστηματικές μετρήσεις σκόνης (βλέπε ενότητα για Υγιεινή & Ασφάλεια).

Το Δεκέμβριο του 2007 έγινε η θεμελίωση νέας κλειστής αποθήκης ξηρού μπεντονίτη στις εγκαταστάσεις της Εταιρίας στη Μήλο, η οποία αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση των εκπομπών σκόνης από τη διαχείριση του ξηρού μπεντονίτη. Η κατασκευή αυτής της αποθήκης έρχεται να εκπληρώσει μία υπόσχεση της Εταιρίας και έχει επιλεγεί με γνώμονα τις προτεραιότητες που η Εταιρία φροντίζει να διαμορφώνει σε συνεργασία και συνεννόηση με τους εργαζομένους και τους συνεργάτες της, τους άμεσους γείτονές της και τις θεσμοθετημένες αρχές του νησιού. Το έργο θα απαιτήσει συνολική επένδυση της τάξεως των €8 εκατ. και προβλέπεται να ολοκληρωθεί σε 15 μήνες περίπου.

Διαχείριση πρώτων υλών και υλικών

Ο Όμιλος S&B δραστηριοποιείται ως προμηθευτής ορυκτών πρώτων υλών και ενδιάμεσων προϊόντων σε διάφορους βιομηχανικούς κλάδους. Συνεπώς, οι πρώτες ύλες τις οποίες αγοράζει από τρίτους περιορίζονται στη σόδα που προστίθεται κατά τη φάση της ενεργοποίησης του μπεντονίτη και σε σειρά υλικών που χρησιμοποιούνται στις κατετοιποιημένες μονάδες επεξεργασίας των διάφορων προϊόντων της S&B, όπως π.χ. στη Γερμανία.

Βασικό μέλημα του Ομίλου S&B είναι η αποτελεσματική διαχείριση των αποθεμάτων ορυκτών πόρων που διαθέτει και η αποδοτική χρήση των φυσικών πόρων που εξορύσσει και χρησιμοποιεί στην παραγωγική του διαδικασία. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Ορθολογική αξιοποίηση των πρώτων υλών μπεντονίτη, περλίτη, βωξίτη, με κατάλληλη σύνθεση διάφορων ποιοτήτων, ώστε να αποφεύγεται η «θυσία» υψηλής ποιότητας πρώτης ύλης, όπου αυτό δεν είναι απαραίτητο.

- Συνεχής αναβάθμιση της ποιότητας των προϊόντων με μείωση της ειδικής κατανάλωσης στις διάφορες χρήσεις και συνακόλουθη επέκταση του χρόνου ζωής των αποθεμάτων.
- Βελτιστοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας περλίτη με αποτέλεσμα τη μείωση της απόρριψης «ψιλών» περλίτη. Επισημαίνεται ότι τα τελευταία χρόνια αυξάνεται συνεχώς το χρήσιμο κλάσμα της παραγωγικής διεργασίας, δηλαδή αυξάνεται συνεχώς η αξιοποίηση της πρώτης ύλης.
- Δοκιμαστικές εφαρμογές χρήσης του λεπτομερούς κλάσματος του περλίτη που συγκρατείται στα φίλτρα αποκονίωσης.
- Διερεύνηση δυνατότητας αξιοποίησης των υπερκείμενων στεριών υλικών σε άλλες χρήσεις.

Σημειώνεται επίσης η χρησιμοποίηση και αξιοποίηση απορριμμάτων και παραπροϊόντων άλλων δραστηριοτήτων στην παραγωγή νέων προϊόντων του Κλάδου Stollberg, όπως γυαλί, σκουριά, ιπτάμενη τέφρα κ.ά., απ' όπου προέρχονται τα 10 από τα 45 συστατικά των προϊόντων του.

Διαχείριση αποβλήτων – ανακύκλωση

Τα μεταλλευτικά απόβλητα της S&B είναι αδρανή και χρησιμοποιούνται κυρίως για πλήρωση άλλων εκσκαφών. Αναφορικά με τα λοιπά υλικά εφαρμόζονται μέθοδοι ανακύκλωσης με στόχο τη βελτιστοποίηση του τρόπου διαχείρισης και αξιοποίησης των μη χρησίμων υλικών.

Από τη συλλογή των στοιχείων περιβαλλοντικής επίδοσης προκύπτει ότι υλικά όπως μπαταρίες μολύβδου, ελαστικά αυτοκινήτων, άχρηστα μέταλλα (scrap), λιπαντικά κινητήρων και χαρτί ανακυκλώνονται σε ποσοστό που, σε ορισμένες παραγωγικές δραστηριότητες του Ομίλου και για κάποια από τα παραπάνω υλικά, ξεπερνά το 90%. Όπου εντοπίζονται προβλήματα, λαμβάνονται μέτρα ώστε να βελτιώνονται συνεχώς τα ποσοστά ανακύκλωσης.

Τα προϊόντα της Εταιρίας στη μεγάλη τους πλειονότητα πωλούνται χύδην και συνεπώς η κατανάλωση υλικών συσκευασίας είναι σχετικά περιορισμένη. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι για το έτος 2007 τα προϊόντα μπεντονίτη που πουλήθηκαν συσκευασμένα, απευθυνόμενα στην εσωτερική ελληνική αγορά, αντιπροσώπευσαν λιγότερο από το 2% των συνολικών πωλήσεων, ενώ το υπόλοιπο 98% περίπου εξήχθη χύδην. Το αντίστοιχο ποσοστό για τον περλίτη ήταν λιγότερο από 1%. Εντούτοις, για το τμήμα της παραγωγής που πωλείται συσκευασμένο, η S&B, λόγω των υποχρεώσεων που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 94/62/EK και το Νόμο 2939/2001 σχετικά με τις συσκευασίες και την εναλλακτική τους διαχείριση, έχει συμβληθεί με εγκεκριμένο και αδειοδοτημένο από το ΥΠΕΧΩΔΕ Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών.



Εγκαταστάσεις Βουδιών, Μήλος:
Πλατείες ξήρανσης μπεντονίτη

Διαχείριση ενέργειας

Οι δραστηριότητες του Ομίλου S&B δεν είναι ιδιαίτερα ενεργοβόρες. Όμως, ο Όμιλος είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένος στα θέματα κατανάλωσης ενέργειας, τόσο σε ανταπόκριση στο σοβαρό πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής εξαιτίας των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, όσο και γιατί το κόστος της ενέργειας δεν παύει να αποτελεί ένα σημαντικό μέρος του συνολικού κόστους παραγωγής των προϊόντων του.

Για το λόγο αυτό, γίνονται σημαντικές προσπάθειες εξοικονόμησης ενέργειας σε συνεχή βάση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα επένδυσης του 2007 που συμβάλλει σημαντικά στην εξοικονόμηση ενέργειας είναι η αντικατάσταση του περιστροφικού κλιβάνου της εγκατάστασης στην Κάνναβα Μήλου, με αντίστοιχο ρευστοστεραάς κλίνης, επιτυγχάνοντας εξοικονόμηση καυσίμων 32%.

Επίσης, σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας επιτυγχάνεται αξιοποιώντας τις κλιματικές συνθήκες της Μήλου –ήτοι τη μεγάλη ηλιοφάνεια– για τη φυσική ξήρανση του μπεντονίτη σε «πλατείες», εξοικονομώντας την ενέργεια, κατά 35% περίπου, που θα χρειαζόταν για βιομηχανική ξήρανση.

Διαχείριση νερού

Τόσο η εξόρυξη όσο και η «ξηρά» επεξεργασία των ορυκτών προϊόντων της S&B δεν απαιτούν κατανάλωση σημαντικών ποσοτήτων νερού. Συνεπώς, η κατανάλωση νερού περιορίζεται κυρίως στη διαβροχή χωμάτων δρόμων, που χρησιμοποιούνται κατά τη μεταφορά των προϊόντων, ώστε να μειώνονται οι εκπομπές σκόνης. Παρά ταύτα, αναγνωρίζοντας τη σημασία που έχει για το περιβάλλον η εξοικονόμηση του φυσικού αυτού πόρου, έχει ξεκινήσει η συλλογή στοιχείων κατανάλωσης νερού ανά τόνο παραγόμενου προϊόντος από τις διάφορες εγκαταστάσεις του Ομίλου.

Επιπλέον, στη Μήλο, που χαρακτηρίζεται από δύσκολες κλιματεδαφικές συνθήκες με λίγες βροχοπτώσεις άνισα καταμεμημένες μέσα στο χρόνο, με δυνατούς ανέμους και ξηρά καλοκαίρια, τα φυτά που χρησιμοποιούνται πλέον για τις αποκαταστάσεις είναι προσεκτικά επιλεγμένα ώστε να μη χρειάζονται πότισμα. Επίσης, αξιοποιούνται τα βρόχινα νερά που μαζεύονται στον πυθμένα των λατομείων του μπεντονίτη (ο οποίος είναι υδατοστεγής), αλλά και από τις στέγες των κτηρίων στις εγκαταστάσεις της Εταιρίας, για τη διαβροχή των δρόμων ή για άλλες χρήσεις.

Ανάλυση Κύκλου Ζωής Προϊόντων (LCA)

Η Εταιρία, μέσω της IMA-Europe, συμμετέχει και χρηματοδοτεί την εκπόνηση μελέτης για την ανάλυση της επίπτωσης που έχει η παραγωγή 15 προϊόντων βιομηχανικών ορυκτών στο περιβάλλον (εκπομπές στην ατμόσφαιρα, σε υδάτινους αποδέκτες και στο έδαφος), λαμβάνοντας υπόψη τις εισροές ενέργειας και υλικών. Στο πλαίσιο της μελέτης αυτής θα αξιολογηθούν 4 προϊόντα μπεντονίτη με εφαρμογή στη σφαιροποίηση σιδηρομεταλλεύματος, στα κυτήρια, στην άμμο υγιεινής και στη διαούγαση λαδιών. Τα δεδομένα της μελέτης, που εκπονείται από την Ecobilan της PricewaterhouseCoopers, θα δοθούν στην Ευρωπαϊκή

Επιτροπή για τη διαμόρφωση βάσης δεδομένων επίπτωσης των προϊόντων στον κύκλο ζωής τους (European Life Cycle Data).

Η μελέτη αναμένεται να βοηθήσει στην ποσοτικοποίηση της εκτιμώμενης αμελητέας επίπτωσης των βιομηχανικών προϊόντων στον κύκλο ζωής τους, συγκριτικά με άλλα συνθετικά υλικά. Επίσης, με επέκταση της μελέτης θα καταστεί δυνατή η ανάπτυξη τεχνικής συγκριτικής περιβαλλοντικής ανάλυσης των προϊόντων της Εταιρίας, μεταξύ τους και στις διάφορες χρήσεις τους. Η ολοκλήρωση της μελέτης αναμένεται τον Ιούνιο του 2008.

Περιβαλλοντικές δαπάνες 2000 - 2007

| ΕΤΗ | ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (σε εκατ. ευρώ) | | ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (σε εκατ. ευρώ) | ΣΥΝΟΛΟ (σε εκατ. ευρώ) |
|------|--|-------------------|--|---------------------------|
| | Αποκατάστασης τοπίου | Λοιπές δαπάνες | | |
| 2000 | 1,20 | 0,50 | 1,00 | 2,70 |
| 2001 | 1,15 | 0,52 | 1,20 | 2,87 |
| 2002 | 1,20 | 0,50 | 1,30 | 3,00 |
| 2003 | 1,05 | 0,30 | 1,00 | 2,35 |
| 2004 | 0,98 | 0,52 | 0,96 | 2,46 |
| 2005 | 1,17 | 0,43 | 0,39 | 1,99 |
| 2006 | 1,01 | 0,44 | 0,85 | 2,30 |
| 2007 | 1,12 | 0,34 | 1,28 | 2,74 |

Επίδικες Υποθέσεις

Τον Ιούνιο του 2007 εκδόθηκε ευνοϊκή για την Εταιρία απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας επί αιτήσεων ακύρωσεως που είχαν ασκηθεί από οργανώσεις και ιδιώτες στην περιοχή Φωκίδας κατά Κοινής Υπουργικής Απόφασης περί εγκρίσεως Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σχετικά με την εκμετάλλευση κοιτασμάτων βωξίτη συνολικής έκτασης 9.244 στρεμμάτων στην περιοχή της Φωκίδας. Με την εκδοθείσα απόφαση επιτρέπεται η συνέχιση της εκμετάλλευσης βωξίτη στην Εταιρία εκτός από ορισμένα, περιοριστικώς αναφερόμενα, κοιτάσματα.

Τον Οκτώβριο του 2007, με απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ επιβλήθηκε στην Εταιρία πρόστιμο συνολικού ύψους €392.000 για υποτιθέμενες περιβαλλοντικές παραβάσεις στη δραστηριότητα της Εταιρίας στη Μίγλο. Η Εταιρία πιστεύει ότι το πρόστιμο αυτό στερείται νομικής βάσης και έχει προσφύγει στα τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια με σκοπό την ακύρωσή του. Πλήρης τεκμηρίωση της θέσης της Εταιρίας βρίσκεται σε ειδική ενότητα του ιστοχώρου της (www.sandb.com).

Περιβαλλοντικές εφαρμογές προϊόντων της S&B

Πολλές από τις εφαρμογές των προϊόντων S&B, στηριζόμενες στο μοναδικό συνδυασμό των φυσικών ιδιοτήτων των βιομηχανικών ορυκτών αλλά και στη συνεχή προσπάθεια ανάπτυξης καινοτόμων νέων προϊόντων και εφαρμογών, συμβάλλουν ενεργά στην προστασία του περιβάλλοντος. Ορισμένες χαρακτηριστικές περιπτώσεις είναι:

Μπεντονίτης

Η διογκωσιμότητα, η ικανότητα ιοντο-ανταλλαγής και η υδροστεγανότητα του μπεντονίτη τον καθιστούν κατάλληλο για σειρά εφαρμογών όπως: α) Η στεγάνωση των πυθμένων Χώρων Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων, που διασφαλίζει τη μακροχρόνια προστασία των υπόγειων υερών από τη ρύπανση, β) Η επεξεργασία υγρών και βιομηχανικών α-

ποβλήτων για την απομάκρυνση βαρέων μετάλλων, γ) Η απομελάνωση χαρτιού για ανακύκλωση, δ) η υψηλή πλαστικότητα του μπεντονίτη τον καθιστά κατάλληλο για εγκιβωτισμό δοχείων με ραδιενεργά απόβλητα, ώστε να εμποδίζεται η μετάδοση μεγάλων πιέσεων και να εξασφαλίζεται η σταθερότητα και η στεγανότητα των δοχείων.

Μία από τις σημαντικότερες χρήσεις του μπεντονίτη είναι ως συνδετικού υλικού της άμμου καλουπιών χυτηρίων. Προϊόντα της S&B όπως το ANTRAPUR, το POLYCARBON και το PRIOCARBON έχουν επιτύχει τη μείωση των εκπομπών οργανικών ενώσεων, που αποτελούν ένα σύννηθες περιβαλλοντικό θέμα στα χυτήρια, με ταυτόχρονη βελτίωση της απόδοσης των μεθόδων χύτευσης.

Τον Ιούνιο του 2007 ξεκίνησε η προώθηση και ενός νέου, καινοτόμου προϊόντος μπεντονίτη με την ονομασία ENVIBOND για χρήση στη διαμόρφωση καλουπιών χύτευσης, που δεν απαιτεί την προσθήκη άνθρακα. Με τη χρησιμοποίηση του ENVIBOND επιτυγχάνεται μείωση των εκπομπών οργανικών ενώσεων που οφείλονται στον άνθρακα και, λόγω της σύνθεσής του, παρακρατείται επίσης μέρος των πτητικών οργανικών ενώσεων που εκλύονται κατά τη χύτευση και πηγάζουν από τις «καρδιές» των καλουπιών χύτευσης. Σημαντική είναι και η βελτίωση της καθαριότητας του εργασιακού χώρου, με την εξαφάνιση της «μαυρίλας» που συνδέεται με τη χρησιμοποίηση άνθρακα στην άμμο χύτευσης.

Ζεόλιθος

Αντίστοιχες φυσικές ιδιότητες με τον μπεντονίτη έχει και ο ζεόλιθος, ο οποίος δεσμεύει τα ιόντα της αμμωνίας (NH₄⁺) και τα βαρέα μέταλλα και βοηθά στη βιολογική επεξεργασία και στον καθαρισμό των αποβλήτων.

Βωξίτης

Έμμεση περιβαλλοντική εφαρμογή αποτελεί η χρήση του βωξίτη στην παραγωγή πετροβάμβακα, υλικού με ιδιαίτερες μονωτικές ιδιότητες και υψηλή θερμοκρασία τήξης και, επομένως, ανθεκτικού σε περιπτώσεις πυρκαγιάς.

Περλίτης

Ο διογκωμένος περλίτης, χάρη στο υψηλό πορώδες του, στη χημική καθαρότητα, σταθερότητα και αδράνειά του, καθώς και στη δυνατότητα συγκράτησης νερού στους πόρους του, αποτελεί άριστο υλικό για θερμομόνωση και ηχομόνωση.

Επίσης, η χρησιμοποίησή του ως υπόστρωμα στις υδροπονικές καλλιέργειες συμβάλλει στη μείωση της κατανάλωσης νερού σε σύγκριση με τις συμβατικές καλλιέργειες.

Κοινωνική Συνεισφορά

Το 2007, σταθμό στην επιδίωξη της S&B για ανάπτυξη θεσμοθετημένων μορφών συνεργασίας και συνέργειας με τις τοπικές κοινωνίες όπου δραστηριοποιείται αποτέλεσε η συνυπογραφή με το Δήμο Μήλου καταστατικού για τη σύσταση της κοινής αναπτυξιακής εταιρίας «Πρωτοβουλία ΜΗΛΟΣ».

Προκλήσεις

Η ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας της S&B με τις τοπικές κοινωνίες όπου δραστηριοποιείται αποτελούν βασική προϋπόθεση για τη βιωσιμότητα της Εταιρίας σε βάθος χρόνου. Εξάλλου η πορεία του Ομίλου μέσα στα χρόνια, με σημαντικότερα δείγματα γραφής στην Ελλάδα, λόγω παράδοσης και λόγω μεγέθους δραστηριότητας, έχει δείξει πως η Εταιρία συμπορεύεται με τις κατά τόπους κοινωνίες, σεβόμενη τους προβληματισμούς τους για ισόρροπη ανάπτυξη, για το φυσικό περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και το μέλλον του τόπου τους. Η συνεχής προσπάθεια για κοινωνική αποδοχή, για αυτό δηλαδή που αποκαλείται «κοινωνική» άδεια λειτουργίας, στοχεύει στη δημιουργία μακροχρόνιων σχέσεων βασισμένων στο αμοιβαίο και συλλογικό όφελος.

Επιπλέον, η ραγδαία διεθνοποίηση του Ομίλου S&B κατά την τελευταία δεκαετία αποτελεί και αυτή μια μεγάλη πρόκληση για την Εταιρία στον τομέα της Κοινωνικής Συνεισφοράς. Και αυτό επειδή η σχετική βαρύτητα της δραστηριότητας των επιμέρους θυγατρικών στον κόσμο δεν είναι τόσο μεγάλη όσο στην Ελλάδα, είτε διότι οι ίδιες οι χώρες είναι πολύ μεγάλες σε σχέση με το μέγεθος της

εκεί δραστηριότητας της Εταιρίας, είτε διότι η δραστηριότητα αυτή καθαυτή δεν έχει σημαντικές κοινωνικές επιδράσεις (π.χ. ένα κέντρο διανομής δεν επηρεάζει το περιβάλλον ή την τοπική κοινωνία με τον ίδιο τρόπο όπως ένα ορυχείο). Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν δραστηριότητες του Ομίλου S&B που βρίσκονται σε αναπτυσσόμενες χώρες και μάλιστα κοντά σε ιδιαίτερα φτωχές περιοχές, και η όποια συνεισφορά της Εταιρίας (σε χρήματα ή σε είδος) μπορεί να έχει σημαντικές θετικές επιδράσεις στην τοπική αυτή κοινωνία.

Η S&B κερδίζει το σεβασμό των τοπικών κοινωνιών μέσα από την επαγγελματική και υπεύθυνη συμπεριφορά της, με συνεχή διάλογο, με συστηματικές κοινωνικές δράσεις και επενδύσεις, ακολουθώντας ένα πρότυπο μοντέλο συνεργασίας και συνέργειας μαζί τους που βασίζεται στους παρακάτω άξονες:

- Την προαγωγή της ισόρροπης και πολύπλευρης ανάπτυξης των τοπικών αυτών κοινωνιών
- Τη συμβατότητα της δραστηριότητας της S&B με άλλες τοπικές οικονομικές δραστηριότητες

Κοινωνική συνεισφορά στην Ελλάδα

Η **κοινωνική πολιτική** της S&B στην Ελλάδα έρχεται να συμπληρώσει τις ανάλογες πολιτικές για το ανθρώπινο δυναμικό, το φυσικό περιβάλλον, την υγιεινή & ασφάλεια στην εργασία.

Κάθε χρόνο η S&B, στο πλαίσιο της χορηγικής της δράσης, ενισχύει σειρά δράσεων, φορέων και εκδηλώσεων μετά από αξιολόγησή τους από τα αρμόδια στελέχη σε κεντρικό και σε τοπικό επίπεδο, δηλαδή της Διεύθυνσης Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης & Επικοινωνίας και των Υπευθύνων Τοπικών Σχέσεων, αντίστοιχα.

Όπως επανειλημμένα έχει αναφερθεί και στους Κοινωνικούς Απολογισμούς παρελθόντων ετών, οι κοινωνικές δράσεις που αναπτύσσονται στον Ελλαδικό χώρο επικεντρώνονται στις τοπικές κοινωνίες όπου εντοπίζεται και η παραγωγική δραστηριότητα της Εταιρίας, δηλαδή στη Μήλο και στη Φωκίδα. Η S&B συμμετέχει ενεργά στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή των περιοχών αυτών και

υποστηρίζει την ισόρροπη ανάπτυξή τους. Ειδικότερα, η **στρατηγική** της επικεντρώνεται στους παρακάτω άξονες:

- Δημιουργεί και λειτουργεί έργα πολιτιστικής υποδομής, όπως το Μεταλλευτικό Μουσείο Μήλου, το Συνεδιακό Κέντρο Μήλου και το Μεταλλευτικό Πάρκο Φωκίδας).
- Υποστηρίζει με οικονομικούς, τεχνικούς και άλλους πόρους τοπικές οργανώσεις και πρωτοβουλίες υψηλού ενδιαφέροντος και αποδοχής, καθώς και έργα τοπικής υποδομής.
- Αναπτύσσει έργα και πρωτοβουλίες που προβάλλουν τις περιοχές αυτές και συμβάλλουν στην ισόρροπη ανάπτυξή τους.
- Ενισχύει το τοπικό ανθρώπινο δυναμικό με εκπαιδευτικές, πολιτιστικές και άλλες πρωτοβουλίες.

«Πρωτοβουλία ΜΗΛΟΣ»: Νέα μορφή συνεργασίας

Το 2007, η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε. και ο Δήμος Μήλου, μέσω της Δημοτικής Αναπτυξιακής Επιχείρησής του, υπέγραψαν καταστατικό κοινής αναπτυξιακής εταιρίας με την επωνυμία «Πρωτοβουλία ΜΗΛΟΣ – Ανώνυμη Εταιρεία Αναπτυξιακών Μελετών, Δράσεων και Έργων» και διακριτικό τίτλο «Πρωτοβουλία ΜΗΛΟΣ», επισφραγίζοντας έτσι μια μακρά πορεία συζητήσεων και διαβουλεύσεων για τη θεσμοθέτηση της συνεργασίας τους. Η σύσταση της Πρωτοβουλίας ΜΗΛΟΣ αποτελεί σταθμό στη συμβολή της S&B για την προώθηση δράσεων που υποστηρίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη της Μήλου, μέσα από διαφανείς διαδικασίες και θεσμοθετημένες δομές συνέργειας με την τοπική κοινωνία. Η «Πρωτοβουλία ΜΗΛΟΣ» στοχεύει, μεταξύ άλλων, στον εντοπισμό, στο σχεδιασμό και στην ωρίμανση έργων βελτίωσης των υποδομών της Μήλου, καθώς και στην παροχή συμβουλευτικών και μελετητικών υπηρεσιών για το σχεδιασμό και τη διαχείριση δράσεων γενικότερου κοινωνικού και κοινωφελούς ενδιαφέροντος. Το πρώτο έργο που ανέλαβε η «Πρωτοβουλία ΜΗΛΟΣ» είναι η κατασκευή εργοστασίου επεξεργασίας λυμάτων, για το οποίο έχουν ήδη προχωρήσει οι σχετικές ενέργειες και αναμένεται σύντομα η θεμελίωσή του. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2008.

Στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων συνεργασιών και της συνεισφοράς της S&B με τις τοπικές κοινωνίες της Μήλου και της Φωκίδας, και το 2007 υπήρξε μια σημαντική χρονιά δράσης και προόδου, με τα σημαντικότερα ορόσημα να αναφέρονται παρακάτω.



**Μεταλλευτικό
Μουσείο Μήλου**



**Συνεδριακό
Κέντρο Μήλου**



**Μεταλλευτικό Πάρκο
Φωκίδας - Vagonetto**



**Πρωτοβουλία
Φωκίδα**

- **8.000 επισκέπτες**
- Ανανέωση του εκθεσιακού χώρου του α΄ ορόφου
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού προγράμματος «*Ανακάλυψε τους Θησαυρούς της Μήλου*»
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού περιβαλλοντικού προγράμματος «*Με Χρώματα & Αρώματα*» σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος & Πολιτισμού
- Έκδοση ενημερωτικού φυλλαδίου «*Χλωρίδα & Πανίδα της Μήλου*»

- **5.600 συμμετέχοντες**
- 4 συνέδρια, 6 ημερίδες, 22 εκδηλώσεις με την υποστήριξη της S&B
- Χορηγία 2 συνεδρίων στο πλαίσιο του θεσμού Milos Conferences
- Προβολή του ντοκυμαντέρ «*Μια ενοχλητική αλήθεια*» του AI Gore
- Διεξαγωγή 3ου παγκόσμιου συνεδρίου «*Δείκτες Βιώσιμης Ανάπτυξης στη Μεταλλευτική Βιομηχανία*»
- Παρουσίαση μελέτης «*Γεωπάρκο της Μήλου*» από τον καθηγητή Μιχάλη Φυτίκα

- **10.000 επισκέπτες**
- Εγκαίνια σύγχρονου ψηφιακού συστήματος ατομικής ξενάγησης σε 6 γλώσσες

- Συμμετοχή σε σειρά εκθέσεων για την προώθηση της ελιάς, αλλά και της περιοχής της Φωκίδας ως τουριστικού προορισμού:
 - Helexpro, Θεσσαλονίκη, Μάιος 2007
 - Έκθεση του Επιμελητηρίου Φωκίδας, Ιτέα, Ιούνιος 2007
 - Anuga 2007, Κόλη Γερμανίας, Οκτώβριος 2007
 - ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ, Νοέμβριος 2007



1η Πανευρωπαϊκή Ημέρα Ορυκτών: «Γνωριμία με τον κόσμο των Ορυκτών»

Η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε. συμμετείχε στην 1η Πανευρωπαϊκή Ημέρα Ορυκτών (European Minerals Day), που διοργανώθηκε από τον Ευρωπαϊκό Σύνδεσμο Βιομηχανικών Ορυκτών (IMA-Europe) σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η S&B, ανοίγοντας τις εγκαταστάσεις της στη Μήλο και τη Φωκίδα, καλωσόρισε τη νεολαία σε ένα «ταξίδι γνωριμίας με τον κόσμο των ορυκτών», την Παρασκευή 11 και την Τρίτη 15 Μαΐου 2007. Σκοπός των 88 ανάλογων δραστηριοτήτων, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν παράλληλα από εξορυκτικές εταιρίες-μέλη της IMA σε 16 ευρωπαϊκές χώρες, ήταν να εξοικειωθούν με τα ορυκτά τα μέλη των τοπικών κοινωνιών και, ειδικότερα, οι μαθητές, των περιοχών όπου υπάρχει μεταλλευτική δραστηριότητα.

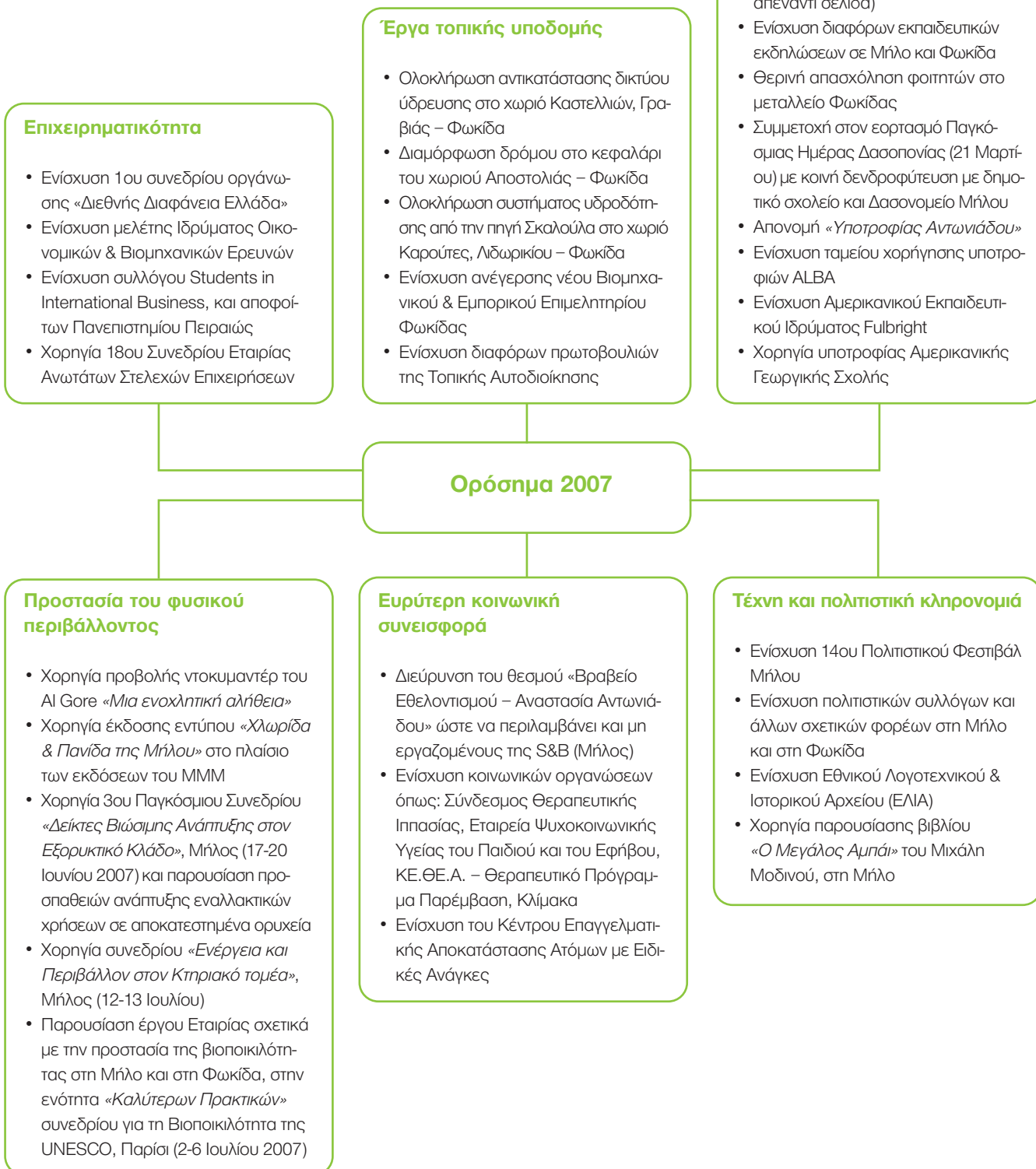
Στη **Μήλο**, στόχος των πρωτότυπων εκπαιδευτικών εκδηλώσεων τις οποίες ανέλαβε η S&B στο πλαίσιο της πανευρωπαϊκής διοργάνωσης

ήταν η «**γνωριμία με τον κόσμο των βιομηχανικών ορυκτών**», μέσα από εκπαιδευτική ξενάγηση στις εγκαταστάσεις της Εταιρίας στα Βούδια και στους χώρους εξόρυξης και επεξεργασίας των βιομηχανικών ορυκτών, για τους μαθητές του Γυμνασίου και του Λυκείου του νησιού.

Στη **Φωκίδα**, η S&B διοργάνωσε εκδήλωση με τίτλο «**γνωριμία με τον κόσμο του βωξίτη**». Το πρόγραμμα της εκδήλωσης λόγω του ειδικού εκπαιδευτικού του περιεχομένου έγινε σε συνεργασία με το Τμήμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Νομαρχίας Φωκίδας. Έτσι, περίπου 150 μαθητές των Γυμνασίων Ιτέας, Άμφισσας, Λιδωρικίου και Πολυδρόσου επισκέφθηκαν τις εγκαταστάσεις της Εταιρίας στην περιοχή την Παρασκευή 11 Μαΐου και «**γνώρισαν**» τον κόσμο του βωξίτη μέσα από ένα καινοτόμο εκπαιδευτικό και ψυχαγωγικό διαδραστικό πρόγραμμα.



Πέραν των θεσμοθετημένων συνεργασιών, η S&B, όπως κάθε χρόνο, ενίσχυσε και χορήγησε δράσεις στον ελλαδικό χώρο στους καθορισμένους τομείς ενδιαφέροντός της. Παρακάτω αναφέρονται ορισμένες από τις σημαντικότερες δράσεις αυτού του είδους κατά το 2007.





Η ομάδα της S&B στην Ολυμμία

Η S&B για τις πυρκαγιές του καλοκαιριού 2007

Το καλοκαίρι του 2007 θα μείνει στις μνήμες των Ελλήνων για τις καταστροφικές πυρκαγιές που έπληξαν τη χώρα. Η S&B ανταποκρίθηκε με μια σειρά ενεργειών για την ανακούφιση των πληγέντων στις πυρκαγιές:

- Τον Αύγουστο 2007, συνεισέφερε το ποσό των €500.000 στον ειδικό λογαριασμό αρωγής πυροπαθών του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Επίσης, διπλασίασε το ποσό που συγκεντρώθηκε από την προσωπική οικονομική ανταπόκριση εργαζομένων της και το διέθεσε ως συμπληρωματική συνεισφορά στον ίδιο λογαριασμό.
- Ως μέλος του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, ανταποκρίθηκε στην κοινή δράση που ανέλαβε το Δίκτυο σε συνεργασία με τη Μη Κυβερνητική Οργάνωση PRAKSIS. Η δράση αυτή υλοποιείται με το πρόγραμμα «Επόμενη Μέρα» με στόχο την αποκατάσταση του ανθρώπινου κεφαλαίου και του φυσικού περιβάλλοντος στις περιοχές της Ηλείας και της Εύβοιας.



- Το Φεβρουάριο 2008 συνέδραμε την προσπάθεια της Πολιτείας για το έργο αποκατάστασης του φυσικού τοπίου της αρχαίας Ολυμπίας, ενόψει της Τελετής Αφής της Ολυμπιακής Φλόγας στις 24 Μαρτίου 2008, με τον εξειδικευμένο εξοπλισμό, προσωπικό και τεχνογνωσία που διαθέτει για την αποκατάσταση τοπίου. Για τη συνεισφορά της αυτή, η Εταιρία τιμήθηκε από τον Υπουργό Πολιτισμού κ. Μιχάλη Λιάπη κατά την ημέρα της τελετής Αφής της Φλόγας για το Ολυμπιακό Έτος 2008.

Η Εταιρία ανταποκρίθηκε επίσης σε τοπικό επίπεδο στην πρόληψη και στην καταστολή πυρκαγιών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες του 2007.

- Στη Φωκίδα, μετέφερε δεκάδες βυτία νερού σε χωριά όπως οι Καρούτες και τα Καστέλλια και σε κτηνοτρόφους του Νομού, ενώ βοήθησε στην κατάσβεση πυρκαγιών, όπως αυτές στο Οινόχωρι, έξω από τη Γραβιά και έξω από τη Δεσφίνα. Επίσης, καθ' όλη τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών η Εταιρία διέθεσε σε επιφυλακή οχήματά της και βυτία για την πρόληψη των πυρκαγιών στο Νομό.
- Στη Μήλο, προχώρησε προληπτικά σε καθαρισμό της περιοχής γύρω από τις εγκαταστάσεις της.

Υποστήριξη της Actionaid Hellas

Η S&B για τρίτη συνεχή χρονιά, αντί για επιχειρηματικά δώρα Χριστουγέννων, στήριξε την προσπάθεια μιας διεθνούς μη κυβερνητικής οργάνωσης, της Actionaid, με τη χορηγία του ελληνικού παραρτήματός της. Ο διεθνής αυτός κοινωφελής οργανισμός δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 40 χώρες –μεταξύ των οποίων και χώρες όπου η S&B έχει παρουσία– με στόχο την εξάλειψη της φτώχειας και της ανισότητας στις φτωχότερες χώρες του κόσμου.

Κοινωνική συνεισφορά εκτός Ελλάδας

Στόχος της S&B είναι να διευρύνει σταδιακά και οργανωμένα την **κοινωνική πολιτική του Ομίλου** και στις άλλες χώρες δραστηριότητάς της, με κριτήρια όπως: α) το μέγεθος της δραστηριότητας της S&B σε κάθε χώρα και, ιδιαίτερα, σε σχέση με το μέγεθος της εν λόγω χώρας ή περιοχής όπου δραστηριοποιείται, β) τον αντίκτυπο που μπορεί να έχει η δραστηριότητα της S&B στη συγκεκριμένη περιοχή, γ) τις κοινωνικές ανάγκες που εντοπίζονται, δ) το επίπεδο ανάπτυξης των ντόπιων πληθυσμών σε κοινωνικά θέματα, κυρίως στις αναπτυσσόμενες χώρες κ.λπ.

Οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου, ιδιαίτερα σε λιγότερο ευνοημένες περιοχές, πράττουν ήδη πολλά στο πνεύμα της κοινωνικής συνεισφοράς των τοπικών κοινωνιών. Οι σημαντικότερες δράσεις του 2007 συνοψίζονται παρακάτω.

Δράσεις εκτός Ελλάδας για το 2007

Βουλγαρία: Kardjali

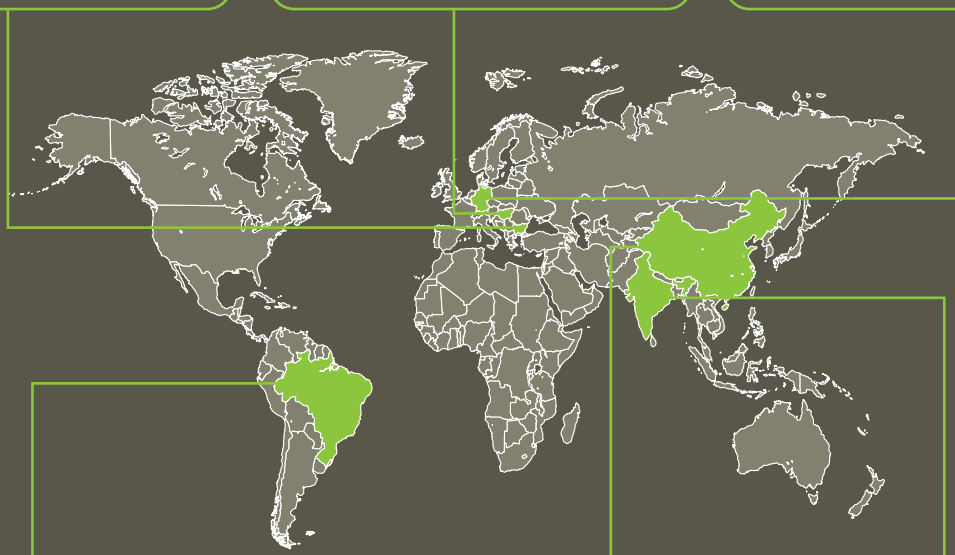
- Χορηγία θεατρικού φεστιβάλ Perperikon, για την οποία η S&B Industrial Minerals AD βραβεύτηκε με το Αργυρό Δαχτυλίδι
- Χορηγία φεστιβάλ Bulgare για την προώθηση της ιστορίας και των παραδόσεων του τόπου
- Χορηγία 170ής επετείου από το θάνατο του εθνικού ήρωα Vasil Levski, που διοργανώνεται από τον Κυβερνήτη του Kardjali

Ουγγαρία: Egyházasbeszö

- Χορηγία παιδικής εορτής Πάσχα και Χριστουγέννων του χωριού
- Χορηγία τοπικής ποδοσφαιρικής ομάδας
- Ενίσχυση διάφορων εκδηλώσεων του χωριού
- Εθελοντική εργασία προσωπικού της S&B Industrial Mineral Kft και παροχή εξοπλισμού για εργασίες κοινής ωφέλειας στην τοπική κοινωνία

Γερμανία: Marl

- Υποστήριξη της οργάνωσης Red Noses Clown-doctors, που επισκέπτονται και ψυχαγωγούν παιδιά – ασθενείς σε νοσοκομεία
- Επισκέψεις και εκπαιδεύσεις φοιτητών από τα Πανεπιστήμια του Bochum και του Siegen
- Ετήσια χορηγία του Συλλόγου Φοιτητών Χυτηρίων του Πανεπιστημίου Duisburg και του Foundry Engineering Support Circle, Πανεπιστημίου Clausthal



Βραζιλία: Guaratinguet

- Δωρεά παιχνιδιών σε φιλανθρωπικά ιδρύματα για τα παιδιά, με την ευκαιρία της διεθνούς Ημέρας του Παιδιού
- Υποστήριξη από τους εργαζομένους της Εκστρατείας Ζεστού Ρουχισμού (Campanha do Agasalho) του οργανισμού Lar São Miguel Arcanjo, στη διάρκεια της εταιρικής Εβδομάδας Πρόληψης Εργατικών Ατυχημάτων
- Χριστουγεννιάτικη δωρεά στο «Guarda Mirim», πρόγραμμα του Δημάρχου με στόχο την ένταξη νέων εκπαιδευόμενων (16 - 18 ετών) στην αγορά εργασίας
- Δωρεές σε είδος σε διάφορες οργανώσεις για στήριξη των απόρων

Κίνα: Xinyang

- Παροχή υλικών, εξοπλισμού και εθελοντικής εργασίας προς την τοπική αρχή για την κατασκευή της κύριας οδού στη νέα βιομηχανική ζώνη
- Συνεισφορά στη συντήρηση καναλιού ύδρευσης – Henan
- Πρακτική άσκηση δύο φοιτητών τους καλοκαιρινούς μήνες

Ινδία: Durgapur

- Χρηματική βοήθεια προς τον τοπικό πληθυσμό
- Στήριξη αθλητικών δραστηριοτήτων του γειτονικού χωριού
- Χορηγία των βραβείων για τα τοπικά φεστιβάλ
- Συνέχιση προγράμματος «Πράσινη Επανάσταση», με στόχο την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, και τη δημιουργία «πράσινης ζώνης» εντός και περιμετρικά του εργοστασίου – σχεδόν 78% της συνολικής έκτασης του εργοστασίου είναι ήδη καταπράσινο
- Έναρξη προγράμματος με στόχο «μηδέν απόβλητα» από το εργοστάσιο – επεξεργασία & ανακύκλωση των υδάτων για άρδευση της «πράσινης ζώνης»

Θα μας ενδιέφερε η άποψή σας και οι παρατηρήσεις σας, οι οποίες θα μας βοηθήσουν στην κατάρτιση των μελλοντικών μας απολογισμών.

Παρακαλούμε επικοινωνήστε τα σχόλιά σας προς:

Μυρτώ Κονταξή
Διεύθυνση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης
& Επικοινωνίας

Ανδρέα Μεταξά 15,
145 64 Κηφισιά, Τ.Θ. 51528
Τηλ.: 210 6296293
fax: 210 6296074
e-mail: csrcomm@sandb.com

Το παρόν έντυπο είναι παραγωγή της S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.

Διεύθυνση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης & Επικοινωνίας

Ο σχεδιασμός και η καλλιτεχνική επιμέλεια έγινε από τη **3 in a box**

Ο Κοινωνικός Απολογισμός της S&B είναι τυπωμένος σε χαρτί M-real Tauro, του οποίου η σύνθεση αποτελείται κατά 100% από ίνες πρώτης ποιότητας (πολτός και εσωτερική ανακύκλωση) και παράγεται στη Γερμανία. Η ξυλεία προέρχεται από κλαδεύσεις δασών της Γερμανίας, που προστατεύονται με πιστοποιημένα προγράμματα διαχείρισης από το Πρόγραμμα για την Υποστήριξη Πιστοποίησης Δασών (PEFC) για τη βιώσιμη διαχείρισή τους, καθώς και από ροκανίδια τοπικών πριονιστηρίων Ξυλείας. Η φυσική κίμωλία χρησιμοποιείται ως πληρωτικό υλικό. Η διαδικασία παραγωγής του χαρτιού ελέγχεται από διαχειριστικό σύστημα πιστοποιημένο κατά DIN EN ISO 9001 και DIN EN ISO 14001. Το παρόν χαρτί είναι πλήρως ανακυκλώσιμο και δεν αφήνει επιβλαβή κατάλοιπα.

Παράμετροι Απολογισμού Ομίλου S&B

Κατά την κατάρτιση του Κοινωνικού Απολογισμού 2007 η εταιρία έλαβε υπόψη της την 3η αναθεωρημένη έκδοση των Κατευθυντήριων Οδηγιών του Global Reporting Initiative (2006), καθώς και το υπό εξέλιξη παράρτημα για τον εξορυκτικό και μεταλλευτικό κλάδο (GRI Mining and Metals Sector Supplement, Pilot Version 1.0, February 2005).

Ο Όμιλος S&B εκδίδει ξεχωριστό Κοινωνικό Απολογισμό τα τελευταία έξι χρόνια, ο οποίος αποτελεί συμπλήρωμα και αναπόσπαστο κομμάτι του Ετήσιου Απολογισμού του Ομίλου S&B. Για την ακριβή, ισορροπημένη και εύλογη εικόνα που αφορά τις δεσμεύσεις, τη στρατηγική και τις πρακτικές του Ομίλου σε θέματα Βιώσιμης Ανάπτυξης, ο αναγνώστης θα πρέπει να συμβουλευτεί τους δύο αυτούς Απολογισμούς για το 2007, καθώς και τις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης (3η έκδοση, 2007) και την ιστοσελίδα του Ομίλου S&B (www.sandb.com) που συνεχώς ανανεώνεται με περισσότερα και νεότερα στοιχεία. Ο Κοινωνικός Απολογισμός του Ομίλου S&B δεν πιστοποιείται από εξωτερικό φορέα (externally assured).

Οι πληροφορίες και τα στοιχεία του Κοινωνικού Απολογισμού καλύπτουν εκείνες τις θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου S&B, στις οποίες:

- Ο Όμιλος ασκεί έλεγχο ή/και σημαντική επιρροή
- Το μέγεθος και η δραστηριότητά τους έχουν σημαντική επίδραση στα θέματα που η S&B έχει αξιολογήσει ως σημαντικά ως προς τη Βιώσιμη Ανάπτυξη
- Η ενσωμάτωση στις πολιτικές και στις πρακτικές του Ομίλου έχει προχωρήσει σε ικανοποιητικό βαθμό. Για παράδειγμα, οι εξαγορές της CEBO (κατά 50%) και της Hill & Griffith, που πραγματοποιήθηκαν το 2007, δεν έχουν συμπεριληφθεί ακόμη στους τομείς διαχείρισης Περιβάλλοντος, Υγιεινής & Ασφάλειας και Κοινωνικής επίπτωσης.
- Η ποιότητα των στοιχείων μπορεί να διασφαλιστεί, ώστε η πληροφόρηση που παρέχεται να είναι επίκαιρη, ακριβής, σαφής και αξιόπιστη.


Σε κάθε ενότητα του Κοινωνικού Απολογισμού 2007, και όπου αναφέρονται πληροφορίες ή δείκτες επίδοσης, σημειώνεται και η βάση συλλογής και υπολογισμού τους, καθώς και τυχόν μεγάλες αλλαγές ή αναθεωρήσεις από απολογισμούς παρελθόντων ετών. Εποπτικά,

αξίζει να σημειωθεί πως κεντρικά συγκεντρώνονται και αξιολογούνται από τα Διαχειριστικά και Καθοδηγητικά Όργανα του Ομίλου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη:

- Οι 54 δείκτες που καλύπτουν θέματα Περιβάλλοντος, Υγιεινής & Ασφάλειας που συλλέγονται με ομοιόμορφο τρόπο από όλες τις θυγατρικές του Ομίλου τα τελευταία χρόνια.
- Τα στοιχεία του Ολοκληρωμένου Συστήματος Ανθρώπινου Δυναμικού, που τουλάχιστον στην Ελλάδα γίνεται με τη χρήση μιας ολοκληρωμένης ηλεκτρονικής πλατφόρμας.
- Οι πρακτικές Κοινωνικής Συνεισφοράς σε επίπεδο Ομίλου που για πρώτη φορά φέτος πραγματοποιήθηκε με συστηματική και ομοιόμορφη μέθοδο.

Για την αξιολόγηση των ουσιαστικών θεμάτων (material issues) και των προκλήσεων των σχετικών με τη Βιώσιμη Ανάπτυξη που αφορούν τον Όμιλο S&B, είτε συνολικά, είτε στις επιμέρους περιοχές όπου δραστηριοποιείται, σημαντικό ρόλο παίζουν οι εσωτερικές και εξωτερικές παράμετροι, όπως:

- Οι Αξίες, ο Σκοπός και το Όραμα του Ομίλου S&B
- Η Εταιρική Πολιτική Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγιεινής & Ασφάλειας
- Οι Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ομίλου
- Άλλες κεντρικές (σε επίπεδο Ομίλου) ή τοπικές (σε επίπεδο θυγατρικών) πολιτικές και διαδικασίες που ισχύουν
- Η στρατηγική του Ομίλου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη
- Κλαδικές δεσμεύσεις για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη που υιοθετεί ο Όμιλος S&B
- Η γνώμη των ενδιαφερομένων μερών, έτσι όπως εκφράζεται και καταγράφεται συστηματικά από την εταιρία
- Οι προτεραιότητες που θέτουν οι τοπικές κοινωνίες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος

| | | 2002 | C | C+ | B | B+ | A | A+ |
|-------------------|-------------|-----------------------|---|--|---|---|---|--|
| | | Σύμφωνα με | | | | | | |
| Επίπεδο Εφαρμογής | Υποχρεωτικό | Δηλώθηκε Αυτοβούλως | | | | | | |
| | Προαιρετικό | Ελέγχθηκε από τρίτους | | Απολογισμός πιστοποιημένος από εξωτερικό φορέα | | Απολογισμός πιστοποιημένος από εξωτερικό φορέα | | Απολογισμός πιστοποιημένος από εξωτερικό φορέα |
| | | Ελέγχθηκε από το GRI | | | |  | | |

Όμιλος S&B - 2007

Περιεχόμενα Απαιτήσεων του Global Reporting Initiative (G3 Content Index)

| Τυπικές Δημοσιεύσεις Μέρος I: Δημοσιοποιήσεις Προφίλ | | | |
|--|--|----------------------------|---|
| Δημοσιοποιήσεις Περιγραφή Προφίλ | Κοινωνικός Απολογισμός 2007 | Ετήσιος Απολογισμός 2007 | Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης (έκδοση 2007) |
| 1. Στρατηγική και Ανάλυση | | | |
| 1.1 | Δήλωση από το ανώτερο στέλεχος του οργανισμού. | σελ.3 | σελ.8 |
| 1.2 | Περιγραφή των κύριων επιδράσεων, κινδύνων και ευκαιριών. | σελ.5,12 | |
| 2. Οργανωτικό Προφίλ | | | |
| 2.1 | Επωνυμία του οργανισμού. | στο σύνολο του απολογισμού | στο σύνολο του απολογισμού |
| 2.2 | Κύριες εμπορικές επωνυμίες, προϊόντα ή/και υπηρεσίες. | έσω εξώφυλλο | σελ.6-7 |
| 2.3 | Λειτουργική δομή του οργανισμού, συμπεριλαμβανομένων των κύριων τομέων, των εταιριών εκμετάλλευσης, των θυγατρικών και των κοινοπραξιών. | έσω εξώφυλλο | έσω οπισθόφυλλο, σελ.33 |
| 2.4 | Τοποθεσία της έδρας του οργανισμού. | οπισθόφυλλο | έσω εξώφυλλο |
| 2.5 | Αριθμός των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται ο οργανισμός και τα ονόματα των χωρών που είτε διαθέτουν σημαντικές εγκαταστάσεις είτε είναι σχετικές με τα ζητήματα βιωσιμότητας που καλύπτονται στον απολογισμό. | σελ.11 | σελ.4,33 |
| 2.6 | Καθεστώς ιδιοκτησίας και νομική μορφή. | σελ.9 | έσω οπισθόφυλλο σελ.33 |
| 2.7 | Αγορές που εξυπηρετούνται (συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης σε γεωγραφικό επίπεδο, των κλάδων που εξυπηρετούνται και των τύπων πελατών/δικαιούχων). | σελ.12 | έσω εξώφυλλο, σελ.6-7 |
| 2.8 | Μεγέθη του οργανισμού που εκδίδει τον απολογισμό. | σελ.13 | σελ.2,3,33 |
| 2.9 | Σημαντικές μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου απολογισμού όσον αφορά το μέγεθος, τη δομή ή την ιδιοκτησία. | έσω οπισθόφυλλο | σελ.10 |
| 2.10 | Βραβεία που απονεμήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου απολογισμού. | σελ.18, 38, 39 | |
| 3. Παράμετροι Απολογισμού | | | |
| 3.1 | Περίοδος απολογισμού (π.χ. οικονομικό/ημερολογιακό έτος) για τις παρεχόμενες πληροφορίες. | σελ.3 | σελ.8 |
| 3.2 | Ημερομηνία του πιο πρόσφατου προγενέστερου απολογισμού (εάν υπάρχει). | σελ.5 | |
| 3.3 | Κύκλος απολογισμού (ετήσιος, διετής κ.λπ.) | σελ.5 | |
| 3.4 | Σημείο επικοινωνίας για υποβολή ερωτημάτων σχετικά με τον απολογισμό ή το περιεχόμενό του. | σελ.40 | |
| 3.5 | Διαδικασία καθορισμού του περιεχομένου του απολογισμού. | έσω οπισθόφυλλο | |
| 3.6 | Όριο του απολογισμού (π.χ. χώρες, τμήματα, θυγατρικές, εκμισθωμένες εγκαταστάσεις, κοινοπραξίες, προμηθευτές). | έσω οπισθόφυλλο | |
| 3.7 | Αναφέρετε τυχόν συγκεκριμένους περιορισμούς ως προς το πεδίο ή το όριο του απολογισμού. | έσω οπισθόφυλλο | |
| 3.8 | Βάση για την κατάρτιση απολογισμών για τις κοινοπραξίες, τις θυγατρικές, τις εκμισθωμένες εγκαταστάσεις, τις δραστηριότητες που ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες και άλλα νομικά πρόσωπα που μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά τη δυνατότητα σύγκρισης από περίοδο σε περίοδο και/ή μεταξύ των οργανισμών. | έσω οπισθόφυλλο | |
| 3.9 | Τεχνικές εκτίμησης δεδομένων και βάσεις για υπολογισμούς, συμπεριλαμβανομένων των υποθέσεων και των τεχνικών εκτιμήσεων που εφαρμόζονται στην κατάρτιση των Δεικτών και των υπόλοιπων πληροφοριών που περιλαμβάνονται στον απολογισμό. | έσω οπισθόφυλλο | |
| 3.10 | Παροχή εξήγησης για τις επιπτώσεις των αναθεωρήσεων των πληροφοριών που συμπεριλήφθηκαν σε προγενέστερους απολογισμούς και τους λόγους για αυτή την αναθεώρηση (π.χ. συγχωνεύσεις/εξαγορές, αλλαγή ετών/περιόδων βάσης, φύση του οργανισμού, μέθοδοι εκτίμησης). | έσω οπισθόφυλλο | |
| 3.11 | Σημαντικές αλλαγές, σε σχέση με τις προγενέστερες περιόδους απολογισμού, στο πεδίο, στο όριο ή στις μεθόδους εκτίμησης που εφαρμόζονται στον απολογισμό. | έσω οπισθόφυλλο | |
| 3.12 | Ένας πίνακας που προσδιορίζει τη θέση των Τυπικών δημοσιοποιήσεων που περιέχονται στον απολογισμό. | έσω οπισθόφυλλο | |
| 3.13 | Πολιτική και τρέχουσα πρακτική όσον αφορά στην επιδίωξη εξωτερικής διασφάλισης του απολογισμού. | έσω οπισθόφυλλο | |
| 4. Διακυβέρνηση, δεσμεύσεις και συμμετοχή | | | |
| 4.1 | Δομή διακυβέρνησης του οργανισμού, συμπεριλαμβανομένων των επιτροπών που ελέγχονται από τον ανώτατο φορέα διακυβέρνησης, ο οποίος είναι αρμόδιος για συγκεκριμένα καθήκοντα, όπως η χάραξη της στρατηγικής ή η εποπτεία του οργανισμού. | σελ.6,7 | σελ.27-30 κεφ.2,5 |
| 4.2 | Υποδείξτε εάν ο Πρόεδρος του ανώτατου φορέα διακυβέρνησης είναι επίσης ανώτατο στέλεχος. | | σελ.28 |
| 4.3 | Όσον αφορά τους οργανισμούς που χρησιμοποιούν συγκεντρωτική δομή για το Διοικητικό Συμβούλιό τους, δηλώστε τον αριθμό των μελών του ανώτατου φορέα διακυβέρνησης, τα οποία είναι ανεξάρτητα και/ή μη εκτελεστικά μέλη. | | σελ.28 |
| 4.4 | Μηχανισμοί που χρησιμοποιούνται από τους μετόχους και τους εργαζομένους για την παροχή συστάσεων ή υποδείξεων στον ανώτερο φορέα διακυβέρνησης. | σελ.8,9 | έσω οπισθόφυλλο κεφ.6 |
| 4.5 | Σύνδεση μεταξύ των αποδοχών των μελών του ανώτερου φορέα διακυβέρνησης, των γενικών διευθυντών και των ανώτατων στελεχών (συμπεριλαμβανομένων των διακανονισμών αποχώρησης) και της επίδοσης του οργανισμού (συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής και της περιβαλλοντικής επίδοσης). | | κεφ.2 (2.2,2.4) |
| 4.6 | Διαδικασίες που εφαρμόζονται από τον ανώτερο φορέα διακυβέρνησης, προκειμένου να αποφεύγεται η σύγκρουση συμφερόντων. | | κεφ.2 (2.6,2.7) |
| 4.7 | Διαδικασία για τον καθορισμό των προσόντων και των εξειδικευμένων γνώσεων των μελών του ανώτατου φορέα διακυβέρνησης για την καθοδήγηση της στρατηγικής του οργανισμού σε οικονομικά, περιβαλλοντικά, και κοινωνικά θέματα. | | κεφ.2 (2.3) |
| 4.8 | Δηλώσεις για την αποστολή ή τις αξίες, τους κώδικες συμπεριφοράς και τις αρχές που αναπτύσσονται εσωτερικά, οι οποίοι σχετίζονται με την οικονομική, την περιβαλλοντική και την κοινωνική επίδοση, καθώς και το στάδιο υλοποίησής τους. | σελ.2,6,10 | στο σύνολο της έκδοσης |
| 4.9 | Διαδικασίες που εφαρμόζει ο ανώτατος φορέας διακυβέρνησης για την παρακολούθηση της ικανότητας του οργανισμού να αναγνωρίζει και να διαχειρίζεται τα θέματα που σχετίζονται με την περιβαλλοντική και την κοινωνική επίδοση, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κινδύνων και ευκαιριών και προσήλωση ή συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα, τους κώδικες συμπεριφοράς και τις αρχές. | σελ.7 | κεφ.4 |
| 4.10 | Διαδικασίες για την αξιολόγηση της επίδοσης του ανώτατου φορέα διακυβέρνησης και συγκεκριμένα ως προς την οικονομική, την περιβαλλοντική και την κοινωνική επίδοση. | | σελ.28 |
| 4.11 | Εξηγήσεις σχετικά με το εάν και το πώς ο οργανισμός εφαρμόζει την προσέγγιση ή την αρχή πρόληψης. | σελ.26 | |
| 4.12 | Κατασταπικοί χάρτες, αρχές ή άλλες πρωτοβουλίες που αναπτύσσονται εξωτερικά και σχετίζονται με την οικονομία, το περιβάλλον και την κοινωνία, τις οποίες αποδέχεται ή υποστηρίζει ο οργανισμός. | σελ.6,10 | |
| 4.13 | Η ιδιότητα μέλους σε σωματεία (όπως τα κλαδικά σωματεία) και/ή σε διεθνείς/εθνικές οργανώσεις προσώπων δικαιωμάτων, στις οποίες ο οργανισμός: <ul style="list-style-type: none"> • Έχει θέσεις σε φορείς διακυβέρνησης • Συμμετέχει σε προγράμματα ή επιτροπές • Παρέχει σημαντική χρηματοδότηση εκτός της συνθησιακής συνδρομής μέλους ή • Θεωρεί ότι το να συμμετέχει ως μέλος σε αυτές έχει στρατηγική σημασία. | σελ.9,10 | |
| 4.14 | Κατάλογος των ομάδων συμμετόχων που συνεργάζονται με τον οργανισμό. | σελ.8,9 | |
| 4.15 | Βασικά στοιχεία για τον προσδιορισμό και την επιλογή των συμμετόχων με τους οποίους συνδιαλέγεται ο οργανισμός. | σελ.8,9 | |
| 4.16 | Προσεγγίσεις όσον αφορά το διάλογο με τους συμμετόχους, συμπεριλαμβανομένης της συχνότητας της συμμετοχής με βάση τον τύπο και την ομάδα συμμετόχων. | σελ.8,9,10 | |
| 4.17 | Βασικά θέματα και προβληματισμοί που προέκυψαν από το διάλογο με τους συμμετόχους και ο τρόπος με τον οποίο ο οργανισμός ανταποκρίθηκε σε αυτά τα βασικά θέματα και προβληματισμούς και τα συμπεράσματα στον απολογισμό του. | σελ.8,9,10,19 | |

| Τυπικές Δημοσιεύσεις Μέρος II: Δημοσιοποιήσεις Διοικητικής Πρακτικής (DMA) | | | | | |
|--|--|-----------------------------|--------------------------|---|---|
| G3 DMA | Περιγραφή | Κοινωνικός Απολογισμός 2007 | Ετήσιος Απολογισμός 2007 | Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης (έκδοση 2007) | Ιστοσελίδα www.sandb.com |
| DMA EC | Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής EC | σελ.4,5,11,12,13, | σελ.30 | | |
| DMA EN | Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής EN | σελ.5,7,26 | | κεφ.7 | Περιβάλλον |
| DMA LA | Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής LA | σελ.7,14,16,17,20,22,23 | | κεφ.7 | Υγιεινή & Ασφάλεια |
| DMA HR | Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής HR | σελ.19 | | κεφ.4,8 | |
| DMA SO | Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής SO | σελ.7 | σελ.27 | κεφ.6, προσάρτημα Α | |
| DMA PR | Δημοσιοποίηση Διοικητικής Πρακτικής PR | σελ.8,12,33 | | | Διασφάλιση Ποιότητας, Έρευνα & Ανάπτυξη |

Τυπικές Δημοσιεύσεις Μέρος III: Δείκτες Επίδοσης

| Δείκτης Επίδοσης | Περιγραφή | Κοινωνικός Απολογισμός 2007 | Ετήσιος Απολογισμός 2007 | Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης (έκδοση 2007) |
|--|---|-----------------------------|---------------------------------------|---|
| Οικονομικοί | | | | |
| EC1 | Άμεση οικονομική αξία που παράγεται και κατανέμεται, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων, του κόστους λειτουργίας, των αμοιβών των εργαζομένων, των δωρεών και άλλων επενδύσεων σε επίπεδο κοινότητας, παρακρατηθέντων κερδών και πληρωμών σε παρόχους κεφαλαίου και κρατικούς φορείς. | | σελ.12,13 | σελ.2,3 |
| EC7 | Διαδικασίες για προσλήψεις προσωπικού από την περιοχή και αναλογία προσλήψεων ανώτερων στελεχών από την τοπική κοινότητα στις περιοχές στις οποίες δραστηριοποιείται σημαντικά ο οργανισμός. | | σελ.14,15,18 | |
| EC8 | Ανάπτυξη και επίδραση των επενδύσεων σε υποδομή και υπηρεσίες που παρέχονται κυρίως για κοινό όφελος, μέσω της συμμετοχής μέσω του εμπορίου, καθώς και της συμμετοχής σε είδος ή δωρεάν. | | σελ.12 & κεφ. κοινωνική ευαισθητότητα | |
| EC9 | Κατανόηση και περιγραφή των σημαντικών έμμεσων οικονομικών επιδράσεων, συμπεριλαμβανομένης της έκτασης των επιδράσεων. | | σελ.12,13 | |
| Περιβαλλοντικοί | | | | |
| EN2 | Ποσοστό χρησιμοποιούμενων υλικών που προέρχονται από εισαγωγή ανακυκλωμένων υλικών. | | σελ.30 | |
| MM4 | Ποσοστό προϊόντων που παράγονται από δευτερογενή υλικά. | | σελ.30 | |
| MM5 | Περιγραφή πολιτικών για την αξιολόγηση της οικοσυστημικής και άλλων σχετικών ιδιοτήτων των προϊόντων. | | σελ.32 | |
| EN6 | Πρωτοβουλίες για την παροχή προϊόντων και υπηρεσιών που χρησιμοποιούν αποδοτικά την ενέργεια ή βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και περιορισμός των απαιτήσεων σε ενέργεια ως αποτέλεσμα αυτών των πρωτοβουλιών. | | σελ.13,31 | |
| EN14 | Στρατηγικές, τρέχουσες ενέργειες και μελλοντικά σχέδια για τη διαχείριση των επιδράσεων στη βιοποικιλότητα. | | σελ.28,29 | |
| EN26 | Πρωτοβουλίες για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιδράσεων των προϊόντων και των υπηρεσιών και βαθμός μείωσης των επιδράσεων. | | σελ.26,27,30 | |
| EN28 | Χρηματική αξία των σημαντικών προστίμων και συνολικός αριθμός μη χρηματικών κυρώσεων για τη μη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τους κανονισμούς. | | σελ.32 | |
| EN30 | Συνολικές δαπάνες και επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, με βάση το είδος τους. | | σελ.32 | |
| Κοινωνικοί: Πρακτικές Εργασίας και Αξιοπρεπούς Εργασίας | | | | |
| LA1 | Συνολικό εργατικό δυναμικό με βάση τον τύπο απασχόλησης, τη σύμβαση εργασίας και την περιοχή. | | σελ.14 | |
| LA2 | Συνολικός αριθμός και ποσοστό κίνητρα προσωπικού με βάση την ηλικιακή ομάδα, το φύλο και την περιοχή. | | σελ.14 | |
| LA3 | Παροχές που προσφέρονται από μεγάλες επιχειρήσεις στους εργαζομένους πλήρους απασχόλησης, οι οποίες δεν ισχύουν για τους εποχικούς εργαζομένους ή τους εργαζομένους μερικώς απασχόλησης. | | σελ.17 | |
| LA7 | Ποσοστά τραυματισμών, επαγγελματικών ασθενειών, απώλειες ημερών εργασίας και απουσιών εργαζομένων και αριθμός θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων ανά περιοχή. | | σελ.24 | |
| LA10 | Μέσος όρος ωρών εκπαίδευσης ανά έτος/εργαζόμενο, με βάση την κατηγορία εργαζομένων. | | σελ.17,23 | |
| LA11 | Προγράμματα για τη διαχείριση των δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση, που υποστηρίζουν τη συνεχή απασχολησιμότητα των εργαζομένων και συμβάλλουν στη διαχείριση της ολοκλήρωσης της σταδιοδρομίας τους. | | σελ.16,17 | |
| LA12 | Ποσοστό εργαζομένων που λαμβάνουν τακτικές εκθέσεις σχετικά με την επίδοσή και την εξέλιξη της σταδιοδρομίας. | | σελ.16 | |
| LA13 | Σύνθεση των φορέων διακυβέρνησης και ανάλυση των εργαζομένων ανά κατηγορία, σύμφωνα με το φύλο, την ηλικιακή ομάδα, το εάν ανήκουν σε μειονοτικές ομάδες και άλλους δείκτες διαφοροποίησης. | | σελ.7,14,17 | |
| Κοινωνικοί: Ανθρώπινα Δικαιώματα | | | | |
| HR5 | Δραστηριότητες κατά τις οποίες θεωρείται ότι το δικαίωμα στην ελευθερία του συνδικαλισμού και των συλλογικών διαπραγματεύσεων ενδεχομένως να αντιμετωπίζει σημαντικό κίνδυνο και ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί για την υποστήριξη αυτών των δικαιωμάτων. | | σελ.19 | |
| HR6 | Δραστηριότητες που θεωρείται ότι ενέχουν σημαντικό κίνδυνο εμφάνισης περιστατικών παιδικής εργασίας και μέτρα που έχουν ληφθεί για την εξάλειψη της παιδικής εργασίας. | | σελ.19 | |
| HR7 | Δραστηριότητες που θεωρείται ότι ενέχουν σημαντικό κίνδυνο περιστατικών εξαναγκασμένης ή υποχρεωτικής εργασίας και μέτρα που έχουν ληφθεί για την εξάλειψη της εξαναγκασμένης ή υποχρεωτικής εργασίας. | | σελ.19 | |
| Κοινωνικοί: Κοινωνία | | | | |
| SO5 | Οι θέσεις της δημόσιας πολιτικής και η συμμετοχή στην ανάπτυξη της δημόσιας πολιτικής και στη δημιουργία ομάδων πίεσης (λόμπι). | | σελ.10 | |
| Κοινωνικοί: Ευθύνη για τα Προϊόντα | | | | |
| PR1 | Στάδια του κύκλου ζωής κατά τα οποία οι επιδράσεις των προϊόντων και των υπηρεσιών στην υγιεινή και την ασφάλεια αξιολογούνται με στόχο τη βελτίωση και ποσοστό των σημαντικών κατηγοριών προϊόντων και υπηρεσιών που υπόκεινται σε αυτές τις διαδικασίες. | | σελ.25,32 | |
| PR3 | Τύπος προϊόντων και υπηρεσιών για τα οποία απαιτείται πληροφόρηση με βάση διαδικασίες και ποσοστό σημαντικών προϊόντων και υπηρεσιών που υπόκεινται σε τέτοιου είδους απαιτήσεις πληροφόρησης. | | σελ.25 | |



S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.

Α. Μεταξά 15
145 64 Κηφισιά
Τ.Θ. 51528

τηλ. 210 6296000
fax 210 6296100

www.sandb.com